

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

ISSN 1846-4572

NAKLADNIK

Agencija za odgoj i obrazovanje
Donje Svetice 38, 10000 Zagreb
www.azoo.hr

ZA NAKLADNIKA

Vinko Filipović, prof.

@ Agencija za odgoj i obrazovanje

UREDNIK

Miroslav Mićanović

ZBORNIK PRIREDILI

Nevenka Lončarić-Jelačić
Andreja Silić
Tomislav Ogrinšak

NASLOVNICA I GRAFIČKA PRIPREMA

Goran Nježić, Gradska tiskara Osijek, d.d.

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI

Šime Strikoman: Najveća lula mira na svijetu (146. milenijska fotografija)

TISAK

Gradska tiskara Osijek, d.d.

ISSN 1846–4572

Pripremljeno u Agenciji za odgoj i obrazovanje
Tiskano u Hrvatskoj 2010.

Smotra projekata – 2010.

iz Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska
prava i demokratsko građanstvo

PRIREDILI

Nevenka Lončarić-Jelačić, Andreja Silić, Tomislav Ogrinšak

Agencija za odgoj i obrazovanje
Zagreb, 2010.

Sadržaj

Smotre učeničkih projekata i ostvarivanje ljudskih prava i demokracije – Luka Mađerić	7
Značenje građanskog odgoja i obrazovanja u hrvatskom odgojno - obrazovnom sustavu, Nevenka Lončarić-Jelačić	9
Projekti predškolskog odgoja i obrazovanja – dr. sc. Ivanka Stričević, dr. sc. Dubravka Maleš	13
Projekti	
Projekti predškolskog odgoja i obrazovanja	19
Projekti osnovne škole – razredna nastava	37
Projekti osnovne škole – predmetna nastava	57
Projekti srednje škole	121
Dokumenti za organizaciju i provedbu smotre	
Program smotre	165
Organizatori smotre	167
Suci / procjenitelji	169
Sudionici smotre	171
Programske teme	179
Kriteriji za vrednovanje obrane projekta	187
Upute za suce procjenitelje	189
Dodaci	
Županijske smotre projekata	201
Treća županijska smotra projekata iz demokratskog građanstva u Krapinsko-zagorskoj županiji	201
Projekt građanin u Koprivničko-križevačkoj županiji u šk. god. 2008/2009. i 2009/2010.	203

Smotre učeničkih projekata i ostvarivanje ljudskih prava i demokracije

Svaka vrsta obrazovanja pridonosi stjecanju raznovrsnih znanja, vještina i stavova. Za kvalitetu sustava zaštite ljudskih prava od osobite je važnosti unapređivanje razine obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo da bi prije svega naši mladi građani stjecali znanja o sadržaju ljudskih prava, umijeća poštivanja različitosti i navike upotrebljavanja ljudsko-pravnih načela u svakodnevnom životu.

Upravo je već tradicionalna smotra projekata iz Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje odlična metoda kako učenicima na praktičan i interaktivan način približiti tematiku i sadržaj ljudskih prava.

Važno je posebno naglasiti da je u obrazovanju posebno bitan kontinuitet jer bez njega svako obrazovanje postaje površno i nedorečeno. Jedna od najvećih vrijednosti ove smotre upravo su njezin kontinuitet i stalnost budući da se samo na taj način može ostvariti cilj cjelovitog integriranja obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo u naš obrazovni sustav.

Upravo je učinkovitije integriranje obrazovanja za ljudska prava u naš obrazovni sustav jedan od najvažnijih ciljeva Vlade Republike Hrvatske na području zaštite i promicanja ljudskih prava.

Stoga je nedavno, u travnju mjesecu 2010. g., Vlada Republike Hrvatske osnovala novi Nacionalni odbor za odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo s temeljnim ciljem promicanja odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo na svim razinama, od predškolskog odgoja i obrazovanja do sustava visokog obrazovanja, i u svim oblicima, od formalnog do neformalnog obrazovanja. Važno je istaknuti da u ostvarivanju svojih zadaća Nacionalni odbor prije svega prati i usmjerava aktivnosti koje se poduzimaju u području odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo, predlaže donošenje

i promjenu važećih propisa koji uređuju odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo te prati provedbu stručnog osposobljavanja odgojitelja, učitelja i profesora za odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo.

Iz svega navedenog očito je da Vlada podržava sve one aktivnosti, kao što je to uostalom i ova smotra, koje pridonose još znatnijoj prisutnosti obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u našem obrazovnom sustavu.

Siguran sam da će projekti predstavljeni na ovogodišnjoj smotri biti na već visoko uspostavljenoj razini kvalitete projekata iz prethodnih godina te da će pridonijeti poštivanju ljudsko-pravnih načela u našoj neposrednoj okolini.

Luka Maderić, dipl. iur.,
predstojnik Ureda za ljudska prava
Vlade Republike Hrvatske

Značenje građanskog odgoja i obrazovanja u hrvatskom odgojno-obrazovnom sustavu

Ubrzani razvoj znanosti i njezine primjene u tehničko-tehnološkom području, a naročito informacijsko-komunikacijska tehnologija dovodi do procesa koji mijenjaju sva područja čovjekova života. Nužno dolazi do globalnog proizvodnog, trgovačkog i komunikacijskog povezivanja i međuovisnosti. To ima svoje posljedice na društvenoj i kulturološkoj razini.

Krug inovacija–primjena–razvoj rapidno je ubrzao promjene i njihovu primjenu te tješnje povezao ranije odvojena, neovisna područja znanosti i tehnologije, prirode i kulture, globalnog i lokalnog, osobnog i javnog. Modeli odgoja i obrazovanja za 21. stoljeće usmjereni su na ishode učenja, odnosno kompetencije koje zahtijevaju kumulativni razvoj kognitivnih, afektivnih i motivacijskih sposobnosti. Ove su sposobnosti duboko međuovisne i stječu se iskustvom u svim oblicima učenja.

Osoba može imati tisuće uvjerenja, stotine stavova, ali samo one vrednote koje se ugrađuju u hijerarhijski sustav vrednota određene osobe imaju relevantnu vrijednost. Jednom kad je vrednota internalizirana, postaje kriterij za djelovanje. Uvjerenja, stavovi i vrednote mogu biti svjesno prihvaćeni ili nesvjesno pridržani i nalaze se u interferenciji s onim što osoba govori i čini. One operacionaliziraju afekte, kogniciju, volju i želju. U isto vrijeme stjecanje znanja i razumijevanja kroz duboko učenje također zahtijeva kogniciju, afekte i volju. Koncept kompetencija omogućava identificiranje odgojno-obrazovnih ishoda koji su sukladni potrebama društva u informacijskoj eri, stoga jer integrira akademsko i kontekstualno, univerzalno i lokalno, objektivno i subjektivno, kognitivno i afektivno, činjenice i vrednote. Socijalne vještine i građanska kompetencija prepoznate su na europskoj razini kao jedna od osam ključnih kompetencija koja je potrebna mladim naraštajima.

Vještine građanske kompetencije u suodnosu su sa sposobnošću učinkovite suradnje s drugima u domeni javnoga i iskazivanju solidarnosti i interesa za rješavanje problema u lokalnoj i široj zajednici. To uključuje

kritičku i kreativnu refleksiju te konstruktivno sudjelovanje u aktivnostima zajednice te donošenju odluka na svim razinama, od lokalne preko nacionalne do europske. **Građanski odgoj i obrazovanje usmjereno na iskustveno učenje ima višestruk učinak na osobni razvoj jer potiče:**

- **mišljenje, rješavanje problema i odlučivanje** – traganje za smislom, produbljivanje razumijevanja, svladavanje izazova
- **kreativnost** – zamišljanje, zaključivanje, inventivnost, preuzimanje rizika za učenje
- **suradnju s drugima** – suradništvo, osjetljivost za osjećaje drugih, pravednost i odgovornost
- **upravljanje sobom** – samovrednovanje prednosti i nedostataka, postavljanje ciljeva, upravljanje sobom
- **razvoj identiteta i samopouzdanje**
- **poduzetnost**
- **vještine uspješnog učenja i dr.**

Ugrađivanje ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje u odgojno - obrazovni proces sukladno *Nacionalnom okvirnom kurikulumu* traži kreativna i inovativna rješenja. Potiče se korištenje odgojno-obrazovnih metoda koje uključuju učenike u proces aktivnog, iskustvenog, suradničkog, projektnog učenja i povezivanja sa stvarnim životom u društvenoj sredini. U građanskom odgoju i obrazovanju razvijene su sljedeće metode koje vode iskustvenom učenju:

- *metode raznih oblika grupnog rada*
- *metoda suradničkog učenja*
- *metoda radioničkog učenja*
- *metoda socijalnih projekata (Projekt građanin)* u suradnji s roditeljima, građanima, stručnjacima i predstavnicima lokalnih vlasti
- *metoda projektnog rješavanja problema i inovativnosti u prirodoslovnom i tehničkom području* u suradnji s razvojnim centrima gospodarskih tvrtki i znanstvenim istraživačkim centrima
- *metoda simuliranih suđenja* u suradnji s pravosudnim sustavom
- *metoda volonterskog rada*, u suradnji s predstavnicima civilnog sektora (učilišta volonter, Crveni križ, CARITAS)

- *metoda mirotvornog rada*, osposobljavanje učitelja miritelja i učenika miritelja
- *metoda radionice budućnosti* – učenici stječu iskustvo aktivnog i kreativnog učenja, stječu iskustvo osobnog otkrivanja budućnosti i sl.

Što zahtijevaju nastavni procesi koji imaju za cilj stjecanje kompetencija?

Jasnu analizu potreba učenika, utvrđivanje njihova predznanja, odabir nastavnih sadržaja koji imaju veze sa svakodnevnim životom učenika, ponudu tema i aktivnosti (znanja, informacija) da bi se steklo znanje, ali i razvile vještine i da bi se potom provjerili, stekli i promijenili stavovi, odabir motivirajućih tehnika rada: igranje uloga, grupni oblici rada, radionički oblici rada, projekti (metoda „Projekt građanin“), terenske studije, kazalište, radionica budućnosti i druge. Učenici nisu u ulozi pasivnih slušatelja, suočeni s određenim „nastavnim materijalom“, koji je pripremio učitelj, već su pozvani na aktivno sudjelovanje i suoblikovanje, **isto kao i učitelji koji su pozvani kreirati i osmišljavati nova rješenja za nastavne procese usmjerene prema učeniku i individualiziranim oblicima učenja – daroviti, djeca s teškoćama, različite sposobnosti, pronalaženje u čemu učenik može biti uspješan, pružanje mogućnosti za stjecanje samopouzdanja i uspješnog učenja i sl.**

Centar za istraživanje Europske komisije i istraživačka mreža aktivnog građanstva predlažu sljedeći popis znanja, vještina, stavova i vrednota nužnih za aktivno građanstvo:

- **Znanja:** ljudska prava i odgovornosti, politička pismenost, povijesna znanja, suvremena zbivanja, različitosti, kulturna baština (jedan od temelja identitetnog odgoja), poznavanje zakona i kako utjecati na politiku i društvo
- **Vještine:** rješavanje sukoba, interkulturalna kompetencije, informirano donošenje odluka, kreativnost, sposobnost utjecanja na društvo i politiku, sposobnost istraživanja, zagovaranje, samostalnost, kritička refleksija, komunikacija, vještina raspravljanja, aktivno slušanje, rješavanje problema, raditi s drugima, procjena rizika
- **Stavovi:** političko povjerenje, politički interes, politička učinkovitost,

— | | —
— | | —

samostalnost i neovisnost, poštovanje vlastite kulture, poštovanje drugih kultura, otvorenost za promjene/promjene mišljenja, odgovornost i otvorenost za uključivanje kao aktivni građanin, utjecanje na društvo i politiku

- **Vrednote:** ljudska prava, demokracija, održivi razvoj, mirotvorstvo/nenasilje, poštenje i jednakost, poštovanje čovjeka, ravnopravnost spolova, cijenjenje uključivanja kao aktivni građanin
- **Identitet:** smisao za osobni identitet, smisao za identitet zajednice (od obitelji do najširih zajednica), smisao za nacionalni identitet, smisao za globalni identitet ¹

Nevenka Lončarić-Jelačić,
viša savjetnica za nacionalne programe
Agencija za odgoj i obrazovanje

¹ Learning to Learn and Civic Competences: different currencies or two sides of the same coin?(2008). Bryony Hoskins, Ruth D. Crick, European Commission Centre for Research on Lifelong Learning

Projekti predškolskog odgoja i obrazovanja

Ranijih smo godina isticali da je Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava i odgovornosti te demokratsko građanstvo (1999) pridonio promicanju temeljnih ljudskih vrijednosti i njihovu življenju u dječjim vrtićima u Republici Hrvatskoj. Uz ovaj dokument važan je bio i priručnik "Živjeti i učiti prava" (2003), nastao na njegovim temeljima. I jedno i drugo znači velik doprinos ostvarivanju humanističko-razvojne koncepcije programa rada s djecom predškolske dobi na koju obvezuje Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991). Prihvaćeni dokumenti na državnoj razini obvezuju sve nositelje programa u predškolskom odgoju i obrazovanju na preispitivanje ostvarivanja prava i odgovornosti djece i unapređivanje uvjeta za njihovo ostvarivanje. U pripremi je šesta Smotra na kojoj sudjeluju predškolske ustanove. Na prvih pet smotri bila su prijavljena 152 projekta, od kojih je prezentirano 83. Očekujemo da će i ove godine biti velik odaziv i broj prijavljenih projekata, što govori o promicanju kvalitete života i temeljnih ljudskih vrijednosti te njihova življenja u praksi.

Prošlogodišnje smotre projekata pokazale su samo neke od primjera iz prakse, odnosno različite načine na koje se taj proces ostvaruje u predškolskim ustanovama. Svake je godine moguće pratiti napredak u ostvarenju dječjih prava i odgovornosti u sve većem broju odgojno-obrazovnih ustanova za rani odgoj i razvoj u Republici Hrvatskoj. Možemo s ponosom istaknuti da su vrijednosti prihvaćene ovim Nacionalnim programom doista zaživjele i postale temeljem kurikulumu svake ustanove, da ih je moguće iščitati u godišnjim planovima i izvješćima te pratiti u odgojno-obrazovnoj praksi u dječjim vrtićima.

Djeca predškolske dobi stječu iskustva, razvijaju se i uče aktivno sudjelujući u različitim svakodnevnim aktivnostima i situacijama. U današnjim je sve manje humanim i prirodnim uvjetima stoga od posebne važnosti omogućiti djeci što prirodnije okruženje. Posebice naglašavamo odgovornost i ulogu odraslih u stvaranju što raznovrsnijih prirodnih

situacija za djecu rane dobi u kojima bi mogla razvijati se i odrastati na njima primjeren način. Suvremeno društvo pruža mnoge izazove, mogućnosti i pomake u kvaliteti svakodnevnog življenja, koje istovremeno možemo promatrati i o njima raspravljati s različitih gledišta, s pozitivnim i negativnim predznacima. Današnje nas doba izraženih paradoksa uvodi u stalnu neizvjesnost i spremnost na stalno prilagođivanje novim uvjetima življenja

Učenje u ranoj dobi temelji se prvenstveno na iskustvenom učenju. Stoga, kad je riječ o učenju o ljudskim pravima, polazi se od onog što je djeci najbliže, što se izravno odnosi na njihov život i odgovara na njihove temeljne potrebe, a čini prava djeteta. Djeca o svojim pravima najbolje uče živeći u uvjetima gdje se ta prava poštuju i oživotvoruju. Zato je odgojno-obrazovni kontekst, koji uključuje i prostor i međusobne odnose sudionika, od presudne važnosti za razvoj predškolskog djeteta, jer poticajno okruženje za učenje i razvoj otvara mogućnosti za stjecanje socijalnih vještina i kompetencija nužnih za život u demokratskom društvu. Okruženje u kojem dijete ima priliku izraziti svoje mišljenje, da se ono čuje i uvažava, osnažuje ga za djelovanje i uspostavljanje odnosa temeljenih na suživotu i pridonosi razvoju stavova temeljenih na humanim društvenim vrijednostima. Stoga projekti koji se s djecom provode, a na ovoj Smotri predstavljaju, polaze od životno važnih pitanja vezanih uz prava djeteta i od načina na koje djeca sudjeluju u njihovu pojašnjavanju ili rješavanju. Uključenost je djece u svim etapama rada na projektima bitna jer se vještine demokratskog građanstva razvijaju ponajprije sudjelovanjem u aktivnostima koje se temelje na strategijama aktivnog učenja i djelovanja.

Specifičnost projekata u području predškolskog odgoja u odnosu na projekte u području ljudskih prava i demokratskog građanstva, koji se provode u školama, jest da svoj rad ne predstavljaju sama djeca, nego to čine odgojitelji i stručni suradnici. Problemi koji se obrađuju polaze od stvarnih potreba djece koje proizlaze iz života u zajednici (vršnjaka, ustanove i šireg okruženja), a djeca uz pomoć odraslih iniciraju, planiraju i sudjeluju u projektom procesu. Stoga se i u vrednovanju projekata naglasak stavlja na sagledavanje doprinosa djece u procesu odvijanja projekta. Cilj je da djeca iskazuju inicijativu, zajedno s odraslima stvaraju situacije interakcijskog

učenja i usvajaju demokratske vrijednosti koje omogućuju da uistinu žive svoja prava te time pridonose poboljšanju kvalitete života sve djece u ustanovi i zajednici.

Od većeg broja pristiglih projekata odabrali smo devet iz raznih područja. Pristigli prijedlozi za tih devet projekata odgovorili su na zadane kriterije i primjeri su dobre prakse u radu na ljudskim pravima i demokratskom građanstvu u predškolskim ustanovama.

dr. sc. Ivanka Stričević
dr. sc. Dubravka Maleš

Projekti

Projekti predškolskog odgoja i obrazovanja

1. Zdravo dijete bit će zdrav čovjek

Tematsko područje

Osobna prava i odgovornosti

Cilj projekta

Osvijestiti važnost usvajanja zdravih navika u ranom djetinjstvu kao temelj za kasniji zdrav život i preuzimanje odgovornosti za osobno zdravlje i sreću

Dječji vrtić

Dječji vrtić „Tratinčica“, Trg podravskih heroja 7, 48000 Koprivnica

Tel./telefaks: 048/621-358; 048/222-770

E-adresa: djecji.vrtic.tratincica@kc.t-com.hr

Voditeljice projekta

Odgoviteljice Ksenija Zember i Adrijana Gajski u suradnji sa zdravstvenim voditeljem vrtića Zoranom Zagorščakom

Djeca

Odgojno-obrazovna skupina „Točkice“ (25 djece u četvrtoj i petoj godini života)

Sažetak projekta

Postavljeni smo cilj projekta ostvarile te smo ponosne što su naša djeca bogatija za mnoštvo novih spoznaja koje će im koristiti na putu odrastanja i daljnjem životu. U našoj se skupini svaki obrok dočekuje na malo drugačiji način. Nije bitno jesti samo da ne bismo bili gladni, već je važno što jedemo i kakve koristi imamo od tih namirnica. Znamo da ono što nam je najslade nije uvijek najzdraviji izbor, no ako se jede u malim količinama i rijetko, neće nam naškoditi. Da ne kažemo koliko je svakodnevno vježbanje motivirano ciljem da budemo veliki, jaki i zdravi.

Posebno smo zadovoljne što smo još jednom uspjele povezati obitelj i vrtić za dobrobit djece. Roditelji su osvijestili da je vrijeme provedeno s djecom i u brizi za njih nezamjenjivo i nenadoknadivo.

Temelji zdravim navikama stvaraju se u ranom djetinjstvu, a tako nastale navike zadržavaju se cijeli život i sigurnost su za sretan, zadovoljan i zdravi život.

ZDRAVO DIJETE BIT ĆE ZDRAV ČOVJEK ☺

2. Zajedno do razumijevanja i suradnje

Tematsko područje

Razvojna prava i prava sudjelovanja

Cilj projekta

Doprinos jačanju kompetencije roditelja i davanje podrške u određenim odlukama i postupcima koji su na dobrobit djeteta

Dječji vrtić

Dječji vrtić Matije Gupca, Braće Cvijić 18, 10000 Zagreb

Tel./telefaks: 01/3836-469; 01/3836-509

E-adresa: blazenka.pintur@vrticmgupca.hr

Voditeljice projekta

Odgovornice Marija Hrustić, Mirjana Strčić, Milica Cekuš, Silvija Zlatac, pedagoginja Blaženka Pintur, ravnateljica Lidija Vuković

Djeca

Djeca mješovite odgojno-obrazovne skupine „Bubamare“ (23 djece u dobi od 3 do 6,5 godina) i djeca starije odgojno-obrazovne skupine „Bomboni“ (20 djece u dobi od 6 do 7 godina)

Sažetak projekta

Suradnja s obitelji jedna je od važnih zadaća dječjeg vrtića koja utječe na sveukupnu kvalitetu djetetova življenja i boravka u ustanovi. Tragajući za načinima suradnje koji će biti prepoznati kao poželjan model koji akceptira sve činjenice vezano uz dijete i obitelj, promišljamo i istražujemo našu praksu unazad nekoliko godina.

Ovim smo projektom nastojali osigurati uvjete koji će omogućiti sudjelovanje roditelja u procesu i interakciju svih sudionika na način koji opsegom i sadržajno odgovara potrebama i interesima svakog posebno. Koliko i na koji način roditelje možemo upoznavati s programom i uključivati u proces, a pritom zadržavati i poštovati međusobne kompetencije kao i

granice profesionalnog i osobnog? Naši ciljevi idu u smjeru oživotvorenja prava djeteta i roditelja uz stalnu težnju da se udaljimo od deklarativnog. Nimalo laka zadaća koja ukazuje na svu složenost odgojno-obrazovnog procesa. Radom na našem projektu „Zajedno do razumijevanja i suradnje“ mnogo smo naučili, ali spoznali i osvijestili da je poštivanje prava djeteta, a osobito razvojnih prava i prava sudjelovanja, moguće primjereno ostvarivati simbiozom vrtića i obitelji te da ima još mogućnosti koje možemo istražiti i unaprijediti.

Aktivnosti u projektu mnogobrojne su i strukturom raznovrsne, namijenjene djeci, roditeljima, odgojiteljima. Možemo ih podijeliti na edukativne, informativne i tzv. zajedničke aktivnosti druženja koje se provode kontinuirano tijekom cijele pedagoške godine. Roditelj u skupini kao suigrač, zanimljiv djetetov gost u skupini, roditelji pomažu u realizaciji programa, roditelji u projektima, roditelji za djecu, djeca roditeljima, neki su oblici nastali kao rezultat promišljanja o mogućnostima zajedništva na putu razumijevanja i poštivanja. Svaka je etapa brižljivo planirana u suglasju s primarnim razvojnim zadaćama.

Tijekom projekta dokumentirali smo sve aktivnosti i radnje, a ravnopravno su u dokumentiranju sudjelovala djeca. Nastali su raznovrsni zapisi prorađeni svim djetetovim osjetilima, ostali su zabilježeni mnogobrojni doživljaji i situacije kojima su se djeca „vraćala“ u nekim novim situacijama. Smatramo da smo ovakvim pristupom djetetu omogućili bolje i cjelovitije sagledavanje okruženja u kojem obitava, a time i pružili novu kvalitetu učenja. Učinili smo napredak u povezivanju dječjeg vrtića i obitelji, smanjili i preduhitrili neke napetosti i nepovjerenja, umanjili strahove. Socijalni kontekst ustanove na ovaj način dobio je novu kvalitetu jer je vrtić postao mjestom zajedničke brige za dijete i njegove potrebe. Ojačane su međusobne uloge, posebno smo zadovoljni učincima vezanim uz jačanje roditeljske odgovornosti i kompetencije jer smatramo da smo pridonijeli osvješćivanju odgovornosti za razvoj djeteta i uloge koju u tome imamo. Dajući priliku i mogućnost sudjelovanja svima, prema želji i načinom koji odgovara njihovim potrebama, doprinijeli smo uvažavanju i toleranciji posebnih potreba djece i odraslih. Time smo odaslali poruku prihvaćanja i poželjnog modela ponašanja. Prikazani projekt naš je doprinos

unapređivanju pedagoške prakse, življenja i poučavanja prava djeteta i
čovjeka. Pokazatelji nas ohrabruju i upućuju na to da smo na putu dobrobiti
djeteta i odraslih.

3. Razumijemo različitost i ona nas obogaćuje

Tematsko područje

Osobna prava i odgovornosti i prava drugih

Cilj projekta

Inkluzija dječaka s većim teškoćama u razvoju u redovan odgojno-obrazovni program vrtića te senzibiliziranje djece i roditelja skupine u koju je dječak uključen

Dječji vrtić

Dječji vrtić „Sunce“, Veslačka 1, 23000 Zadar

Tel./telefaks: 023/236-410; 023/312-150

E-adresa: defektolog@net.hr

Voditeljice projekta

Defektologinja Zlata Simić, odgojiteljice Ivana Demo i Biljana Vrsaljko

Djeca

20 djece mješovite odgojne skupine (u dobi 3-6 godina)

Sažetak projekta

Roditelji dječaka s višestrukim teškoćama u razvoju predali su upisnu prijavu sa željom da dijete uključe u redovni predškolski odgojno-obrazovni program naše ustanove. Psiholog i defektolog s roditeljima provode inicijalni intervju, a u više se navrata sastaju i s dječakom da bi ga što bolje upoznali. Na prijedlog članova stručno-razvojne službe, a odlukom ravnatelja, zaposlen je osobni pomoćnik te je započeo projekt inkluzije. Osobni se pomoćnik educira u DV Latica.

Defektolog i psiholog identificiraju i educiraju odgojitelja odgojne skupine koju će dječak M. pohađati, a koji je senzibiliziran za ovakav proces inkluzije. Odgojitelj odgojne skupine u suradnji s defektologom priprema djecu na dječakov dolazak.

U cilju stvaranja potrebnih uvjeta za inkluziju defektolog ispituje stavove roditelja ostale djece u skupini te ih senzibilizira na roditeljskom sastanku.

Dječakovim dolaskom u skupinu početno sam stanje bilježila te svakodnevno pratila promjene koje su u početku bile jedva primjetne. Velik je pomak uočen kada je dječak pronašao puža, nije ga zgnječio, već ga sa zanimanjem i smiješkom promatra, što je do tada za njega bilo neuobičajeno. Bio je to poticaj za ostalu djecu u skupini da promatraju dječaka „drugim očima“. Uspostavljena je interakcija te započinje naš potprojekt „Puž“.

Bilježili smo sve dječakove reakcije i promjene, i u vrtiću, i kod kuće, te sa sigurnošću možemo reći da je inkluzija uspjela, a osim toga dječak je pripremljen za upis u redovni školski program.

Partnerstvo s roditeljima dječaka M. uvelike je pridonijelo uspješnosti procesa inkluzije.

Projekt je predstavljen na radionicama za odgojitelje DV „Sunce“.

4. Različitost – odgoj za ljudska prava

Tematsko područje

Osobna prava, prava drugih i različitosti u društvu

Cilj projekta

Stvoriti temelje za učenje, razumijevanje i poštivanje ljudskih prava, odgoj za prihvaćanje i poštivanje drugoga i prihvaćanje različitosti u društvu

Dječji vrtić

Dječji vrtić „Vandela Božilkovića“, Hanibala Lucića bb, 21450 Hvar

Tel./telefaks: 021/741-837; 021/741-837

E-adresa: vrtic-hvar@hi.t-com.hr

Voditeljice projekta

Odgoviteljica Tanja Gabelić, pedagoginja Veronika Puljić

Djeca

Mješovita popodnevna skupina (15 djece dobi 3-6 godina)

Sažetak projekta

Djeca su s velikim interesom prihvaćala ponuđene aktivnosti i vlastitim iskustvom dolazila do novih znanja i spoznaja. Kroz igru i zabavu razvijeni su stavovi i vrijednosti poput uvažavanja i poštivanja drugoga, njihovih potreba, osjećaja te prihvaćanje različitosti u društvu. Družeci se s vršnjacima, postali su sve samostaljniji, odgovorniji i stvorili su bolju sliku o sebi i drugima te shvatili koliko su zapravo posebni zbog toga što su drugačiji. Kada netko tako malen zna izraziti svoje osjećaje, želje i potrebe, izboriti se za svoja prava o kojima je znao malo ili ništa, ali je naučio vlastitim iskustvom i suradnjom s drugima, i to tako da poštuje različitosti i prava drugoga, onda je sigurno da je cilj ostvaren.

Postavljeni cilj projekta proširuje se i nastavljamo s radom i dalje jer djeca stalno dolaze do novih znanja i spoznaja. Potrebno ih je stalno poticati na razmišljanje i novo učenje.

5. Vrtičke prometne pustolovine

Tematsko područje

Pravo djeteta na sudjelovanje

Cilj projekta

Omogućiti djetetu sigurno i zdravo okruženje s aspekta prometnog odgoja, a s naglaskom na aktivno sudjelovanje u zajednici

Dječji vrtić

Dječji vrtić „Botinec“, Zlatarova Zlata 67, 10020 Zagreb

Tel./telefaks: 01/6545-905, 01/6545-906; 01/6545-339

E-adresa: djecji-vrtic-botinec@zg.htnet.hr

Voditeljice projekta

Odgojiteljice Blaženka Klarić Jozić, Mirjana Malagić, Adriana Matija, Marijana Mulalić, u suradnji sa stručnim timom i ravnateljicom vrtića

Djeca

Starije vrtičke skupine “Mace” i “Medvjedići” (57 djece u dobi 6-7 godina)

Sažetak projekta

S obzirom na veću samostalnost kod djece predškolskog uzrasta, što uključuje i samostalno kretanje u prometu te put kojim će kao đaci ići od kuće do škole, odgovornost predškolskih ustanova jest i osposobljavanje djeteta za sigurno sudjelovanje u prometu. Niz je provedenih aktivnosti rezultirao brojnim kreativnim dječjim radovima na temu prometa te su kod djece potaknule interes za druge aspekte prometa koji nisu bili obrađeni inicijalnim aktivnostima u projektu. Djeca su također potaknula i pitanje prometnog uređenja vrtičkog okruženja te su napisala pismo nadležnim institucijama kojim su zatražila njihovu pomoć.

Promet je postao i dominantna tema raznih spontanih dječjih igara, a što je najbolji pokazatelj koliko su se djeca saživjela s projektom. Osim kvalitativnih pokazatelja dobivenih opservacijom dječje svakodnevice

projekt se pratio i ljestvicom koja mjeri uključenost djeteta u aktivnost (LIS–YC) da bismo dobili i kvantitativne pokazatelje primjerenosti i uspješnosti projekta.

6. Pravo na život u zdravom okolišu

Tematsko područje

Pravo na zdravu okolinu i čuvanje okoline

Cilj projekta

Stjecanje znanja i navika o načinu i važnosti brige za očuvanje i zaštitu prirode i okoliša

Dječji vrtić

Dječji vrtić „Kutina“, Augusta Cesarca 4a, 44000 Kutina

Tel./telefaks: 044/631-300; 044/631-333

E-adresa: vrtic-kutina@sk.htnet.hr

Voditeljice projekta

Branka Tonković i Dušanka Mašala

Djeca

Starija odgojno-obrazovna skupna podružnice Košuta, 27 djece u dobi 5-7 godina

Sažetak projekta

Kontinuiranim radom na projektu ostvarili smo planirani cilj i zadaće. Djeca su postala osjetljivija na probleme zagađenja i zaštite okoliša, što je vidljivo u dječjim zapažanjima i reakcijama koje smo pratili i bilježili. Vrlo su ozbiljno shvatili da imaju pravo na život u zdravom okolišu, ali i odgovornost da ga štite i čuvaju. Suradnja s roditeljima u realizaciji projekta bila je uspješna, a iz provedene ankete vidi se da i oni, sa svojom djecom, žele pridonijeti zaštiti i očuvanju okoliša.

7. Kulturna baština kao poticaj cjelovitom razvoju djeteta

Tematsko područje

Ponos i čuvanje baštine

Cilj projekta

Osiguravanje djetetova prava na razvoj – upoznavanje vlastitog kulturnog naslijeđa

Dječji vrtić

Dječji vrtić Ivane Brlić Mažuranić, Cerska 22, 10000 Zagreb

Tel./telefaks: 01/2919-519

E-adresa: dvibm@vodatel.net

Voditeljice projekta

Sanja Dugan i Biserka Detelj Kisić

Djeca

Sve skupine područnih objekata DV Ivane Brlić Mažuranić – Rutvica i Kosjenka

Sažetak projekta

Projekt „Kulturna baština kao poticaj cjelovitom razvoju djeteta“ integralni je dio primarnih, preventivnih, razvojnih i zaštitnih programa koje njeguje naš vrtić i rezultat je višegodišnjeg timskog rada odgojiteljica na unapređenju odgojne prakse. U Područnom objektu Rutvica tim odgojiteljica „Črljene rojžice“ istraživao je kako kulturna i povijesna baština potiču likovno i glazbeno stvaralaštvo djece. Tim odgojiteljica „Cin Can Cvirgudan“ Područnog objekta Kosjenka bavio se obogaćivanjem dječje igre elementima materijalne i nematerijalne narodne baštine.

Projekt je uključio djecu različite dobi i potaknuo veću međugrupnu otvorenost i suradnju. Podržao je doživljajno, aktivno, suradničko učenje i stvaralačko izražavanje djece i utjecao na razvoj mnogobrojnih djetetovih

kompetencija. Rezultirao je ne samo upoznavanjem djece s vlastitom kulturom i tradicijom već i mogućnošću da ju svakodnevno žive, a samim time njeguju i čuvaju od zaborava. S obzirom na to da se projekt temeljio na ravnopravnoj komunikaciji, aktivnoj participaciji, razmjeni emocija i ideja među svim sudionicima projekta, utjecao je na daljnje osnaživanje timskog rada odgojiteljica i produbio je suradnju s roditeljima i lokalnom zajednicom.

8. Različnost – odgoj za toleranciju

Tematsko područje

Osobna prava: pravo na razvojne poticaje, pravo na sudjelovanje, pravo na različnost

Cilj projekta

Stvoriti uvjete za razvoj osjećaja pripadnosti i prihvaćenosti; omogućiti razvoj prosocijalnih vještina; prihvaćanje različitosti i razvijanje tolerancije; rješavanje problema u odnosima

Dječji vrtić

Dječji vrtić „Ciciban“, Vladimira Vidrića 2, 10410 Velika Gorica

Tel./telefaks: 01/6221-274; 01/6221-096

E-adresa: mirjanaorlic@gmail.com; mzlodii@gmail.com

Voditeljice projekta

Mirjana Orlić, odgojitelj mentor, Milanka Zlodi, odgojitelj mentor, stručni suradnici DV Ciciban i vanjski suradnici

Djeca

20 djece predškolske dobi u mješovitoj skupini (3-7 godina)

Sažetak projekta

Polazište projekta bilo je rješavanje problema mješovite skupine djece s različitim potrebama. Kada je u skupinu došlo dijete s teškoćom koju ne poznajemo, slijepo dijete, nastojali smo prilagoditi odgojno-obrazovni rad.

Dodatne poteškoće nastale su početkom nove pedagoške godine kad su na mjesto djece koja su otišla u školu došla nova djeca – novoupisana djeca u vrtić i djeca iz drugih skupina. Ta promjenjivost grupe uvjetuje nove životne situacije.

Među novopridošlom djecom bilo je i: jedno potencijalno darovito dijete sa slabo razvijenim socijalno-emocionalnim vještinama, jedno dijete s usporenim razvojem koje je povučeno i ne komunicira, a jedno je dijete od starih polaznika skupine oboljelo od zloćudne bolesti.

Pozitivni stavovi koje smo razvili prema razlikama: u izgledu, individualnim sposobnostima i mogućnostima, stvorili su temelje za razumijevanje i prihvaćanje slijepog djeteta.

Aktivnostima s raznovrsnim društveno-zabavnim igrama razvijali smo pozitivnu sliku djece o sebi, osjećaj pripadnosti, zajedništva i doprinosa skupini. U tim igrama djeca su usvojila i nužna znanja o ophođenju sa slijepim djetetom i vježbala ih usporedo sa stjecanjem vještina vlastitog osamostaljivanja.

Istraživačkim, stvaralačkim i praktično-opažajnim aktivnostima osigurale smo sudjelovanje djece u oblikovanju sredine njihova boravka.

Skupina se uključila i u suradnju s lokalnom zajednicom sudjelovanjem u aktivnostima projekta "Gradovi prijatelji djece", i to na izložbi produkata dječjeg stvaralaštva i u biltenu akcije.

Osjećaj pripadnosti kod djece pridonio je da svatko od njih dobije ono što mu je potrebno (suzdržanost i bolju samokontrolu kod impulzivnog djeteta, ohrabrenje i samoinicijativnost kod povučenog djeteta, empatiju i samopoštovanje, dobru sliku o sebi kod sve djece). Cijela grupa bila je suradnički raspoložena, a na primjeren smo način razvijali i kvalitetnu suradnju s roditeljima.

9. Dječja prava u vrtiću

Tematsko područje

Osobna prava i prava drugih

Cilj projekta

Promicanje demokracije i ljudskih prava u djece rane dobi, njihova afirmacija i poticanje na primjenu

Dječji vrtić

Dječji vrtić Čakovec, Lavoslava Ružičke 2, 40000 Čakovec

Tel./telefaks: 040/311-088; 040/391-510

E-adresa: gpatarcec@dvck.hr

Voditeljice projekta

Odgovornice savjetnice Nevenka Holetić i pedagoginja Gordana Patarčec, prof.

Djeca

Mješovita odgojna skupina „Delfinčići“ (3-7 godina)

Sažetak projekta

Projekt je započeo na poticaj petogodišnjeg dječaka Jana koji je u sukobima i svađama zbog igračaka i načina igre često objašnjavao da je on u pravu.

Nadovezujući se na prava, došli smo do pravila. Zaključili smo da je to nešto čega se moramo svi pridržavati. Izradili smo plakat s pravilima i stavili ga na vidljivo mjesto u sobi dnevnog boravka. Mnogim je roditeljima to bio poticaj da sa svojim djetetom i kod kuće definiraju određena pravila. Nastojali smo saznati što je to odgovornost. Raspravljali smo kako možeš postati odgovoran dajući obećanja, radeći različite poslove u vrtiću i obitelji i pridržavajući se pravila. Uz određene primjere u kojima je do izražaja dolazilo ispunjavanje ili neispunjavanje odgovornosti, djeca su donosila zaključke o tome zašto je odgovornost važna za pojedinca i za društvo.

Primijetili smo da se neka djeca boje izraziti vlastito mišljenje. Da bismo u djece razvili samopouzdanje i sigurnost, poticali smo ih na izražavanje vlastitog mišljenja. Kao rezultat projekta nastala je knjižica „Dječja prava u vrtiću“.

Ovim smo projektom poticali djecu da se nastoje pridržavati pravila koja su sama definirala i pomoći djeci koja krše ta pravila da ih preusmjere na primjereno ponašanje. Starija djeca pokazala su da imaju više razumijevanja za mlađu djecu i pomagala su im u njihovim problemskim situacijama. Djeca su također tražila različita rješenja problema i zajedno donosila zaključke na koji će se način određeni problem riješiti, međusobno se uvažavajući, slušajući jedni druge, podržavajući različite ideje i potičući da svako dijete izrazi svoje mišljenje.

Projekti osnovne šole – razredna nastava

1. Kruh sa sedam kora

Tematsko područje projekta

Zavičaj, gospodarstvo u zavičaju i poduzetnička kompetencija

Cilj

Upoznati posebnosti svoga zavičaja, vrijednost ljudskog rada, osvijestiti povezanost prirodnog okružja i rada ljudi kroz tradicijska zanimanja kao i degradaciju istih, naučiti više o gospodarstvu svog zavičaja koje je povijesno i kulturno neraskidivo vezano uz more, pomorstvo, brodove. Očuvati i promovirati mediteransku orijentaciju i zaboravljenu pomorsku kulturu pomoću tradicijskih pomorskih rječnika, proučavajući malu brodogradnju upoznati pomorsku djelatnost. Senzibilizirati javnost i informirati je o razvijanju poduzetničkih kompetencija u zavičajnom okruženju koje bi mogle postati vjetar u jedra našem posrnulom pomorstvu.

Škola

Osnovna škola Bol, Hrvatskih iseljenika 10, 21000 Split

Tel./telefaks: 021/533-672, 021/537-907

E-adresa: os-split-003@skola.htnet.hr

Voditeljica

Blanka Ljubenkov, dipl. uč.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 5

Goran Bogetić 2. r., Marijan Kurtović 2. r., Neno Petričević 2. r., Jure Roso 2. r., Roko Vivodinac 2. r.

Opis

Izbor problema

Učili smo o položaju našeg užeg zavičaja i o djelatnostima ljudi u njemu. Otkrili smo da su mnogi u obiteljima učenika bili pomorci ili brodograditelji (kalafati), ali da oni ne žele to postati kad odrastu. Čitajući dnevni tisak i

komentirajući aktualna zbivanja, zaključili smo da takva djelatnost ima loše izgleda u budućnosti. Javila su se pitanja zašto je to tako u primorskom kraju i ima li nekih izgleda za oporavak, zašto i drugi ne uviđaju povezanost ovog kraja s morem i njegovu važnost. Stari su nad Dubrovčani učili: Stavi prst u more i dotaknut ćeš cijeli svijet!

Moguća rješenja problema

Učenici su planirali različite aktivnosti: odlazak u Pomorski muzej, izrada tematskog plakata o moru i brodovima, istraživanje o pomorstvu na Jadranskom moru, o hrvatskim gusarima, vrstama brodova, starim izrazima na čakavici u pomorstvu. Mama koja priprema magistarski rad iz prava mora pribavila je i pojednostavnila zakone koji govore o moru i pomorstvu. Organizirana je mala izložba na katu škole, a za Dan škole učenici su izradili maštovite suvenire (sidra, slike starih hrvatskih brodova na pločicama), želeći da sredstva od prodaje ulože u troškove izvođenja projekta. Time su se navikavali na njegovanje poduzetničkog duha, planiranje i upravljanje materijalnim sredstvima.

Najbolji pristup rješenju problema

Najbolji pristup rješenju odabiran je u diskusiji, pritom koristeći lateralno mišljenje razrađeno prema De Bonovim radionicama mišljenja. Nakon rasprave „za i protiv“ zaključili su da je najuspješnije rješenje prezentirati svoj rad u školi – edukacija i izložba – u suradnji s roditeljima, učiteljima i ravnateljem škole.

Plan djelovanja

Uređivala se dokumentacijska mapa, izlagali su se plakati, uvježbavala izlaganja, a dogovoren je susret i intervju s upraviteljem poduzeća AD Boat u Solinu kod Splita, vodećim predstavnikom male brodogradnje. Akcija koja je uslijedila potakla je da se u duhu integracijskog kurikuluma s pričom o pomorstvu, brodogradnji i zavičajnoj tradiciji upoznaju i ostali učenici. U tome je mnogo pomogla školska knjižničarka i ravnatelj škole.

Ostvareni rezultati

Učenici su usvojili znanja i vještine iz područja demokratskog građanstva.

Sudjelujući u ovom skupnom, istraživačkom radu, razvijali su socio-emocionalne kompetencije i kreativnost, a velik dio javnosti upoznali su sa svojim aktivnostima. U velikoj su mjeri prezentirali svoja postignuća i predočili značenje očuvanja tradicijskih zanimanja i razvijanja poduzetničke kompetencije. Nadamo se, što je često slučaj, da će ovaj projekt zaživjeti i uroditi plodom.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je uspješno predstavljen u školi, učenicima i učiteljima, roditeljima na Danu škole te 25. ožujka na Županijskom stručnom vijeću za demokratsko građanstvo. Bit će predstavljen i u školskom almanahu koji izlazi u rujnu povodom 60. obljetnice škole, a dogovoren je tom prigodom i susret s novinarkom Slobodne Dalmacije.

2. Naše papuče

Tematsko područje

Razvoj kulturne osviještenosti

Cilj projekta

Uključiti djecu u istraživanje i očuvanje kulturne baštine te svladati tehniku izrade papučica od perušine

Škola

OŠ Stjepana Radića, PŠ Orehovica, 49228 Brestovec Orehovički

Tel./telefaks: 049/238-149, 049/238-250

E-adresa: os-s.radica@kr.t-com.hr

Voditeljice

Jelena Mlakar, učiteljica razredne nastave

Ljubica Gorički, prof. pedagogije

Učenicima

Mateja Groš 4c, Đurđica Jakuš 4c, Mateja Kobeščak 4c, Josip Meštrović 4c, Kristijan Pavlek 4c, Valentina Stojković 4c, Mateja Tenšek 4c

Učenicima koji će predstaviti projekt na Smotri: Mateja Kobeščak 4c, Josip Meštrović 4c, Kristijan Pavlek 4c, Mateja Tenšek 4c

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na nastavi hrvatskog jezika obrađivali smo tekst *Izgubljene papuče S.*

Marijanovića. Tekst govori o malom šumskom čudovištu koje je izgubilo svoje papuče. Kada smo razgovarali o folklornoj odjeći i obući na satu folklorne grupe, tekst nas je potaknuo da postavimo pitanje: Jesu li djeca i odrasli nekada imali papuče? Počeli smo postavljati pitanja: Kakve imamo papuče? Kakve su papuče imali naši preci? Kakve su to bile papuče? Od čega su ih izrađivali?

Odlučili smo saznati odgovore na ova pitanja.

Moguća rješenja problema

Učenci su podijeljeni u 3 grupe (po 2-3 učenika) koje su predlagale načine rješavanja:

- prikupljanje podataka o papučama nekada (kako su izgledale, od čega su se radile, tko ih je nosio...)
- slušanje učiteljičine priče o papučama njezine bake
- izrada papuča

Najbolji pristup rješenju problema

U raspravi smo došli do zajedničkog pristupa koji uključuje: učiteljičinu priču, prikupljanje podataka iz knjiga o folkloru, upoznavanje s postojećim zakonima (Opća deklaracija o pravima čovjeka, Pravilnik o mjerama za utvrđivanje pokretnina koje imaju kulturnu vrijednost), pretraživanje internetskih stranica i stranica Ministarstva kulture.

Izabrali smo: izraditi papuče onako kako su to radile naše bake za vrijeme hladnih i dugih zimskih dana.

Plan djelovanja

Prikupljanje informacija za izradu papuča i spoznavanje tehnike izrade.
Prikupljanje potrebnog materijala: perušina, čašica s vodom, konac i igle.

Izrada papuča

Provođenje ankete među našim bakama, djedovima i roditeljima o korištenju perušine.

Upoznavanje što više ljudi s našim papučama. Postavljanje podataka na školsku internetsku stranicu, stranicu Općine Bedekovčina, stranicu www.ethno.hr, slanje podataka u tisak.

Ostvareni rezultati

Tijekom rada učenici su naučili svojim rukama izraditi papuče od perušine, sudjelovali su u svim etapama. Uključili su se u raspravu, postavljali pitanja, pokazali zanimanje za oživljavanje tradicije. Promovirali su papuče na božićnoj priredbi (uživo u scenskom prikazu), na internetskim stranicama škole i općine, na stranici www.ethno.hr te u Zagorskom listu i Glasniku Bedekovčine.

Projekt je bio predstavljen

Svim učenicima od 1. do 4. razreda 19. ožujka 2010. u PŠ Orehovica.

Svim učenicima razredne nastave, učiteljicama razredne nastave i ravnatelju
22. ožujka 2010. u MŠ Brestovec Orehovički.

3. Moj grad kroz prošlost – Žučo u slavnom gradu Dubrovniku

Tematsko područje projekta

Projekt građanin – njegovanje zavičajnog identiteta i kulturne osviještenosti

Cilj projekta

Istraživanjem slavne prošlosti grada Dubrovnika, pronaći rješenje kako na praktičan način približiti djeci našeg grada i djeci Hrvatske slavnu i bogatu povijest našeg zavičaja

Škola

OŠ Marina Getaldića, Frana Supila 3, 20000 Dubrovnik

Tel/telefaks: 020/432-575

E-adresa: os-marina.getaldica@du.t-com.hr

Voditeljice

Đurđica Bender-Masle, učiteljica razredne nastave, Jadranka Zlošilo, prof. psihologije

Učenici

Svi iz 3a razreda: Dora Ivičević-Bakulić, Marin Lucianović, Ivan Mrnarević, Vesna Palčok, Sarah Viteškić (rezerva)

Opis

Izbor i istraživanje problema

U okviru nastave prirode i društva proučavali smo svoj uži zavičaj, grad Dubrovnik i njegovu prošlost. S učiteljicom i turističkim vodičem obišli smo kulturno-povijesne spomenike. Pred nama se otvorio bogati svijet dubrovačke prošlosti. Istraživali smo i sami prošlost svoga grada. Tragali smo za zanimljivim pričama i legendama iz slavne dubrovačke prošlosti. Knjige koje smo našli nisu bile primjerene nama djeci. Tekstovi su u njima dugi, teški, s puno nepoznatih riječi, a malo fotografija. U Gradskoj knjižnici

saznali smo da za nas djecu uopće nema knjiga ni slikovnica o povijesti Dubrovnika.

Moguća rješenja problema

U potrazi za mogućim rješenjima razgovarali smo sa stručnim osobama koje se bave prošlošću našeg grada i zavičaja te poučavanjem djece i odraslih: našom učiteljicom povijesti i školskom knjižničarkom, voditeljicom Dječjeg odjela Gradske knjižnice, turističkim vodičima, kustosom muzeja i s raznim ljubiteljima našeg grada. Saznali smo da su učenici nekih škola u Hrvatskoj već izradili slikovnice o prošlosti svog zavičaja. U zavičajnoj zbirci Znanstvene knjižnice Dubrovnik nalazi se i jedna lijepa knjiga za nas djecu o Mihi Pracatu. Problem je moguće riješiti i uključivanjem u međunarodne projekte, akcijama udruge turističkih vodiča, povremenim radionicama za djecu u dubrovačkim muzejima...

Najbolji pristup rješenju problema

Ohrabрили su nas dobri primjeri izrade slikovnica diljem Hrvatske o zavičajnoj povijesti. Uvjerili smo se da i mi djeca možemo sami napisati tekst i oslikati slikovnicu. Shvatili smo da prije pisanja slikovnice moramo puno toga pročitati iz onih "debelih" knjiga za odrasle, razgovarati s našim roditeljima, bakama, djedovima, učiti od turističkih vodiča... i "naoružati" se znanjem o prošlosti našeg grada i zavičaja. Smatramo da će naša slikovnica biti poticaj djeci da se što ranije zainteresiraju za grad i cijene njegovu povijesnu vrijednost.

Plan djelovanja

Pozvali smo predstavnicu Centra za neohumanističke znanosti iz Karlovca. Gospođica Miloglav naučila nas je kako se izrađuje slikovnica. Tom smo prilikom mogli vidjeti i primjere dobrih slikovnica koje su izradila djeca. Tekst za našu slikovnicu zajedno je osmislilo nas dvanaest učenika iz razreda. Oslikat ćemo je kompjutorskim crtežima, u tome će nam pomoći Dorin tata. Ove će godine slikovnica biti gotova samo kao idejni projekt (u nekoliko primjeraka). Time će naš dio posla biti uglavnom gotov. Planiramo se javiti na neke od natječaja za međunarodne projekte. Vjerujemo da će naša slikovnica za godinu dana biti tiskana i doći u ruke naših vršnjaka.

Postignuća

Idejna izrada slikovnice "Žučo u slavnom gradu Dubrovniku"

Projekt je bio predstavljen

Sat razrednika 3a i na roditeljskom sastanku

4. Mijenjamo ulaz u školsko dvorište

Tematsko područje

Ljudska prava i odgovornosti

Cilj projekta

Osvijestiti općinsku vlast o potrebi većeg angažiranja oko sigurnosti učenika u prometu. Promijeniti mjesto ulaza u školsko dvorište radi sigurnijeg kretanja učenika u školu i iz škole.

Škola

OŠ Zlatar Bistrica, Vladimira Nazora 10, 49247 Zlatar Bistrica

Tel./telefaks: 049/461-749, 049/503-066

E-adresa: os-zlatar-bistrica@skole.htnet.hr

Voditeljice

Marija Car, vjeroučiteljica, Andreja Jertec, učiteljica 1. razreda, Jasna Kokot Pelko, stručni suradnik – defektolog logoped

Učenici

Članovi Ekoskupine:

Hrvoje Gršić 4. r., Kristijan Zemljić 4. r., Robert Varga 4. r., Julijan Brlečić 4. r., Diana Keravica 4. r., Karlo Martinuš 4. r., Mihael Pavlin 3. r., Klaudia Korpar 4. r., Beti Pavleković 4. r., Mateja Martinjak 4. r., Dora Pugar 4. r., Jana Jakopec 3. r., Marijana Dukarič 4. r., Antonio Srebačić 4. r., Ivan Futivić 3. r.

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri:

Jana Jakopec 3. r., Dora Pugar 4. r., Matea Odorjan 4. r., Klaudija Korpar 4. r.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Povodom Dana kulturne baštine (23. rujna) učenici razredne nastave krenuli su pješice na terensku nastavu do Kapele Svetog Lovre u Lovrečanu. Okupivši se ispred ulaza u školsku zgradu, dvorište je postalo pretijesno, a i opasno jer su u dvorište dolazili osobni automobili.

Na samom ulazu s glavne zlatarbistričke ulice stoji prometni znak, znak zabrane ulaska u školsko dvorište svima osim zaposlenicima škole od ponedjeljka do petka, od 7 do 19 sati.

Nekoliko dana nakon terenske nastave svi smo se okupili da bismo razgovarali o situaciji u kojoj smo se našli pri odlasku na terensku nastavu. Odmah je uočen problem sigurnosti u školskom dvorištu. Složili smo se da je ulaz u školsko dvorište neprimjeren, da je ulaz u školsko dvorište s glavne prometnice, da je u blizini ulaza i frekventno raskrižje na kojem je postavljen semafor. Problem je i samo školsko dvorište koje je površinom premalo i neuređeno.

Sastanku je prisustvovao i domar naše škole. Upoznao nas je s nesrećom koja se dogodila 2006. u kojoj je stradao njegov sin na izlazu iz školskog dvorišta, srećom bez većih posljedica (zahvaljujući prisebnosti i pažnji vozača).

Učiteljice su nas upoznale da se problem i njegovo rješavanje može ostvariti kroz odgoj za ljudska prava i demokratsko građanstvo. Dogovoreno je da će aktivnosti voditi učenici članovi ekoskopine razredne nastave. Drugi će im pomoći u ostvarivanju ideja.

Moguća rješenja problema

Problem smo istraživali u okviru nastave ekoskopine podijeljeni u tri skupine od kojih je svaka predložila svoje rješenje problema sigurnosti u školskom dvorištu.

Skupine su predložile:

- preusmjeravanje prometa u sporedne ulice
- ležeće policajce na glavnoj prometnici
- mijenjanje ulaza u školsko dvorište

Najbolji pristup rješavanju problema

Dogovoreno je javnim glasanjem da je najbolji pristup rješavanju problema sigurnosti učenika mijenjanje ulaza u školsko dvorište.

Dobra strana prijedloga jest rijedak promet u sporednoj ulici, a time veća sigurnost učenika pri dolasku u školu i odlasku iz škole. Promjenom ulaza u školsko dvorište povećat će se njegova površina i omogućiti da se odvoji dio

za parkiranje automobila od dijela za boravak učenika, te estetsko uređenje školskog dvorišta.

Loša strana prijedloga jest to što škola nema svoje zemljište za proširenje dvorišta i mijenjanje ulaza.

Proučavali smo Ustav Republike Hrvatske (osobito čl. 14, 64, 65. i 134), čl. 12. Konvencije o pravima djeteta i čl. 3, 19. i 26. Opće deklaracije o ljudskim pravima.

Plan djelovanja

Dogovorili smo da svaki razredni odjel u okviru nastavnog plana i programa po predmetima na satima razrednih odjela i izvannastavnim aktivnostima (literarna, likovna i ekoskopina), svojim djelovanjima osvijesti problem sigurnost učenika pri dolasku u školu i odlasku iz škole kod učenika, roditelja, lokalne zajednice i radnika škole.

Prvi razred crtati će policajca, ugostiti prometnog policajaca u razrednom odjelu, posjetiti će PP Zlatar Bistrica i izvesti igrokaz J. Čunčić-Bandov "Priroda i društvenko" te pjevati pjesmu "Semafor".

Drugi razred izraditi će plakat s porukama roditeljima, gledati film o prometu, crtati prometne znakove i raditi pismene i govorne vježbe o prometu.

Treći razred šetat će glavnim i sporednim ulicama mjesta i uočavati prometne znakove i objašnjavati njihova značenja. Uz pomoć plana mjesta uočiti će najprometnije ulice u okolici škole, izraditi plakat.

Četvrti razred u govorno-pismenoj vježbi „Naše školsko dvorište“ pokazati će svoje vještine pisanja i govorenja.

Literarna skupina izraditi će letak koji će članovi „školske prometne patrole“ dijeliti u školskom dvorištu i napisati pismo načelniku općine.

Likovna skupina pomoći će u izradi plakata za županijsku smotru projekata.

Ekoskopina imat će ove zadatke:

- predstavljati projekta ravnateljici škole
- razgovor s načelnikom PP Zlatar Bistrica radi pomoći u osnivanju "školske prometne patrole" i njezinoj edukaciji
- edukacija "školske prometne patrole" u veljači

- mjerenje protoka prometa na glavnoj zlatarbistričkoj ulici i u školskom dvorištu u vrijeme koje je za nas najkritičnije (od 13.00 do 14.00 sati)
- predavljanje projekta načelniku općine uz zahtjev za potporu projekta
- predavljanje projekta Vijeću roditelja
- predavljanje projekta Školskom odboru
- predavljanje projekta Učiteljskom vijeću
- suradnja s Vijećem učenika u provođenju aktivnosti
- obilježavanje Svjetskog dana zdravlja 7. travnja, koji je ove godine posvećen sigurnosti na cesti

Prikupljeni podaci poslužiti će nam kao argument za promjenu ulaza u školsko dvorište.

Ostvareni rezultati

Plan djelovanja većinom je ostvaren, a ono što nije ostvareno planiramo ostvariti do Dana škole 22. travnja 2010.

Projekt je bio predavljen

Projekt je predavljen ravnateljici škole, Školskom odboru, Učiteljskom vijeću, Vijeću roditelja, Vijeću učenika i načelniku općine.

Projekt ćemo predstaviti svim mještanima Zlatar Bistrice na priredbi povodom Dana škole i Dana općine 22. travnja 2010.

O projektu su obaviješteni ovi mediji: Večernji list, Zagorski list, Zlatarbistrički glasnik i Radio Zlatar.

5. Sigurnost djece u školskom dvorištu

Tematsko područje projekta

Ljudska prava i demokratsko građanstvo – Projekt građanin

Cilj projekta

- sigurnost učenika na školskim igralištima i dvorištu tijekom nastavnog dana
- sigurnost mladih u poslijepodnevnom satima na školskim igralištima
- sigurnost i ugodan boravak majki s djecom i starijim osobama u školskom okolišu
- uređenje i zaštita školskih igrališta i zelenih površina

Škola

Osnovna škola Dvor, Ante Brune Bušića 5, 44440 Dvor

Tel./telefaks: 044/871-095; 044/871-326

E-adresa: osnovna-skola-dvor@sk.t-com.hr

Voditeljica

Vesna Kunstl, učiteljica mentorica

Učenicima

Učenicima 4a razreda: Lucija Pavlović, Mile Rogulja, Valerija Samardžija, Boris Baštek

Opis

Izbor problema

- uočavanje problema: dolazak automobilima unutar školskog dvorišta ugrožavaju se životi djece
- roditelji dovoze djecu točno ispred školskih vrata, a dvorište je puno djece koja čekaju početak nastave
- u školskom je dvorištu igralište koje se nalazi pokraj puta, za vrijeme nogometne igre lopta često leti izvan terena
- dostava hrane je često za vrijeme velikog odmora

Istraživanje problema

- proučavanje zakona
- praćenje tiska o sigurnosti učenika
- prikupljanje podataka s interneta
- informacija tko je zadužen za brigu djece
- informacija tko je zadužen za dozvolu postavljanja znaka
- popunjavanje dokumentacijske mape

Oblikovanje mogućih rješenja

- timski rad: učenici u skupinama obilaze školski okoliš, fotografiraju trenutno stanje
- razmišljanja o tome kako bismo željeli da nam izgleda okoliš
- postavljanje znaka zabrane ulaska automobilima
- pisanje projekta za financiranje radova

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

- odobrenje projekta
- prezentacija rješenja
- rasprava o dobrim i lošim stranama predloženog rješenja

Razvoj plana akcije

- dogovor s ravnateljicom, domarom i voditeljem INA-e o uređenju okoliša škole
- nabava ukrasnog grmlja i cvijeća te ostalog potrebnog materijala predviđenog projektom
- uključivanje roditelja u akciju: priprema za uređenje okoliša
- dopuna mape

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

- predstavljanje plana na roditeljskom sastanku, Vijeću učitelja, Vijeću učenika
- prezentacija predstavnicima lokalne vlasti

Postignuća

Uređen je školski okoliš, zasađeno cvijeće i zelenilo, zaštićeno igralište.
Zelene površine zaštićene od parkiranja automobila. Sigurnost učenika u školskom dvorištu i na igralištima podignuta na visoku razinu.

Projekt je bio predstavljen

U Osnovnoj školi Dvor na: roditeljskim sastancima, Učiteljskom vijeću,
Vijeću roditelja, Vijeću učenika, Školskom odboru

6. Platnena vrećica umjesto plastične

Tematsko područje

Zaštita okoliša

Cilj

Smanjiti uporabu plastičnih vrećica povratkom starim navikama korištenja platnenih vrećica. Razviti svijest da smo svi odgovorni za kakvoću okoliša u kojem živimo.

Škola

Osnovna škola „Đuro Ester“, Trg slobode 5, 48000 Koprivnica

Tel./telefaks: 048/622-168; 048/625-042

E-adresa: tajnik@kc.htnet.hr

Voditeljica

Biserka Knez

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 21

Dino Bali, Bartolomeo Bardek, Ana Ciglar, Ana Csik, Lucija Đaković, Kristina Galkina, Dominik Hontić, Mihael Kirasić, Helena Klasić, Aurelija Krklec, Ivan Kučan, Benedikt Lazar, Matija Orehovec, Srđan Ostoić, Lorena Plavšić, Marjan Radanović, Martina Radić, Ana Sikavica, Martina Szabo, Tesa Marija Šijak, Dorian Škutin – svi su učenici 3c razreda

Dolores Šaško, Sara Smolak, Ivona Kovač, Paula Laloš, Nina Alvir, Josipa Kolar, Lara Lončarić, Petra Krušec, Hana Brnica, Antonio Sabolović, Filip Marković – Male vezilje, 4. razred

Učenici koji će predstavljati projekt: Lorena Plavšić, Ana Sikavica, Ivan Kučan, Lucija Đaković

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učenici 3c razreda između dviju predloženih tema–problema „Što je zdrava

hrana?“ i „Platnena vrećica umjesto plastične“ odlučili su se za drugu temu jer su plastične vrećice i njima zadavale posla kad ih je trebalo maknuti s igrališta dok je puhao vjetar.

Istražili su što o tome piše u Ustavu Republike Hrvatske, Konvenciji o pravima djeteta, Zakonu o zaštiti okoliša, Zakonu o zaštiti potrošača, na internetu, u novinama i časopisima.

Podatke su još prikupljali upitnikom i pokusima.

Moguća rješenja problema

Nakon provedenih istraživanja učenici su predložili moguća rješenja problema:

- da osobno kažu ljudima neka smanje uporabu plastičnih vrećica,
- da se zabrani proizvodnja plastičnih vrećica,
- da naprave plakat i letke kojima bi to rekli,
- da objave preko radija, novina i interneta,
- da naprave platnene vrećice.

Za svako su rješenje pronašli njegove dobre i loše strane.

Najbolji pristup rješavanju problema

Nakon rasprave odlučili su da će napraviti plakat i letke, informirati ljude preko radija, objaviti članak u školskom listu i napraviti prezentaciju u školskim elektroničkim novinama te napraviti platnene vrećice.

Plan djelovanja

- Podijeliti se u 5 grupa. Prva će raditi plakat, druga letak, treća članak za školski list, četvrta prezentaciju za elektroničke novine, a peta će se pripremati za sudjelovanje u radio emisiji županijskog radija.
- Zamoliti skupinu roditelja (koji se žele uključiti) za pomoć oko izrade platnenih vrećica.
- Pripremiti materijal za izradu vrećica – dvije kuhinjske krpe ili komad platna i gumb.
- Naučiti šivati gumbe.
- Zamoliti učenike "Malih vezilja" i njihovu učiteljicu Dijanu Veh za suradnju na ukrašavanju vrećica.

- Novim upitnikom ponovo ispitati iste ljude da provjerimo što smo postigli svojim projektom.
- Izabrati učenike koji će predstaviti naš projekt.

Ostvareni rezultati

Plakat je izložen u školskom hodniku. Podijeljeni su svi napravljeni leci. Novinski članak bit će objavljen u školskom listu „Leteći razred“, a prezentacija u školskim elektroničkim novinama. I jedno i drugo nalazit će se i na internetskim stranicama škole. Većina učenika naučila je šivati gumbe. Svi su roditelji učenika koji su sudjelovali u projektu dobili platnene vrećice. Od 50 anketiranih osoba 44 ih je smanjilo uporabu plastičnih vrećica. Sada nose platnenu vrećicu kad idu u trgovinu. Ako je svatko od njih „uštedio“ barem 3 plastične vrećice tjedno (132 u jednom tjednu), to znači 6864 vrećice manje u godini dana.

Projekt je bio predstavljen

Na županijskom radiju RKC u emisiji „Zvon“

Na roditeljskom sastanku kojem su bili nazočni roditelji 3c razreda i roditelji učenika 4. razreda (članova "Malih vezilja")

Na Vijeću učitelja

Projekti osnovne šole – predmetna nastava

1. Kako zaštititi smeđu žabu?

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Ukazati na važnost zaštite i očuvanja populacije smeđe žabe na području čabarskog kraja

Škola

OŠ "Petar Zrinski" Čabar, Narodnog oslobođenja 5, 51306 Čabar

Tel./telefaks: 051/821-147; 051/821-116

E-adresa: os-cabar-001@skole.t-com.hr

Voditeljica

Ksenija Petelin, prof.

Učenici

Andrea Poje 6. r., Alen Štimac 6. r., Lorena Škrbac 6. r., Sandi Zbašnik 6. r., Grga Poje 6. r., Izabel-Maria Rajšel 5. r., Anja Hoge 5. r., Lana Reljac 5. r., David Kuzele 5. r.

Opis

Smeđe žabe *Rana temporaria* (livadna žaba) i *Rana dalmatina* (šumska žaba) strogo su zaštićene vrste vodozemaca koje obitavaju na području Gorskog kotara. Smeđe žabe strogo su zaštićene sukladno Zakonu o zaštiti prirode.

Dolazi proljeće, a s njime i buđenje biljnog i životinjskog svijeta. Upravo je to vrijeme kad se u nekim dijelovima našeg kraja vrši nedopušten izlov livadnih i šumskih smeđih žaba za jelo. Ono što ovu životinjsku vrstu dodatno ugrožava jest činjenica da se love prije no što se uspiju izmrijestiti. Premda su propisane kazne za izlov, sukladno Pravilniku o visini naknade štete prouzročene nedopuštenom radnjama na zaštićenim životinjskim vrstama, one se i dalje love. Neki su nam ispitanici rekli da je žabolov

tradicija. Postoji li uopće izbor između tradicije i zaštite? Mi bismo ovim projektom željeli pronaći odgovor na pitanje kako zaštititi smeđu žabu?

Moguća rješenja

- uzgoj žaba na farmi
- zakonom regulirati izlov žaba
- analizirana je trenutna politika

Najbolji pristup

Smatramo da Republika Hrvatska ima dobre zakone koji štite životinje. Problem kojim se bavimo nastao je upravo zato jer se zakoni ne poštuju.

Čabarski kraj ponosi se svojim očuvanim prirodnim ljepotama. Čisti vodotoci staništa su različitih vrsta vodozemaca.

Mi se zalažemo da kraj u kojem živimo bude i nadalje prepoznatljiv po svojim prirodnim bogatstvima. Smatramo da promjenom vlastitog ponašanja i odgovornim odnosom prema prirodi možemo najviše doprinijeti zaštiti smeđe žabe. Odgoj i obrazovanje za okoliš i održivi razvoj naše je pravo i obveza. Tradiciju kojom se krše zakoni i narušava prirodni sklad potrebno je mijenjati.

Smatramo dobrom politikom koja zastupa uzgoj žaba. Na području Gorskog kotara nema uzgajališta žaba. Jedan od razloga koji se pritom ističe jest njihova neisplativost. Iskustva zemalja koje izvoze žabe potvrđuju da je uzgoj jestivih žaba vrlo unosan posao. Možda bismo u tom dijelu trebali više naučiti od drugih. Čabarski kraj za takav uzgoj ima mnogo potencijala.

Mi se zalažemo za politiku zaštite smeđe žabe u prirodnom okruženju i nastavku tradicije sa žabama iz uzgoja.

Plan djelovanja

- planiramo potaknuti obilježavanje prijelaza vodozemaca prometnom signalizacijom na prometnicama čabarskog kraja
- obilježiti Dan žaba 30. travnja 2010.
- sudjelovati u istraživanju populacije vodozemaca čabarskog kraja koje provode biolozi naše škole

Ostvareni rezultati

- potakli smo organizaciju stručnog skupa "Zajedno u zaštiti smeđe žabe", 17. ožujka 2010.
- učenici OŠ "Petar Zrinski" iz Čabra i područnih škola u Gerovu, Tršću, Prezidu i Plešcima radili su na projektu "Žaba kraljica močvara"
- ostvarena je suradnja s učenicima i učiteljima iz susjedne Republike Slovenije – OŠ "Heroja Janeza Hribarja" iz Starog Trga pri Ložu
- uspostavili smo suradnju s Hrvatskim herpetološkim društvom, Javnom ustanovom „Priroda“ zaduženom za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije, mr. sc. Ivankom Jelenić, višom inspektoricom zaštite prirode, policijskom postajom u Čabru, lokalnom samoupravom, udrugama na području grada Čabra

Projekt je bio predstavljen

- projekt je predstavljen na stručnom skupu "Zajedno u zaštiti smeđe žabe" održanom povodom Svjetskog dana voda u Gerovu, 17. ožujka 2010. godine
- predstavili smo projekt učenicima i učiteljima naše škole
- projekt je predstavljen u Rijeci na 2. županijskoj smotri projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo
- gostovali smo u emisiji Radija Gorski kotar

2. Dubrovačko primorje bez plastičnih vrećica

Tematsko područje projekta

Projekt građanin (ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti)

Cilj

Osvijestiti građane o štetnosti uporabe plastične ambalaže, i to osobito plastičnih vrećica

Škola

OŠ Slano, Trg Ruđera Boškovića 17, 20232 Slano

Tel./telefaks: 020/871-255

E-adresa: os-slano-001@skole.htnet.hr

Voditeljice

Ljilja Šimunović i Ivana Penjak Kasavica

Učenicima

Učenicima 8. razreda: Maja Grbavac, Petar Šimunović, Andrijana Glumac, Antonio Sviličić, Petra Pavković (rezerva)

Opis

Izbor i istraživanje problema

U svakodnevnom životu – u školi, u domaćinstvu, na ulici, u prirodi, u okolišu, nažalost i u moru – susrećemo se s plastičnim otpadom.

Najviše su to plastične vrećice koje svakodnevno donosimo u svoje domove iz trgovina, vrećice s napadnim reklamama proizvođača i prodavača, trgovačkih centara i slično. Budući smo učenici osmog razreda i ove godine završavamo školovanje u Slanomu, a dogodine nastavljamo u Dubrovniku, vjerujemo da možemo započeti veoma važan projekt koji će sljedećih godina nastaviti učenici naše škole. Odlučili smo pokušati spasiti Primorje od plastičnih vrećica.

Moguća rješenja problema

Da bismo problem popularizirali i upoznali učenike i djelatnike škole s njim, organizirali smo prezentaciju o štetnosti plastike na okoliš, posebno vodu (mora, rijeke i jezera). Kada su učenici vidjeli i upoznali se s potresnim prizorima prirode zagađene plastičnim otpadom, prihvatili smo akciju i krenuli u ostvarivanje projekta "Dubrovačko primorje bez plastičnih vrećica".

Najbolji pristup rješenju problema

Pozvali smo gospođu Jadranku Zlošilo u posjet našoj školi i zamolili je da nas uputi u tijek projekta. Njezina nam je pomoć značila mnogo, a i potvrda da smo napravili veoma važan korak: „Mali za svijet, veliki za Primorje“.

Za ostvarivanje projekta bila nam je potrebna potpora škole, lokalnih vlasti, turističke zajednice i trgovina u Slanomu. Naišli smo srećom na razumijevanje i nadamo se da će projekt ostvariti svoj cilj.

Plan djelovanja

Na satu razrednika i u slobodno vrijeme izradili smo s razrednicom letke na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku koje ćemo u turističkoj sezoni dijeliti turistima i pozivati ih da ne upotrebljavaju plastične vrećice. Iste letke dijelimo domaćem stanovništvu uz platnene vrećice s natpisom „Dubrovačko primorje bez plastičnih vrećica“.

Sponzori će nam, nadamo se, pomoći da takve vrećice podijelimo u što većem broju i na taj način smanjimo uporabu plastičnih. Na kraju školske godine, snimljeni materijal nastao tijekom realizacije projekta, prezentirat ćemo u školi pred roditeljima i predstavnicima lokalnih vlasti, turističke zajednice, predstavnicima lokalnih trgovina i ugostiteljskih objekata.

Ovaj naš projekt otvara vrata ekološkom osvještavanju šire zajednice.
SRETNI SMO! MIJENJAMO SVIJET!

Postignuća

"Buđenje ekološke svijesti!"

Projekt je bio predstavljen

Na roditeljskom sastanku 8. razreda

3. Non scholae sed vitae discimus!

Tematsko područje projekta

Projekt građanin

Cilj

Stjecanje znanja, vještina i stavova da bi učenici jednog dana mogli odgovorno voditi svakodnevni život u obitelji i široj zajednici

Škola

OŠ Vežica, Kvaternikova 49, 51000 Rijeka

Tel./telefaks: 051/453-868; 051/455-680

E-adresa: os-vezica@ri.t-com.hr

Voditeljica

Gordana Frol

Učenici

Zrinka Trope 8a, Iva Jurković 8a, Hana Avdović 8a, Domagoj Mičetić 8a, Hela Juretić 8b, Amadea Badurina Petričević 8b

Opis

Izbor problema

Školski projekt "Znanstvenici iz košnice" potaknuo nas je na proučavanje koliko su tijekom školovanja naši učenici usmjereni na stjecanje radnih vještina potrebnih za svakodnevni život u obitelji i društvu. Naime, za potrebe navedenog projekta naši su učenici pokazali veliko zanimanje za izradu raznih proizvoda od meda. U tome su uživali i radovali se svojim uspjesima.

Istraživanje problema

Da bismo ispitali koliko učenici imaju razvijene praktične vještine, anketirali smo učenike, roditelje i učitelje. Anketa je pokazala da od 214 ispitanih njih 203 (94%) smatra da učenicima treba ponuditi programe kojima bi

stjecali praktične vještine važne za život u obitelji i društvu. Od 311 ispitanih učenika naše škole njih 84% voljelo bi naučiti neke vještine koje im trebaju u svakodnevnom životu. Najviše učenika voljelo bi naučiti kuhati, gospodariti novcem i naučiti osnove odijevanja. Pregledom internetskih stranica doznali smo da mnoge europske škole nude predmet *Home economics*. Istraživanja su pokazala da ručni rad i te kako utječe na znanstvenu i matematičku pismenost. Finski učenici uvijek su pri vrhu u sve tri pismenosti koje provjerava PISA: čitalačkoj, prirodoslovnoj i matematičkoj. Da bismo doznali što ljudi u našoj zajednici misle o važnosti pripreme učenika za život u obitelji i društvu, razgovarali smo s pročelnicom Odjela gradske uprave za odgoj i školstvo, našom liječnicom, pedagoginjom u vrtiću, ravnateljicom Waldorfske škole, posjetili smo školu u kojoj se provodi slobodna aktivnost domaćinstvo. Pisali smo i pismo ministru Radovanu Fuchsu. Odgovorila nam je gđa Vini Rakić da novi NOK vodi računa o razvijanju umijeća koja će učenicima koristiti na radnom mjestu, obitelji i široj zajednici. U tisku smo našli dosta članaka koji se bave važnošću razvoja socijalnih i praktičnih vještina kod učenika. Zaključili smo da su svi u zajednici zainteresirani da se djeca educiraju kroz različite programe s ciljem stjecanja i razvijanja vještina koje im trebaju za život u obitelji i društvu.

Moguća rješenja problema

1. Izborna nastava domaćinstva

Prema Nacionalnom obrazovnom kurikulumu u hrvatske škole planira se uvođenje novog predmeta domaćinstvo. Cilj nastave domaćinstva bit će stjecanje znanja, vještina i stavova da bi učenici jednog dana mogli odgovorno voditi svakodnevni život u obitelji i održavati kućanstvo. U razgovoru s našim roditeljima doznali smo da su oni kad su išli u školu imali predmet domaćinstvo i da je to bio predmet na kojemu su naučili mnoge vještine koje su im pomogle u daljnjem životu. U prilog važnosti domaćinstva navest ćemo i uspjehe zapadnih zemalja koje poučavaju kako razborito trošiti novac i kako se zaštititi u ulozi potrošača. Sve je to prepoznato i u našoj zemlji te je Agencija za odgoj i obrazovanje izradila udžbenik za učenike osnovnih i srednjih škola u okviru građanskog odgoja o zaštiti potrošača.

2. Waldorfska škola

Alternativne škole mogu poslužiti za uspoređivanje s kurikulumima državnih škola. Posjetili smo Waldorfsku školu i doznali da ona u radi kao i sve ostale druge osnovne škole po planu i programu koje je propisalo Ministarstvo. Razlikuju se po načinu rada i organizaciji.

Zaključili smo da bi se u državnim školama mogli koristiti sadržaji alternativnih škola koje razvijaju i potiču radne vještina kod učenika. Mišljenja smo da alternativne škole mogu zadovoljiti interese različitih skupina, da obogaćuju naš školski sustav, ali rješavanje našeg problema ne vidimo u okviru ove politike.

3. Učenje domaćinstva uz roditelje volontere

Istraživanje koje smo proveli među roditeljima naše škole pokazalo je da bi se od 214 ispitanih roditelja njih 84 (39,25%) uključilo kao volonteri u poučavanja vještina potrebnih za život. Pregledavanjem internetskih stranica naišli smo na primjer škole iz Liverpoola u kojoj postoji Društvo roditelja te su roditelji uključeni u razne edukativne školske akcije. Čl. 2. Zakona o volontiranju govori da se volontiranje prepoznaje i promiče kao aktivnost od interesa za Republiku Hrvatsku koja dovodi do poboljšanja kvalitete života. Ulogu i značenje volontiranja potrebno je prenijeti djeci i mladima u okviru školovanja u odgojno-obrazovnim ustanovama. Zalažemo se dakle da se uz učitelja voditelja nastave domaćinstva u rad uključe i roditelji volonteri. Ovu našu politiku podržali su mnogi iz zajednice te nismo naišli na neslaganja.

Najbolji pristup rješenju problema

Podržali smo politiku učenje domaćinstva uz roditelje volontere. Želimo da se edukativno osmišljenim sadržajima uz naše učitelje u rad uključe i naši roditelji.

Prednosti politike

Uključivanjem roditelja volontera u nastavu domaćinstva uz pedagoško vodstvo naših učitelja razvila bi se bolja suradnja roditeljskog doma i škole. U Hrvatskoj volontira samo 5% građana. Većina se građana na volonterski angažman odvaži samo par puta godišnje, što je u usporedbi s 3,5 sati tjedno koje američki tinejdžer provede u volontiranju – poražavajuće malo.

Potaknut ćemo učenike naše škole na razmišljanje o važnosti volontiranja. Pojedini naši učenici susrest će se prvi put s nekim aktivnostima koje u roditeljskom domu nisu imali prilike vidjeti. Poticati će se zajedništvo, a možda će to biti jedan mali korak prema smanjenju nasilja među učenicima.

Nedostaci politike

U Hrvatskoj još uvijek ne postoje organizirani volonterski programi u okviru obrazovnog sustava. Mogla bi se javiti i neslaganja u zajednici ulaskom volontera u sustav jer oni ne moraju imati pedagoško-psihološko obrazovanje i smisao za rad s djecom. Jedan od nedostataka naše politike jest vrijeme održavanje nastave, odnosno usklađivanje učeničke satnice sa slobodnim vremenom volontera. Nastava je domaćinstva skupa nastava jer zahtijeva puno materijala za praktični rad. Potrebno je osigurati prostor i opremiti ga, što u ovo vrijeme recesije dodatno opterećuje proračun.

Temelj naše politike

Temelj naše politike gradili bismo na Konvenciji o pravima djeteta koja u čl. 29. govori da obrazovanje djeteta treba usmjeriti prema punom razvoju djetetove osobnosti, nadarenosti, duševnih i tjelesnih sposobnosti. Naša politika ne kosi se s Ustavom Republike Hrvatske. Čl. 7. Zakona o volontiranju govori da organizator volontiranja može biti svaka pravna osoba registrirana sukladno Zakonu o udrugama, Zakonu o zakladama i Zakonu o radu.

Razine vlasti za provođenje naše politike

U provođenje ove naše politike trebale bi se uključiti sve razine vlasti, od lokalne do državne, jer je svima u interesu da se mladi odgajaju u kvalitetnoj i poticajnoj sredini da bi postali sposobni i zadovoljni ljudi koji će doprinosti napretku zajednice. Da bi volonterski program kvalitetno zaživio u okviru obrazovnih institucija, nužna je potpora Vlade odnosno Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Plan djelovanja

O našim aktivnostima upoznali smo ravnateljicu škole, upoznat ćemo i Učiteljsko vijeće, Vijeće roditelja i Vijeće učenika te tražiti njihovu potporu.

Pisali smo ministru znanosti obrazovanja i sporta. Informirat ćemo javnost o našim aktivnostima putem lokalnog tiska i televizije. Potražiti ćemo pomoć civilnih, neformalnih inicijativa koje imaju iskustva u radu s volonterima.

Jedan od konkretnih koraka koji ćemo poduzeti već na jesen jest organiziranje edukacije iz vrtlarstva jer se u našem školskom vrtu planira urediti japanski vrt. Ljepota je projekta u tome što će se spojiti japanska i hrvatska tradicija, a o održavanju će brinuti učenici naše škole. Ovo će biti hrvatsko-japanski vrt otvoren i za građanstvo.

Ostvareni rezultati

Prema demokratskom načelu odlučivanja učenici su se glasovanjem odlučili za problem koji će proučavati. Prikupili su podatke iz raznih izvora, proveli su ankete, razvili socijalne vještine te vrijednosti koje promiču ljudska i građanska prava. Učenici su razmjenjivali iskustva o problemu, slobodno su izražavali svoje stavove i uvjerenja, razgovarali su o problemu s ljudima u zajednici, pisali su ministru Radovanu Fuchsu, posjetili su druge osnovne škole i vrtić. Nakon prikupljenih informacija i izbora najboljeg pristupa za rješenje problema izradili su portofolio i mapu. Učenici su pokazali kreativne sposobnosti koje su stekli na ostalim predmetima. Izradili su grafikone, ispravno napisali predloške i sl. Zainteresirali smo i ostale učenike škole da se sa svojim idejama uključe u rješavanje problema.

Projekt je bio predstavljen

Učiteljskom vijeću, na Županijskoj smotri projekata 25. ožujka 2010.

4. Siguran put do škole

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj projekta

Povezati roditelje, djecu, učitelje i institucije u promicanju kulture skrbi za sigurnost djece u prometu

Škola

Osnovna škola Frana Krste Frankopana, Frankopanska 64, 31000 Osijek

Tel./telefaks: 031/505-820; 031/575-125

E-adresa: os-osijek-007@skole.htnet.hr

Voditeljice

Anica Fumić, nastavnica i Dubravka Čuržik, pedagoginja

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 16

Projekt će prezentirati: 4

Učenici: Tihana Grgić 7. r., Antonija Petrić 7. r., Sara Grbešić 7. r., Katarina Dubravac 7. r.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Naša škola smještena je između dviju prometnice – Ulice Martina Divalta i Frankopanske ulice. Svakodnevno učenici na svom putu do škole prelaze ove dvije prometnice i njihovu poveznicu Sjenjak. Istraživanjem smo otkrili da je već bilo stradanja djece na ovom području. Utvrdili smo da su prometne nezgode samo polovično riješene. Sigurnost učenika jako je upitna, a najnovija opasnost nastala je puštanjem u promet tramvajske linije udaljene od škole tek nekoliko koraka, a bez sigurnosne ograde. Odluka da se bavimo ovim problemom nametnula se spontano jer želimo siguran put do škole.

Moguća rješenja

Više je mogućnosti za rješavanje ovog problema.

1. Pojačano stjecanje znanja o sigurnosti u prometu
2. Postavljanje zaštitne ograde uz prugu
3. Pozivni semafor za prelazak ceste
4. Pomoć stručnjaka u rješavanju problema
5. Edukacijom osvijestiti građane, roditelje naših učenika i lokalnu zajednicu o potrebi aktivnog sudjelovanja u donošenju odluka o rješavanju prometnih situacija koje znače sigurnost za djecu

Nakon razmatranja svih dobrih i slabih strana ovih rješenja odlučili smo ih ujediniti uz pomoć stručnjaka za rješavanje prometnih situacija, roditelja i učitelja. Tražimo od gradskih vlasti da našim učenicima u najkraćem roku osiguraju siguran put do škole.

Plan djelovanja

Dogovorili smo se da ćemo fotografirati i prikupiti dokaze o opasnim mjestima na cesti i uz tramvajsku prugu u blizini škole.

Proučit ćemo zakonske mogućnosti rješavanja naših potreba. Pozvat ćemo učitelje i roditelje da nam pomognu u ostvarivanju naših prijedloga za rješavanje problema, a uz pomoć stručnjaka. Naši prijedlozi ostvarivi su, nudimo gotova rješenja koja je moguće primijeniti uz mala ulaganja.

Ostvareni rezultati

Naučili smo na pravi način prići rješavanju problema. Proučili smo zakonske pretpostavke za svoje djelovanje, razgovarali sa stručnjacima, predstavnicima lokalnih vlasti, pisali pisma namjere. Očekujemo djelomično rješenje tijekom ljeta, kada će se raditi susjedna prometnica (postavljanje semafora i zaštitne ograde). Na taj bi način sljedeću školsku godinu započeli malo sigurnijim putem do škole.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen Vijeću roditelja i na roditeljskim sastancima.

5. Hvarska čipka od agave – hrvatski dragulj na popisu svjetske baštine

Tematsko područje

Kulturna baština, kulturne vrijednosti i stvaralaštvo, razvoj identitetne i interkulturalne kompetencije

Cilj

Upoznati, spoznati i naučiti njegovati vrijednosti zavičajno-nacionalne kulturne baštine, naučiti vrednovati ručni rad drugih ljudi, učenika i svoj rad. Aktivno sudjelovati u očuvanju i zaštiti kulturno-povijesne baštine. Osigurati dostupnost dobra javnosti te održivost dobra kroz edukaciju, očuvanje, zaštitu, promicanje. Popularizirati i promovirati kulturno dobro održavanjem izložbi, stručnih skupova i sl. Senzibilizirati javnost i podupirati zaštitu i očuvanje dobra da bi se izbjegla opasnost nestajanja, uništavanja ili komercijalizacije, a potaklo zbližavanje i tolerantnost među ljudima.

Škola

Osnovna škola Hvar, Pučkog ustanka bb, 21450 Hvar

Tel./telefaks: 021/741-092

E-adresa: os-hvar@st.t-com.hr

Voditeljica

Zrinka Zokić, dipl. uč.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 5

Ivana Kustura 6. r., Ivana Novak 6. r., Katarina Ravlić 6. r., Viktorija Vlahović 6. r., Marinela Zaninović

Opis

Izbor problema

Osvrnuvši se na aktualna zbivanja na našem otoku, tj. svečanost predaje UNESCO-ove povelje koja je održana na Hvaru, ponosno smo zaključili da je Hvar trostruki pobjednik UNESCO-ove liste.

Saznali smo da je UNESCO na skrb preuzeo sedam hrvatskih posebnosti, ocjenjujući ih bitnim dijelom nematerijalne baštine čovječanstva, čime je Hrvatska postala zemlja s najviše zaštićenih kulturnih fenomena u Europi.

Impresionirani činjenicom da su Hvarani u Hrvatskoj po tom pitanju rekorderi, osjetili smo se povlaštenima, ali i odgovornima za očuvanje spomenutih vrijednosti.

Postavili smo pitanje: Jesmo li svjesni vrijednosti svoje baštine?

Moguća rješenja problema

Učenici su planirali različite aktivnosti:

- upoznati sve učenike škole s institucijama, muzejima, zavičajnim društvima i udrugama građana koje nam mogu pomoći,
- upoznati učenike s kulturnim dobrom priređivanjem školske izložbe,
- pokušati privoljeti benediktinke da održe radionice pletenja, vezenja, čipkarenja i sl. za sve zainteresirane učenike.

Najbolji pristup rješenju problema

Nakon rasprave i igre uloga u parovima zaključili smo da je najuspješnije rješenje popularizirati i promovirati čipku edukacijom i izložbom jer će tako biti izložena javnosti, a sve u suradnji s ravnateljem škole, roditeljima i razrednicima.

Plan djelovanja

Akcija koja je uslijedila potakla je da se hvarskom čipkom, u skladu s integracijskim kurikulumom, pozabave svi razrednici. Učenici su prikupili primjerke čipke u suradnji s roditeljima, rodbinom, poznanicima i lokalnom zajednicom te u dogovoru s ravnateljem i knjižničarkom organizirali izložbu u školskoj knjižnici. Izradili su informativni plakat koji su izložili na vidna mjesta.

Time je akcija predstavljena svim učenicima osnovne i srednje škole, učiteljima, roditeljima i ostalim građanima. Izrađuju i dokumentacijsku mapu, portfolio.

Ostvareni rezultati

Hvarska je čipka, u koju su časne sestre utkale molitvu za onoga koji će je odnijeti u vanjski svijet, zahvaljujući projektu poslužila velikom broju učenika kao inspiracija za stvaranje plakata i prospekata, kao likovni motiv, za pisanje pjesama koje će biti poslane na različite natječaje i sl.

Učenici su usvojili znanja i vještine iz demokratskih prava, a velik dio javnosti upoznat je s njihovim aktivnostima.

Iskreno se nadamo da će se stečena saznanja prenositi i nadalje s generacije na generaciju.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je uspješno predstavljen u školi, učenicima i učiteljima, roditeljima na roditeljskom sastanku te 25. ožujka na Županijskom stručnom skupu za demokratsko građanstvo.

Bit će predstavljen i za Dan škole 10. svibnja, na lokalnom radiju i u školskom časopisu.

6. Statistički izlet u prošlost

Tematsko područje

Projektna nastava iz demokratskog građanstva – Projekt građanin – razvoj osobnog, zavičajnog, domovinskog identiteta i interkulturalnosti

Cilj

Prikupiti podatke te informirati javnost o zastupljenosti zanimanja, o stručnoj spremi naših bivših učenika u posljednjih 15 godina; istražiti koliko je učenika u radnom odnosu, rade li u struci ili ne, a prikupljene podatke objediniti u letku.

Škola

OŠ Lijepa naša Tuhelj, Tuhelj 54, 49215 Tuhelj

Tel./telefaks: 049/556-218

E-adresa: os-tuhelj-001@skole.t-com.hr

Voditeljica

Ančica Slaviček, prof.

Suradnici na projektu Iva Grčić, prof., Vlatka Matečić, dipl. uč., Nenad Sušec, dipl. ing., Davor Žažar, prof.

Učenici

Učenici 7. razreda: Ivan Barlović, Marija Bregni, Darijo Mustać, Filip Haramina, Ivan Vahtarić, Josipa Mihelja, Alenka Krznar, Kristina Horak, Sofija Iveković, Mateja Karlo, Mario Lončarić, Josip Turčin, Davor Ilić, Leonardo Žlender, Marko Mlinarić, Krešimir Zanoški, Josip Sporiš, Darko Komerički, Goran Rasonja, Kristina Harapin, Valentina Petrač, Ljubica Šivak, Ivan Slovenec

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri: Valentina Petrač, Filip Haramina, Ljubica Šivak, Ivan Barlović

Opis

Izbor i istraživanje problema

Obradujući nastavnu cjelinu iz matematike "Postotak, analiza podataka i vjerojatnost", upoznali smo se s dijelom matematike koji se bavi obradom podataka, a naziva se statistika. Upoznali smo se s pojmovima frekvencija, relativna frekvencija te dijagrami. Crtali smo i naučili razlikovati vrste dijagrama. Također smo naučili što je to aritmetička sredina (srednja vrijednost, prosjek). Naučili smo da se do nekih statističkih podataka dolazi prikupljanjem te analizom tih podataka. Kako se bliži naše daljnje obrazovanje, tj. odabir srednje škole, rodila se ideja da prikupimo podatke o zastupljenosti zanimanja, o stručnoj spremi naših bivših učenika u posljednjih 15 godina, o tome rade li u struci ili ne te koliko je bivših učenika u radnom odnosu. Željeli smo još saznati koliko su zadovoljni dobivenim predznanjem u osnovnoj školi te njihove pozitivne i negativne dojmove vezane uz osnovnu školu.

Proučavali smo: Ustav Republike Hrvatske, Opću deklaraciju o ljudskim pravima, Konvenciju o pravima djeteta te Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. Upoznali smo se s raznim zanimanjima koristeći "Vodič kroz zanimanja".

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Sistemom *brainstorminga* nanizali smo nekoliko ideja o načinu prikupljanja podataka: vađenje podataka iz školskog arhiva, anketa, uključivanje roditelja (burza rada Klanjec), traženje podataka preko javnih mreža, intervju.

Otkrivali smo dobre i loše strane svake ideje. Raspravljali smo o najprihvatljivijim rješenjima da bi naši podaci bili kompletni i vjerodostojni.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Odlučili smo prikupiti podatke o bivšim učenicima iz školskog arhiva, napraviti anketu te zamoliti roditelje da pomognu u prikupljanju informacija s burze rada u Klanjcu.

Razvoj plana akcije

- razgovor s ravnateljicom i načelnikom općine
- vađenje podataka iz školskog arhiva o bivšim učenicima u posljednjih 15 godina
- sastavljanje ankete i anketiranje bivših učenika
- roditelji u akciji (prikupljanje podataka s burze)
- obrada podataka
- sastavljanje letka

Ostvareni rezultati

Plan akcije u potpunosti je realiziran. Učenici su bili izrazito motivirani za projekt kojim smo uz navedeno željeli popularizirati matematičku cjelinu u 7. razredu – "Postotak, analiza podataka i vjerojatnost". Predstoji nam šire upoznavanje javnosti pomoću letaka.

Projekt je bio predstavljen

- na Učiteljskom vijeću, 3. ožujka 2010.
- na roditeljskom sastanku učenika 7. razreda, u ožujku 2010.
- upravljačkim strukturama i široj javnosti putem letaka

7. HPV – spolno prenosive bolesti

Tematsko područje

Osobna prava djeteta, odgovornosti i prava drugih – Projekt građanin

Cilj

Osvijestiti učenicima važnost odgovornog spolnog ponašanja te odgovoriti sebi i roditeljima je li cijepljenje protiv HPV-virusa sigurno i potrebno.

Škola

OŠ „Đuro Ester“, Trg slobode 5, 48000 Koprivnica

Tel./telefaks: 048/622-433; 048/625-842

E-adresa: os-gjuro-ester-koprivnica@skole.hr

Voditeljice

Ana-Marija Bobovčan, prof. i Mišela Lokotar, prof.

Učenicima

Broj učenika koji su sudjelovali u izradi projekta: 114

8. razred: Božica Banfić, Helena Bebek, Kristijan Benić, Petra Brgles, Karlo Doboš, Tea Đurkan, Marija Fabijanec, Tomislav Galešić, Luka Grüngold, Tomislav Grgetić, Stjepan Habdija, Antonio Jurić, Marko Kolarek, Hrvoje Kolarić, Mislav Kranjčev, Irena Milikšić, Đuro Milčić, Matej Mlinarić, Antonija Peričić, Mateja Puž, Patricija Prlog, Dijana Popijač, Marinela Strnad, Filip Žigolić, Ester Valentina Bojanović, Lora Cvitić, Marko Dolenc, Mislav Farac, Neven Funtek, Robin Galešić, Damjan Galinec, Alen Grudić, Dunja Havajić, Lucija Kerovec, Luka Lazar, Antonio Mikolaj, Nikolina Nemeč, Dario Pehneč, Iva Pejak, Marijan Posavec, Lara Puhalo, Vanesa Radulović, Antonio Sabolović, Marija Sivonjić, Ivana Viljevac, Tara Vukmirić, Tomislav Dukarić, Dorotea Bardek-Šašek, Dragan Bartolec, Anamarija Behin, Bruno Bijelić, David Bijelić, Borno Blašković, Silvija Glavica, Tamara Guslov, Tena Halusek, Nina Hajster, Dino Jakupec, Karlo Kekez, Vivien Kučan, David Emanuel Lukšić, Silvia Matočec, Nikola Novak, Ivan Orehovec, David Prelogović, Lucija Sabolić, Karlo Ivan Slatina, Sara Stubić,

Dominik Špoljar, Ana Tonklin, Davorin Car, Tomislav Cesterić, Sandra Eđut, Marina Ferenčak, Ivana Halapir, Ivan Hrašćanec, Lorena Ivanović, Nika Jendrašinkin, Arijana Kolar, Marko Kovač, Stjepan Kovačić, Denis Kralj, Antonija Mohorko, Denis Paul Pauna, Denis Peras, Bruno Peričić, Danijela Rac, Viktorija Subotičanec, Borna Surkuš, Hrvoje Šifkorn, Goran Špoljar, Leo Tkalčić, Denis Vedriš, Jurica Vitković, Nela Brlek, Mía Capek, Matija Celiščak, Damjan Despotušić, Ivan Evačić, Lara Filipović, Lovro Gajski, Ivan Horvat, Anton Hrenić, Anamarija Komorski, Dominik Koščak, Mark Levatić, Karlo Liber, Bruno Mihoković, Irina Nemeč, Matija Osrečak, Nikolina Posavec, Severina Prekpaljaj, Mateo Šulj

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri (4 + 2 rezerve):
Dorotea Bardek-Šašek, Lovro Gajski, Karlo Kekez, Ana Tonklin

Opis

Izbor i istraživanje problema

Od predloženih tema – Mirno rješavanje sukoba, Spolno prenosive bolesti, Štetnost pušenja, Kretanje i zdravlje, Bolesti spolnih organa, Kostur čovjeka, Mliječno vrenje u mišićima – učenici su se odlučili za temu HPV – Spolno prenosive bolesti. Učenici su željeli razgovarati s liječnicima o cijepljenju protiv HPV-virusa, koliko je ono sigurno, koje su nuspojave ukoliko se cijepi. Potaknuti spoznajom da mladi sve ranije stupaju u spolne odnose učenici su željeli saznati više o spolno prenosivim bolestima, kako se oduprijeti nagovoru vršnjaka na stupanje u spolne odnose, a učenice su izrazile želju za razgovor s ginekologom koji bi im objasnio važnost redovitih ginekoloških pregleda, posebice važnost PAPA-test. Problem je uočen na nastavi biologije prilikom razgovora o odgovornom spolnom ponašanju te građi i funkciji spolnih organa. Problem smo istraživali proučavajući zakone Republike Hrvatske, Deklaraciju o ljudskim pravima, Konvenciju o pravima djeteta, knjige, časopise, internetske sadržaje.

Moguća rješenja problema

Raspravljajući o problemu, učenici su predložili moguća rješenja. Informiranje prije stupanja u spolne odnose o spolno prenosivim bolestima, veća promocija sredstava za zaštitu od spolno prenosivih bolesti.

Cijepljenje protiv HPV-virusa, uvođenje spolnog odgoja u škole.
Organiziranje liječničkih predavanja za učenike i roditelje.
Razgovor s roditeljima i njihovo uključivanje u rješavanje problema.
Navodeći jake i slabe strane svakog rješenja, dogovorili smo najbolji pristup za rješavanje našeg problema.

Najbolji pristup rješenju problema

Na satu razrednog odjela govoriti o važnosti odgovornog spolnog ponašanja, pozvati ginekologa koji će nam govoriti o HPV-virusu, načinu zaraze ovim virusom i prednostima cijepljenja.
Posjetiti liječnike koji se bave proizvodnjom cjepiva i saznati koje su nuspojave.
U savjetovalištu za mlade osvijestiti važnost što kasnijeg ulaska u spolne odnose.
Kontaktirati Ligu protiv raka naše županije i uključiti se u njihov rad.

Plan djelovanja

Nakon izbora problema krenuli smo u realizaciju. Učenici su prikupljali različite materijale (novine, fotografije, knjige o spolno prenosivim bolestima, o HPV-virusu, o cijepljenju protiv tog virusa), članke s interneta, samostalno su pisali o problemima utjecaja društva na ulazak u spolni odnos. Pozvali smo u goste liječnicu Andreju Kos koja nam je govorila o građi i ulozi spolnih organa te kako se oduprijeti nagovorima društva na prerani ulazak u spolni odnos.

Razgovarali smo s ginekologom Ivicom Stanišićem o spolno prenosivim bolestima, načinima zaraze te važnosti redovitih ginekoloških pregleda. Održano je predavanje na satu razrednog odjela o odgovornom spolnom ponašanju i opasnostima koje mogu nastati preranim stupanjem u spolne odnose, o neodržavanju osobne higijene. Posjetili smo liječnicu Mariju Sačer i doznali više o načinu stvaranja cjepiva, testiranju cjepiva prije njegova korištenje, koje nuspojava izaziva cjepivo protiv HPV-virusa, koliko se učenica u našoj županiji cijepilo te jesu li kod njih uočene neke nuspojave. Napravili smo anketu s učenicima šestih razreda OŠ "Đuro Ester" da bismo saznali njihovo mišljenje i stav o važnosti informiranja mladih o opasnostima spolno prenosivih bolesti i preranog ulaska u spolne odnose.

Organizirali smo skupljanje dobrovoljnih novčanih priloga za unapređivanje rada Lige protiv raka Koprivničko-križevačke županije.

Ostvareni rezultati

Provedene ankete roditelja i učenika, održani posjeti stručnjaka (navedeni u planu djelovanja). Upoznata lokalna zajednica s projektom. Održane prezentacije učenicima koje su ih potaknule na razmišljanje o odgovornom spolnom ponašanju i važnosti redovitih ginekoloških pregleda. Skupljena financijska sredstva i uplaćena na žiro-račun Lige protiv raka Koprivničko-križevačke županije.

Projekt je bio predstavljen

Vijeću učitelja OŠ „Đuro Ester“, lokalnoj zajednici putem radija Glas Podravine, učenicima šestih razreda OŠ „Đuro Ester“ na satu razrednog odjela.

Vijeću učenika i roditeljima osmih razreda predstaviti ćemo projekt tijekom mjeseca travnja na roditeljskim sastancima.

8. Turistička promocija Trsata

Tematsko područje

Kulturna i povijesna baština, kulturne vrijednosti i stvaralaštvo

Cilj

Aktivno sudjelovanje učenika naše škole u upoznavanju i njegovanju povijesne i kulturne baštine Trsata te u promicanju turističke ponude Trsata

Škola

OŠ „Trsat“, Slavka Krautzeka 23, 51000 Rijeka

Tel./telefaks: 051/216-775

E-adresa: os.trsat@ri.t-com.hr

Voditeljica

Đurđica Novak-Žagar

Učenicima

Učenicima koji će predstavljati projekt na Smotri: Vana Padjen 7a, Doria Valković 7b, Vedran Šapić 7b, Halid Siam 7b, Ariana Krišković 7b i Vana Maras 8a

Opis

Izbor i istraživanje problema

Trsat je grad s bogatom poviješću koji se nalazi na brdu iznad kanjona Rječine i grada Rijeke. Mi ćemo u našem izlaganju spomenuti samo jedan mali dio te bogate povijesti.

Između 500. i 300. g. pr. n. e. na područje starog dijela grada današnje Rijeke prodiru Kelti, a spomen na Kelte sačuvao se u riječi keltskog porijekla „Trsat“, koja je sastavljena od riječi *tar* što znači brijeg i riječi *sa* što znači rijeka. Otuda dolazi ime Tarsatika.

Potom to područje osvajaju Rimljani koji uvode svoju upravu, zakone i vojsku. Kraj se latinizira, no pokorenima ostavljaju njihove posjede.

Već Rimljanin Plinije stariji te astronom i matematičar u Aleksandriji Klaudije Ptolomej polovicom 2. st. n. e. na svojim geografskim kartama spominju Trsat. Pretpostavlja se da je na Trsatu postojala rimska kula u svrhu obrane stare Tarsatike, no to se još uvijek istražuje.

U 8. st. u naše krajeve stižu Franci i razaraju Tarsatiku te se ona otada tijekom više stoljeća nigdje ne spominje.

Od 13. st. spominje se Trsat, a Rijeka se spominje kao Flumen i Fiume. Točnije 1223. godine Trsat dolazi pod vlast Frankopana. Kralj Andrija II. daje te godine krčkom knezu Gvidonu i njegovim nasljednicima župu Vinodol. Župa ili knežija imala je 9 općina–gradova od kojih je jedna i Trsat. Sve je to zapisano u Vinodolskom zakoniku iz 1288. godine, najstarijem pravnom spomeniku pisanom hrvatskim jezikom i glagoljicom.

Frankopani na Trsatu grade veći kaštel, u 13. st. grade župnu crkvu Sv. Jurja te u 15. st. crkvu Gospe Trsatske i samostan.

U vrijeme Frankopana pisalo se glagoljicom. O tome smo prikupili niz dokaza.

U Franjevačkom samostanu čuva se niz pravnih isprava pisanih glagoljicom, a jedna je od njih „Popis nekretnina crkve Sv. Jurja 1438. g.“.

Osim toga Zakon trsatski ili Trsatski statut iz 1460. godine također je pisan glagoljicom, ali je izgubljen. To je prijepis Vinodolskog zakonika od kojeg se razlikuje u redosljedu točaka.

Pater Trsatskog samostana Ivan Miklenić pokazao nam je Misal tiskan na glagoljici. Ovaj je glagoljski misal tiskan u Rimu 1631. Za njegovo tiskanje zaslužni su fra Rafael Levaković i poglavar samostana fra Franjo Glavinić. Obojica su se bavila štampanjem glagoljskih knjiga.

Kapelica Sv. Nikole iz 1531. godine jedini je spomenik s uklesanim slovima glagoljice u kamenu u našem kraju. Na luku, na ulaznim vratima, uklesana je godina na glagoljici.

Ova su nas istraživanja potaknula da istražimo što sve Trsat s ovako bogatom prošlošću nudi u svojoj turističkoj ponudi i na koji bismo način mogli pridonijeti razvoju turizma na Trsatu.

U intervjuu s gospođom Sandrom Maršanić, vlasnicom galerije suvenira „Kora“ na Trsatu, doznali smo da turisti traže suvenire, da nema originalnog suvenira Trsata i da bi ponuda mogla biti bolja.

U anketi koja je provedena na uzorku od 40 mještana doznali smo da:

- 75% mještana smatra da je ovaj problem prisutan u našoj zajednici
- 65% mještana misli da nema dovoljno sadržaja za turiste tijekom godine
- 77,5% mještana misli da nema dovoljno turista tijekom cijele godine
- 77,5% mještana misli da je dizajn razglednica zadovoljavajući
- 47,5% mještana smatra da je ponuda suvenira zadovoljavajuća, a 45% njih misli da nije zadovoljavajuća. To bi značilo da je ponuda razglednica i suvenira prosječna i da bi mogla biti i bolja

Na internetskim stranicama Novoga lista doznali smo da se uređuje stambeni dio Gradine, da je ulaz na Gradinu besplatan, da se obilježavaju Dani Trsata, a Trsat je najposjećeniji za vrijeme blagdana Vele Gospe. Ljeti se na Gradini održavaju koncerti, no ipak je većina događanja namijenjena lokalnom stanovništvu.

Sve to nam je potvrdila i gospođa Ines Boban-Štiglić iz Turističke zajednice grada Rijeke.

Moguća rješenja problema

Da bismo pronašli pravo rješenje za bolju turističku promociju Trsata, razgovarali smo s gospođom Sandrom Maršanić, vlasnicom galerije suvenira „Kora“, ravnateljicom naše škole gospođom Sonjom Damašek-Padjen i gospođom Ines Boban-Štiglić iz Turističke zajednice grada Rijeke.

Prema dobivenim informacijama proučili smo Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama te Statut škole koji proizlazi iz ovog Zakona. Od gospođe Sandre Maršanić doznali smo da bi trebalo biti više i raznovrsnijih suvenira, da se dobro prodaju, da možemo svoje proizvode ponuditi u prodaji te da je ona spremna na suradnju s nama.

Od ravnateljice naše škole doznali smo da možemo prodavati učeničke radove jer imamo školsku zadrugu na što nas obvezuje Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama i Statut škole. Osim toga trebali bismo intenzivnije promovirati povijesnu jezgru, tradiciju, Gradinu, Samostan, Školu i Čitaonicu jer su to povijesne institucije.

Od Turističke zajednice grada Rijeke, tj. od gospođe Ines Boban-Štiglić saznali smo da ako želimo imati originalni suvenir, moramo sudjelovati na njihovu natječaju. Radove ocjenjuje komisija i dobiva se „markica“ koja

vrijedi tri godine, a potom se cijeli postupak mora ponoviti. Turistička zajednica grada Rijeke u svojoj ponudi ima samo originalne suvenire.

Iz ankete smo uvidjeli da mještani smatraju kako bi trebalo poraditi na dizajnu razglednica i suvenira, odnosno osuvremeniti ih, te da bi trebalo biti više kulturnih događanja na Gradini. Analizirajući i proučavajući naš problem došli smo do nekoliko mogućih rješenja.

Oživljavanje doba Frankopana

Predložimo višednevnu ponudu koja bi oživila Gradinu u duhu Frankopana. Trebalo bi pripremiti tekstove i legende za vodiče, kostimirane predstave s povijesnim događajima, pripremiti jela iz toga doba i prezentirati stare zanate i običaje. Ovo je rješenje preskup i dugotrajan proces, a kada bi ga neka institucija realizirala, mi bismo se mogli aktivno uključiti.

Etnološki muzej na Gradini

Trsat bi kao jedno kulturno i povijesno središte trebao imati svoj zavičajni etnološki muzej. Postoje pisani podaci o životu i običajima stanovnika Trsata u knjizi Andrije Račkog „Povijest Sušaka“, a sve se intenzivnije radi i na arheološkim iskopanjima na Gradini.

Može se očekivati da će ova ideja biti realizirana, no to je dugotrajan proces koji je moguće ostvariti u suradnji s više partnera, odnosno više kulturnih i znanstvenih institucija. I u ovoj ideji se mi, učenici osnovne škole “Trsat”, vidimo kao potencijalni suradnici.

Bogatija ponuda suvenira

Naše je istraživanje pokazalo da se i na našem području koristilo pismo glagoljica, što je do sada bilo zanemarivano i široj javnosti nepoznato. Ideja nam je da naše suvenire s motivom glagoljice predstavimo kao originalne trsatske suvenire. Od gospođe Sandre Maršanić doznali smo da nedostaje suvenira s motivom zmaja i Gradine pa smo započeli s izradom i ovih suvenira.

Iz provedene ankete među mještanima Trsata uvidjeli smo da su razglednice stereotipne, pa smo fotografirali zanimljive trsatske motive i kompjutorski ih obradili. Neke od ovih radova priložili smo na kraju poglavlja naše dokumentacijske mape.

Najbolji pristup

Nakon što smo proučili neke od politika koje bi mogle riješiti naš problem “Turistička promocija Trsata”, odlučili smo se za treći prijedlog rješavanja problema – “Bogatija ponuda suvenira”.

U školi je započela s radom školska zadruga „Mići Trsačani“ koja će izrađivati keramičke predmete, tanjure i zdjele, ukrašene slovima glagoljice, figurice trsatskog zmaja i trsatske Gradine, dok će naša grupa izrađivati razglednice.

Odlučili smo neposredno djelovati kao grupa učenika na razini vlasti i ustanova koje se bave ovim pitanjem te ostvariti suradnju s Turističkom zajednicom grada Rijeke, galerijama suvenira i lokalnim medijima.

Podržavanjem ove politike želimo aktivno sudjelovati u razvoju turizma našega kraja jer on to i zaslužuje, a time želimo doprinijeti i njegovu gospodarskom razvoju. Ova naša politika ide u prilog novoj viziji Republike Hrvatske u skladu sa zakonima Europske Unije.

Prednosti su ove politike: u skladu smo s Ustavom Republike Hrvatske, Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama te Statutom škole, a susretljivošću gospođe Sandre Maršanić i Turističke zajednice grada Rijeke moći ćemo svoje proizvode i prodavati.

Doprinijeli bismo boljoj posjećenosti i prepoznatljivosti našega kraja, a time i njegovu gospodarskom razvoju. Osim toga, radom u školskoj zadruzi djeca mogu više naučiti o svome kraju, svladavati različite tehnike i vještine te aktivno i kvalitetno iskoristiti svoje slobodno vrijeme.

Naša se politika temelji na Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama, članku 1. i na članku 39. te na Statutu naše škole koji proizlazi iz ovog Zakona.

Budući da zakoni proizlaze iz Ustava Republike Hrvatske, naša je politika u skladu s Ustavom Republike Hrvatske.

Da bismo ovu politiku ostvarili, potrebno je pridobiti sve osobe koje se zalažu za turistički i gospodarski razvoj Trsata. Ostvarenje je moguće u suradnji sa školom, Turističkom zajednicom grada Rijeke, galerijama, lokalnom upravom i školom.

Plan djelovanja

Prema našim aktivnostima koje smo proveli zaključili smo da su za rješavanje problema zainteresirani svi koji se bave turističkim i gospodarskim razvojem Trsata, ali i odgojno-obrazovnim radom djece te da ćemo kod predlaganja akcijskog plana naići na podršku.

Stoga ćemo na razini škole plan predložiti ravnateljici, Učiteljskom vijeću, Vijeću roditelja i Vijeću učenika.

Svoje ćemo proizvode prodavati na školskim prodajnim izložbama, u galeriji „Kora“, na proljetnom i jesenskom sajmu u Dvorani mladosti na Trsatu, na štandovima za blagdan Vele Gospe.

Na razini odjela organizirat ćemo roditeljske sastanke i upoznati roditelje s projektom i daljnjim radom školske zadruge. Cilj nam je uključiti što veći broj učenika u rad školske zadruge. Potrebno je izabrati članove koji će provoditi ove aktivnosti.

Upoznat ćemo medije (radio i dnevni tisak) s projektom da bi se informirala i senzibilizirala javnost.

Pisat ćemo pisma osobama iz javnog i gospodarskog života (Mjesni odbor Trsat, Ured za školstvo, Poglavarstvo grada Rijeke).

Sudjelovat ćemo na natječaju Turističke zajednice grada Rijeke za originalni suvenir.

Potražiti ćemo banke i robne kuće koje bi bile voljne naše radove izložiti te druge galerije u gradu koje bi naše proizvode prodavale. Potražiti ćemo tiskaru koja bi tiskala naše razglednice, ali i institucije koje će biti spremne donirati sredstva za rad grupe i školske zadruge.

Projekt je bio predstavljen

Naš projekt predstavili smo na školskom natjecanju održanom 23. veljače 2010. i na 2. Županijskoj smotri iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo, a predstaviti ćemo ga građanstvu i na Danima Trsata, u Hrvatskoj narodnoj čitaonici na Trsatu 19. travnja 2010.

9. Josip Račić

Tematsko područje projekta

Projekt građanin

Cilj

- promicati dječja prava
- poticati učenike na timski rad i međusobnu suradnju
- razvoj osobnog i grupnog identiteta razreda i škole kao zajednice
- upoznati odrasle s kratkom biografijom Josipa Račića

Škola

OŠ Josipa Račića, Srednjaci bb, 10000 Zagreb

Tel./telefaks: 01/3844-970; 01/3844-970

E-adresa: os-zagreb-063@skole.t-com.hr

Voditeljice

Dragana Rakonca, dipl. uč.

Učenici

U projektu su sudjelovali svi učenici 3a razreda: Ivor Boronjek, Antonija Džajić, Fran Fadljević, Nika Horvat, Gabriela Iva Miškulin Petrović, Filip Sabljaković, Ante Soče, Petra Štruklec, Petra Toto, Val Vrbić, Erika Žnidarec
Učenici uključeni u grupu "Građanski odgoj": Jelena Bistrović, Sara Breber, Hrvoje Komušar, Dora Raić, Zdeslav Strika, Jan Tovernić
Projekt će prezentirati učenici: Emma Gaš, Fran Hromiš, Nika Livaković i Filip Mihalinec
Rezerva: Nika Stastny

Opis

1. Izbor problema

- prošle školske godine obilježili smo 100 godina od smrti Josipa Račića
- odlučili smo se što više informirati o Josipu Račiću

- posjetili smo Modernu galeriju u kojoj je bila retrospektivna izložba Račićevih radova
- napravili smo i anketu za roditelje
- analizirajući anketu uočili smo da veći broj anketiranih nije najbolje educiran
- tako smo odabrali temu: upoznati odrasle sa životom i djelom Josipa Račića
- informiramo o tome ravnatelja Tomislava Horvata i gospođu pedagoginju Tatjanu Zaninović

2. Istraživanje problema

- gledamo dokumentarni film o Račiću
- pratimo tisak i ostale medije
- prikupljamo različite informacije s interneta
- od prikupljenih podataka radimo plakate
- izrađujemo kalendar

3. Oblikovanje mogućih rješenja

- dijelimo se u skupine, svaka od njih raspravlja i oblikuje najbolji način rješavanja problema
- većinu posla ipak obavljamo zajedno jer učenici tako više vole raspravljati
- slobodno iznosimo svoja mišljenja i stavove

4. Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

- raspravljamo o jakim i slabim stranama ponuđenih rješenja
- odabiremo politiku koja će nas najbrže dovesti do cilja, a to je dijeliti listiće s kratkom biografijom Josipa Račića za Dan škole

5. Razvoj plana akcije

- krenuli smo u realizaciju
- roditelji su nam kopirali listiće
- napravili smo kalendar s Račićevim motivima
- slažemo dokumentacijsku mapu
- za Dan škole dijelimo listiće

- isto činimo i prilikom dolaska gradonačelnika Bandića na otvorenje novog dijela škole
- prodajemo kalendare na Božićnom sajmu
- izrađujemo portfolio i dokumentacijsku mapu
- novac od prodanih kalendara poklanjamo Hrvatskoj udruzi za cističnu fibrozu

6. Predstavljanje plana akcije široj zajednici

- predstaviti ćemo se Učiteljskom vijeću, Školskom odboru
- bili smo u emisiji "Koga briga" Drugog programa Hrvatske televizije
- o nama je na svojoj stranici pisala Udruga za cističnu fibrozu ističući nas kao primjer dobre prakse

Osim što smo realizirali naš projekt zalaganjem, znatiželjom i voljom, učinili smo i jedno dobro djelo. Pronašli smo Udrugu za koju nismo znali i djecu za koju nismo čuli, upoznali se s ljudima koji rade s njima, naučili da naša mala pomoć i te kako nekom može biti velika. Sretni smo zbog toga!

Projekt je bio predstavljen

- stručnom skupu učitelja razredne nastave
- bit ćemo predstavljeni u Dubrovniku na Jugoistočnoeuropskoj konferenciji za cističnu fibrozu koja će se održati od 1. do 3. listopada 2010.
- kontaktirali smo nekoliko dnevnih novina

10. Očeme "kaj" vratiti nazaj

Tematsko područje

Kulturna baština, kulturne vrijednosti i stvaralaštvo, razvoj identitetne i interkulturalne kompetencije.

Cilj

Popularizirati zavičajni govor u školi i izvan škole, tj. zainteresirati mlade generacije da se bave očuvanjem zavičajnog govora i običaja. Htjeli bismo da se i u drugim školama njeguje lokalni, kajkavski govor da bismo mogli razmjenjivati iskustva i dopunjavati se u učenju jezika za koji nemamo rječnik, gramatiku ni pravopis.

Škola

OŠ Sveti Križ Začretje, Školska 5, 49223 Sveti Križ Začretje

Tel./telefaks: 049/227-968

E-adresa: os-sveti-kriz-zacretje-001@skole.t-com.hr

Voditeljice

Ksenija Mihelec, prof. povijesti i Nevenka Sinković, pedagoginja

Učenici

Učenici 6. razreda: Nikolina Božićek, Paulina Lončar, Luka Ivanković, Marija Martinjak, Matija Petrečija, Lorena Barić, Matea Bajš, Valentino Vrančić

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri: Lorena Barić, Valentino Vrančić, Luka Ivanković, Matija Petrečija

Opis

Izbor i istraživanje problema

Prošle školske godine učenici VIII. razreda ostvarili su cilj projekta "Zavičajni govor – izborni predmet u našoj školi". Izborna nastava izvodi se od početka školske godine. U nastavu su uključeni učenici VI. razreda koji su s velikim oduševljenjem odabrali taj izborni predmet. Najviše problema imala je učiteljica iz hrvatskog jezika koja je sama morala osmisliti plan i program. S

obzirom na to da za naš zavičajni govor ne postoji ni pravopis ni gramatika, tj. nema udžbenika, učiteljica je imala težak i ozbiljan zadatak.

Moguća rješenja

Početak rujna učiteljica hrvatskog jezika osmislila je plan i program izborne nastave zavičajnog govora koji ima 70 sati godišnje. Imamo podršku lokalne zajednice i roditelja koji smatraju da je vrlo važno očuvati jezik i kulturu zavičaja.

Učenici povijesne grupe imali su puno ideja kako još više približiti zavičajni govor učenicima naše škole i učenicima drugih škola u Zagorju. Trebamo im pokazati i dokazati da je jezik najvažniji čimbenik našeg kulturnog identiteta.

Izvršna je njihova ideja o pokretanju školskog radija tako da bi se za vrijeme odmora mogle davati važne informacije na kajkavskom jeziku i kratke vijesti o tjednim događanjima u školi. Za realizaciju ove ideje pokušat ćemo tijekom godine pribaviti financijska sredstva. Uz to bila je ideja o pokretanju internetske stranice, skupljanju riječi te izrada letka.

Najbolji pristup rješenju problema

Odlučili smo potaknuti svoje sumještane na suradnju sa školom. Izradit ćemo letak kojim ćemo moliti sumještane da nam pomognu u skupljanju riječi, starih pjesama, zaboravljenih običaja i slično. Polaznici izborne nastave informatike napraviti će internetsku stranicu na kojoj će navesti čime se bavimo te da nam je cilj upoznati i zainteresirati širu javnost za projekt.

Plan djelovanja

- suradnja s učiteljicom hrvatskog jezika koja ima izbornu nastavu
- izrada letka
- prikupljanje riječi i običaja koje će nam u školu donositi naši Svetokrišćani koje smo zainteresirali našim letkom
- organizacija "Večeri zavičajne poezije" u muzeju Žitnica u Sv. Križu Začretju
- pozvati predstavnike medija (Radio Kaj, Zagorski list) koji su i prošle godine popratili projekt i informirati ih o svemu što smo napravili

Ostvareni rezultati

- dopunjen rječnik kajkavskih riječi
- napisano puno sastavaka i pjesama na kajkavskom
- pokazali smo na razne načine kako se može čuvati i njegovati zavičajni, kajkavski govor i način na koji se to može ostvariti na razini osnovne škole

Početak rujna bili smo pozvani u Krapinu na znanstveni skup o kajkavskom jeziku te smo predstavili projekt "Zavičajni govor" i bili ponosni što smo prva škola u županiji koja je uvela kajkavski u nastavu. Šestaši su prionuli na posao i krenuli u realizaciju plana i programa izborne nastave. Sredinom listopada dobili smo obavijest s Hrvatske televizije da će doći u našu školu i snimiti prilog o nastavi zavičajnog govora. Pokazali smo što se radi u nastavi kajkavskog i način na koji će povijesna grupa popularizirati zavičajni govor.

Krajem prosinca počeli smo organizirati "Večer zavičajne poezije" na koju smo pozvali domaće, svetokriške pjesnike, bivše učenike naše škole koji su pisali pjesme za školski list i sudjelovali na raznim literarnim susretima, a učenici povijesne grupe pokazali su kako bi izgledala nastava kad bi se izvodila na kajkavskom dijalektu (scenska igra – skeč).

Projekt je bio predstavljen

Učiteljskom vijeću, predstavnicima lokalne zajednice, učenicima 5. razreda, roditeljima na roditeljskom sastanku, a obaviješteni su i mediji.

11. Pitka voda – zalog budućnosti

Tematsko područje

Zaštita okoliša

Cilj

Potaknuti obnovu starih bunara i gusterni na području Mjesnog odbora Radovin radi očuvanja pitke vode, ali i povećanja turističke ponude zadarskog zaleđa očuvanjem tradicionalnog načina korištenja vode. Izrada putokaza i postavljanje natpisa s nazivom bunara i klupica za odmor. Podizanje ekološke svijesti i svijesti o održivom razvoju radi očuvanja pitke vode kao nacionalnog bogatstva. Primjena demokratskih načina odabira teme i razvijanje demokratskih načina rješavanja problema te razvijanje aktivnih metoda učenja i poučavanja: projektno i suradničko učenje, učenje u parovima i grupama, igranje uloga, rješavanje problema, socijalno učenje uporabom informacijskih tehnologija.

Škola:

Osnovna škola Jurja Barakovića, Ražanac bb, 23248 Ražanac

Tel./telefaks: 023/651-341; 023/651-110

E-adresa: os-juraj-barakovic@zd.t-com.hr

Voditeljica

Mirsija Tokić

Učenici:

Sara Bolonja 8. r., Paula Dušević 8. r., Paulo Dušević 8. r., Marko Marasović 8. r., Lucija Brkljača 7. r.

Opis

1. Izbor problema

Sukladno interesima učenika predloženo je nekoliko tema: bunari s pitkom vodom u radovinskom kraju, promoviranje izvornih recepata iz Radovina, spašavanje od zaborava starih obrta na području Ražanca. Iskristaliziralo se

mišljenje da se obradi prva tema – bunari s pitkom vodom – prvenstveno zbog značenja koje pitka voda ima danas u svijetu i što je voda pravo nacionalno bogatstvo. Svatko od nas ima pravo na život u ekološki prihvatljivu okruženju.

2. Istraživanje društvenog značenja

Tijekom istraživanja problema učenici se koriste domaćom literaturom, ali proučavaju i slične probleme europskih zemalja. Proučavaju zakonske odredbe koje se odnose na odabrani problem, uspoređuju sa zakonskim odredbama zemalja EU, provode anketu među mještanima, prate različite medije, koriste se internetom, na terenu rade niz fotografija, ispituju kvalitetu vode u Zavodu za javno zdravstvo, a sve relevantne materijale odlažu u mapu za dokumentaciju.

3. Oblikovanje mogućih rješenja problema

Po završetku istraživanja učenici se dijele u grupe i u raspravi oblikuju alternativna rješenja odabirom najboljih pristupa problemu i načina rješavanja. Utvrđivanjem institucija nadležnih za rješavanje pitanja iz odabranog područja usmjeravaju pristup tako što traže pomoć za rješavanje problema. Svaka grupa pismeno priprema argumente za svoj prijedlog koji će biti predstavljen radnoj skupini. Pritom se nastoji što bolje koristiti svo znanja stečena tijekom istraživanja i biti spreman odgovarati na pitanja. Na taj je način stvoreno okruženje za demokratsku i činjeničnu raspravu koja treba dovesti do odabira jedne od alternativa.

4. Izbor najboljeg pristupa rješavanju problema

Jedan član iz svake grupe pred radnom grupom obrazlaže prijedlog pristupa rješavanju problema, a nakon toga odgovara na pitanja svih nazočnih: učenika, profesora i roditelja. U tu svrhu svaki se učenik prethodno priprema uz dodatno upoznavanje problemske tematike. Svi učenici raspravljaju o pozitivnim i negativnim stranama svakog prijedloga, a na kraju glasovanjem odabiru jedno od ponuđenih rješenja.

5. Razvoj plana akcije

Nakon što je način rješavanja problema prihvaćen, svaki učenik prijedlog promovira u svom okruženju te se na taj način djeluje i na pojedinca i

na zajednicu u cjelini. Izradit će se i dijeliti leci koji su dobar promotor čitave akcije. Angažirat će se i svi relevantni čimbenici koji mogu pomoći u ostvarenju prihvaćenog plana rješenja problema: mjesni odbor, općina, županija. Izradit će se portfolio i upotpuniti mapa za dokumentaciju.

6. Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Plan akcije i sam projekt u cjelini predstavlja se svima koji mogu doprinijeti njegovoj realizaciji – učiteljima, roditeljima i učenicima škole. Time se stvara pozitivno razmišljanje cijele okoline, odnosno stvaraju se preduvjeti za moralnu, ali i materijalnu potporu realizaciji projekta. Istovremeno, učenici javnim nastupom stječu potrebnu sigurnost u obrani svojih stavova i razvijaju vještinu argumentiranog raspravljanja, a i socijalnu uključenost u rješavanje problema.

7. Ostvareni rezultati

Projekt je dobio potporu medija, ali i lokalne zajednice, te su osigurana sredstva za tiskani materijal i postavljanje natpisa. U isto su vrijeme učenici stekli saznanja o mogućnostima ostvarivanja svojih prava i tehnikama borbe na argumentiran način u stjecanju uvjeta za bolji i kvalitetniji život u svom okruženju.

Projekt je bio predstavljen

Koristeći portfolio i mapu za dokumentaciju s cijelim se projektom upoznaju i čimbenici izvan škole, predstavnici lokalne vlasti i mediji (Narodni list, Vox, radio postaje...), a podaci se dostavljaju i internetskom portalu www.rivaon.com.

Projekt je predstavljen u školi 23. veljače 2010. Zatim 17. ožujka u Mjesnom odboru Radovin i 25. ožujka na županijskoj Smotri projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u Obrovcu.

12. Pravo lice Facebooka

Tematsko područje

Moderne komunikacije

Cilj

Mane i vrline modernih komunikacije, upoznavanje korisnika Facebooka o opasnostima koje vrebaju na internetskim stranicama

Škola

Osnovna škola Podmurvice, Podmurvice 6, 51000 Rijeka

Tel./telefaks: 051/676-177, 051/678-177

E-adresa: os-podmurvice@ri.t-com.hr, sonja.d@mail.inet.hr

Voditeljica

Sonja Dragičević

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 17

Učenice koje predstavljaju projekt:

8. razred: Anja Pirich, Ana Marija Laškarin, Marija Raspor, Veronika Krebel, Venera Zubović; 6. razred: Cvijeta Plenković

Ostali učenici koji su radili na projektu:

6. razred: Mia Jančić, Lovre Šušić, Maša Palčić, Andrea Nežić, Emma Superina, Ivan Šantić,

Domagoj Vukelić, Ema Ilić, Martina Sudac, Marta Prpić, Karla Tomljanović

Opis

Izbor problema

U grupama smo raspravljali o problemima današnjega društva vezanim uz nove komunikacijske tehnologije. Najviše pažnje posvetili smo društvenim mrežama i internetskom komuniciranju (Twitter, MySpace, Facebook).

Facebook smo odabrali jer smo najbolje upoznati s njime, a smatramo da je najrašireniji među našim vršnjacima.

Istraživanje problema

Počeli smo s prikupljanjem podataka/materijala. Radili smo u grupama. Tražili smo na internetu (različiti izvori: Wikipedia, Forum...), u knjigama, časopisima, međusobno smo razgovarali i anketirali učenike naše škole od 5 do 8. razreda (otkrili smo da i 2. razred osnovne škole ima svoj profil na Facebooku).

O našem smo istraživanju informirali ravnateljicu škole i psihologinju, koje su nas podržale u radu.

Alternativna rješenja problema

U radu smo uočili rastuću popularnost Facebooka, odnosno svakim danom povećava se broj otvorenih profila i objava raznog sadržaja. Zabrinjava nas činjenica da postoje i lažni profili, što znači smo izloženi opasnosti (predatori, pedofili, kradljivci identiteta). Složili smo se oko prijedloga mogućih rješenja:

- predložimo administratorima strože ograničavanje pristupa osobama mlađim od 14 godina
- predložimo administratorima detaljniju i opsežniju provjeru sadržaja
- predložimo besplatnu edukaciju o opasnostima na internetu
- potičemo osnivanju pravih (fizičkih) društava umjesto grupa na Facebooku
- poticanje slobode govora i izražavanja mišljenja
- savjetovanište za mlade, komunikacijske grupe (pomoć u komunikaciji, društveno prihvatljivo ponašanje)
- „virtualni put“ u budućnost: pogled na života i računalna komunikacija (upozorenje)

Akcijski plan

U akcijski plan uvrštena je anketa koja će se provesti među učenicima od 5 do 8. razreda. Dogovorili su pitanja koja ih zanimaju:

1. Imaš li svoj profil na Facebooku? Da Ne
2. Koliko imaš prijatelja na Facebooku? _____
3. Koliko ih osobno poznaješ? _____
4. Dodaješ li poznanike svojih prijatelja? _____
5. Zašto si napravio/la profil? _____

6. Koliko vremena provodiš na Facebooku?

- a) malo (do 30 minuta)
- b) srednje (oko 1 sat)
- c) puno (2 sata i više)

7. Koliko si iskren/a na svom profilu?

- a) Nisam
- b) Relativno
- c) U potpunosti

8. Jesi li imao/la neugodnosti na Facebooku? _____

Planirali smo dati povratnu informaciju anketiranima: učenicima, učiteljima, roditeljima. Da bi što vjerodostojnije pokazala pravo lice Facebooka, voditeljica projekta otvorila je lažni profil na Facebooku i bila prisutna u događanjima grupe, a da grupa nije znala pod kojim se imenom krije. Cilj je bio pokazati posjetiteljima Facebooka da nisu sigurni u to koga „uzimaju“ za prijatelja.

Projekt je bio predstavljen

Projekt smo prezentirali učenicima na Učeničkom vijeću i na satu razrednika. O njemu su informirani učitelji na Učiteljskom vijeću i roditelji na roditeljskim sastancima.

Planirano je i ostvareno na zadovoljstvo svih članova koji su u projekt ušli s velikim iščekivanjima.

13. I oni bi (u) školu!

Tematsko područje

Ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti

Cilj

- naučiti o raznim vrstama škola koje postoje u različitim krajevima svijeta
- saznati zašto neka djeca ne mogu ići u školu
- pokazati razumijevanje za sličnosti i razlike u načinima na koje različite zajednice širom svijeta zadovoljavaju svoje potrebe za obrazovanjem
- cijeniti jednakost i pravdu
- poštovati i razvijati otvorenost prema onima koji se čine različitim
- prihvaćati zajedničke osobine koje postoje između naroda
- razvijati suosjećajnost s onima kojima je pravda uskraćena
- društveno korisno djelovati

Škola

OŠ Žrnovnica, Hrvatskih velikana 41, 21251 Žrnovnica

E-adresa: os-zrnovnica-022@skole.htnet.hr

Tel./telefaks: 021/472-022

Voditeljica

Ankica Dobrović, učiteljica razredne nastave

Učenici

Učenice 7b razreda: Karla Lovrić, Meri Lovrić, Filomena Markovina, Antonia Milas, Dora Vlajić

Opis

Izbor problema

Naša se škola uključila u UNICEF-ov projekt „Škole za Afriku“ da bi prikupila novčana sredstva koja bi našim vršnjacima u Ruandi mogla zauvijek promijeniti

živote i pomoći im da ostvare svoje pravo na školovanje. Što mi možemo učiniti da bi ovaj projekt osigurao svakom djetetu mogućnost obrazovanja?

Istraživanje problema

Prema Konvenciji o pravima djeteta sva djeca svijeta imaju pravo na obrazovanje, tj. pravo na obrazovanje temeljno je ljudsko pravo. Sva djeca nažalost nemaju mogućnosti školovati se poput nas. Istražili smo ovaj problem pomoću UNICEF-ovih radnih materijala, plakata, radne bilježnice sa zadacima te pomoću vodiča za organiziranje školskih aktivnosti, a koje su dobili svi učenici.

Saznali smo zašto neka djeca ne mogu ići u školu, tj. koji su ključni problemi i poteškoće s kojima se djeca širom svijeta susreću prilikom ostvarivanja svojeg prava na kvalitetno školovanje. Utvrdili smo da milijuni djece u Africi nemaju priliku ići u školu, učiti i nadati se boljoj budućnosti, a s tom činjenicom dosad nismo bili dovoljno upoznati. Shvatili smo koliko je važno da sva djeca idu u školu.

Zapitali smo se: Kolika je naša odgovornost? Jesmo li spremni pomoći? Je li to naša dobra volja ili dužnost, obveza?

Zaključili smo: Oni trebaju našu pomoć!

Moguća rješenja problema

- prikupljanje dobrovoljnih novčanih priloga od učenika
- kupnja UNICEF-ovih čestitki i proizvoda
- izrada proizvoda koje bismo mogli ponuditi na prodaju široj društvenoj zajednici

Najbolji pristup rješenju problema

- senzibilizirati učenike, roditelje i širu zajednicu da shvate vrijednost brige za druge, osjećaju zajedničku odgovornost za svijet u kojem žive, promiču prava djece, solidariziraju se sa siromašnijim
- na zajedničkoj radionici učenika, roditelja i učitelja izraditi proizvode čijom će se prodajom prikupiti znatna novčana sredstva

Plan djelovanja

- grupa od pet učenica odradit će glavni dio posla, a ostali dio obaviti će zajedno svi učenici škole
- dogovaranje aktivnosti prema prostornim, vremenskim i financijskim mogućnostima
- prezentiranje UNICEF-ova projekta „Škole za Afriku“ široj društvenoj zajednici
- planiranje i pripremanje radionice s potrebnim materijalom
- organiziranje prodaje proizvoda u školi te široj društvenoj zajednici
- izrada dokumentacijske mape, portfolio

Ostvareni rezultati

- projekt je polučio izuzetan uspjeh
- učenici, roditelji i svi djelatnici škole s velikim su se zadovoljstvom uključili u ovaj projekt
- suradnja je sa svim institucijama bila besprijekorna, svi su rado prihvatili mogućnost da i sami sudjeluju
- svi smo bili zadovoljni što smo društveno korisno djelovali

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen široj društvenoj zajednici na 14. međunarodnom sajmu SASO u Splitu 21–25. listopada 2009. (radionica i prodaja proizvoda) te na 1. sajmu mladih grada Splita u Dioklecijanovim podrumima 8–31. prosinca 2009. u organizaciji Ureda za prosvjetu i kulturu grada Splita i Glazbene mladeži Splita.

14. Ovisnosti i odgoj za životne vrijednosti

Tematsko područje projekta

Umijeće komuniciranja i rješavanja osobnih i društvenih problema

Cilj

- osvijestiti prisutnost i porast raznih ovisnosti među maloljetnicima
- edukacijom pomoći roditeljima u kvalitetnom odgoju djece
- senzibilizirati širu društvenu zajednicu za stvaranje kvalitetnog životnog ozračja mladih

Škola

Osnovna škola Sveta Marija, A. Habuša 29 A, 40326 Sveta Marija

Tel./telefaks: 040/660-017

E-adresa: os-sveta-marija-001@skole.t-com.hr

Voditeljice

Anica Trstenjak, dipl. kateheta i Romina Volar, uč. povijesti

Učenici

7a razred: Dario Barić, Davor Darić, Matej Ivaci, Andrea Janković, Reberto Kedmenec, Paulina Kenđel, Dominik Klarić, Jelena Kvakana, Josip Mihalac, Luka Mustač, Tena Orehovec, Dominik Pavlic, Kristina Poljak, Lara Poljak, Aleksandar Pongrac, Dorothea Skitarelić, Davor Štrok, Lana Žvorc

7b razred: Dario Balažin, Ivan Bartolić, Tamara Blagus, Mihael Gašparić, Dinko Golubić, Lucija Hošnjak, Daniel Igrec, Katarina Kaser, Karla Mustač, Martina Mustač, Dominik Pavlic, Valentina Poljak, Antonio Rebrek, Antonia Skoliber, Rebeka Štefić, Dominik Šulj, Emilio Šulj

8. razred: Kristina Ban, Marko Bartolić, Martina Erdelji, Sjuzanna Erdelji, Ana-Marija Horvat, Diana Hunjadi, Filip Igrec, Ana Janković, Tonka Kaser, Iva Kedmenec, Filip Kvakana, Romano Kvakana, Dino Mustač, Katarina Mustač, Maja Poljak, Damir Pongrac, Goran Pongrac, Luka Pongrac, Sara Slaviček, Nikolina Šlibar, Mihaela Štefić, Dino Štirinić, Barbara Zadravec

Broj učenika u projektnoj skupini: 4
Podaci o učenicima: Luka Mustač 7. r., Lara Poljak 7. r., Iva Kedmenec 8. r.,
Barbara Zadravec 8. r.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Projekt je započeo prošle godine u suradnji sa školskim dispanzerom i zajednicom "Cenacolo" u kojoj žive bivši ovisnici. Uočili smo da je glavni problem osnovnoškolaca, posebno nekih učenika 7. i 8. razreda, što smisao života traže u opijatima. Počinje se alkoholom i cigaretama, a zatim se uzimaju lakše, pa teže droge.

Slušali smo predavanja dr. Dijane Uvodić Đurić o opasnostima pušenja, alkohola i droge. U školi smo primili mlade iz zajednice "Cenacolo".

Pročitali smo dijelove Ustava Republike Hrvatske, čitali smo vjerske novine Glas Koncila te smo zaključili da je velika odgovornost obitelji i šire društvene zajednice u formiranju mladog čovjeka. Uočili smo problem sve veće otuđenosti u obitelji te pomanjkanje komunikacije između članova obitelji, a isto tako i višak slobodnog vremena koje mladi ne koriste kvalitetno.

Želja za promjenama, za pronalaskom najboljih rješenja, potakla nas je i ohrabrila da nastavimo i dovršimo projekt.

Moguća rješenja problema

Odlučili smo provesti anonimnu anketu o životnim vrijednostima među učenicima 7. i 8. razreda te njihovim roditeljima.

U potrazi za rješenjem problema potražiti ćemo pomoć prof. Damira Bendelje, ravnatelja OŠ Sveta Marija, gosp. Deana Hunjadija, načelnika Općine Sveta Marija, mag. vlč. Damjana Korena, predstojnika Ureda za pastoral mladih, vlč. Josipa Kopreka, predstojnika Centra za pastoral obitelji, gosp. Vladimira Trstenjaka novinara tjednog lista Međimurje te gosp. Ivica Perhoča, župana Međimurske županije,.

Upoznat ćemo bivše ovisnike iz zajednice "Cenacolo" te ćemo za njih organizirati prikupljanje sredstava potrebnih za svakodnevni život. Organizirat ćemo predavanje za roditelje učenika 7. i 8. razreda na temu našega projekta.

Najbolji pristup rješenju problema

Na temelju razgovora na nastavi vjeronauka željeli smo saznati u kakvoj obitelji žele živjeti učenici. Odlučili smo provesti anonimnu anketu o životnim vrijednostima među učenicima 7. i 8. razreda te njihovim roditeljima.

U razgovoru s ravnateljem Škole zanimalo nas je da li je učiteljima dano dovoljno vremena za ostvarivanje odgojnih ciljeva kad je prenatrpan školski plan i program? Je li veća zauzetost za odgojne ili obrazovne ciljeve? Kako se ostvaruju odgojni ciljevi?

U razgovoru s načelnikom Općine zanimalo nas je što lokalna zajednica poduzima i nudi mladima za kvalitetnije odrastanje? Kako ljudi u Općini gledaju na dostupnost alkohola i cigareta u trgovinama i kafićima? Koliko Općina surađuje sa Školom i Crkvom?

Predstojnika Ureda za pastoral mladih pitali smo na koji način Crkva pristupa mladima? Posebno nas je zanimalo zbog čega se mladi nakon krizme udaljavaju od Crkve?

Predstojnika Centra za pastoral obitelji pitali smo na koji način oni djeluju i pomažu obiteljima.

U razgovoru s novinarom županijskih novina *Medimurje* željeli smo saznati zašto se u novinama piše većinom o negativnim pojavama i događajima.

U posjetu kod župana Međimurske županije zanimalo nas je ima li Županija kakvih ovlasti u sprečavanju prodaje alkohola i cigareta maloljetnicima. Vrše li odrasli, često nesvjesno, pritisak na mlade da moraju u svemu biti najbolji? Zanimao nas je županov komentar u vezi s negativnim utjecajem medija na mlade?

Ostvareni rezultati

Evo kakve smo odgovore dobili na postavljena pitanja.

Učenici naše škole žele živjeti u obitelji koja je poštena, u kojoj roditelji vole djecu, u kojoj članovi obitelji imaju vremena jedni za druge, u kojoj se raspravlja o problemima i u kojoj se traže rješenja tih problema.

Na temelju provedene ankete zaključujemo: da učenici i njihovi roditelji nastoje živjeti pozitivne životne vrijednosti, da svakodnevno provode barem nekoliko trenutaka zajedno te da su roditelji aktivno uključeni u život svoje djece.

Ravnatelj nam je ispričao da svi govore o Hrvatskoj kao zemlji znanja. Pritom naglasak stavljamo na obrazovne ciljeve, dok su odgojni, zbog preopterećenosti školskog plana i programa, nažalost zanemareni. Zbog nepovjerenja roditelja prema Školi i odgojnom sustavu nerijetka je pojava da se nastali problemi ne rješavaju na primjeren način.

Općina zbog materijalnih nemogućnosti i nedostatka angažiranih ljudi ne nudi mladima mogućnost kvalitetnog življenja, ne reagira na prodaju alkohola i cigareta maloljetnicima u trgovinama i kafićima. Ono što nas je posebno iznenadilo jest činjenica da nema gotovo nikakve suradnje između Općine, Škole i Crkve.

Vlč. Damjan Koren ističe da je bit svega obitelj. Ako se u obitelji njeguju određene vrijednosti, to se prenosi i na djecu. Mladi se nakon krizme udaljavaju od Crkve jer neodgovorno shvaćaju bit primanja sakramenata. Što nas opet „vraća“ na obitelj.

U Centru za pastoral obitelji saznali smo da Centar promiče vrednote bračnog i obiteljskog života. Obiteljima nudi duhovnu, psihološku, liječničku, pravnu i pedagošku pomoć.

U razgovoru s novinarom saznali smo razočaravajuću činjenicu da mediji prate želje čitatelja koji uglavnom žele čitati o negativnim pojavama i događajima.

Osobito nas se dojmio susret sa županom. Svida nam se činjenica koju je naglasio, a to je da nema dovoljno kvalitetne komunikacije i djelovanja među institucijama, političarima – općenito među ljudima. Žalostno je što svatko zagovara svoje programe i viđenja od kojih ne želi odstupiti. Trebalo bi potaknuti odgovorne u društvu da počnu razvijati istinske životne vrijednosti – poštenje, iskrenost i odgovornost.

Posjetili smo zajednicu "Cenacolo" u Varaždinu.

Za roditelje i učenike 7. i 8. razreda organizirali smo predavanje na temu "Ovisnosti i odgoj za životne vrijednosti", koje je održao psiholog Filip Bermanec. Predavanju su prisustvovali i mladi iz zajednice "Cenacolo" za koje smo tjedan dana ranije prikupili sredstva za svakodnevni život.

Za kraj želimo interpretirati pjesmu "Opomena" A. B. Šimića. Neka u nama svima ostavi trag svog poziva da zajednički gradimo nešto novo i lijepo!

Projekt je bio predstavljen

Učiteljskom vijeću OŠ Sveta Marija, roditeljima učenika 7. i 8. razreda te predstavnicima Općine; Učiteljskom vijeću, učenicima OŠ Kotoriba i njihovim roditeljima

15. Malo nas je, ali nas ima

Tematsko područje

Predmetna nastava osnovne škole – projektna nastava iz demokratskog građanstva – Projekt građanin.

Cilj

Istaknuti prednosti života u Ferdinandovcu

Škola

OŠ Ferdinandovac, Dravska 66, 48356 Ferdinandovac

Tel./telefaks: 048/210-001; 048/817-709

E-adresa: os-ferdinandovac-001@skole.htnet.hr

Voditeljica

Mihaela Hapavel, prof.

Učenici

Andrea Repić 7. r., Klara Kolar 7. r., Ana Lulić 8. r., Arijana Tkalčec 8. r., Goran Bošnjak 8. r., Nikola Fuček 8. r.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Uočili smo sljedeće probleme u našem selu Ferdinandovcu:

- loša ulična rasvjeta
- psi lualice
- uništavanje javne imovine (paviljona u parku, ljuljačke i vrtuljka za djecu, klackalica, tobogana i sl.)
- uništavanje imovine škole (klupa ispred škole, koševa za smeće, posadenog cvijeća i drveća, grmlja, pisanje po zidovima)
- nedostatak pješačkih staza po selu
- nepostojanje ležećih policajaca ispred škole
- neiskorištenost turističkih potencijala sela (seoski turizam, sportska rekreacija, kupališni turizam, proizvodnja zdrave hrane i sl.)
- depopulacija Ferdinandovca

U zajedničkom razgovoru članova grupe došli smo do zaključka da nam je uzalud baviti se nabrojenim problemima ukoliko se ljudi iseljavaju iz našeg sela, tj. ukoliko neće biti djece na igralištu, na ulicama i u školi.

Iz tog smo razloga odlučili da ćemo se baviti problemom depopulacije našeg sela. Nastojat ćemo učiniti nešto da bi se zaustavilo daljnje opadanje broja stanovnika.

Istražili smo dokumente koji se odnose na naš problem:

- Opća deklaracija o pravima čovjeka (čl. 22, 23, 25. i 26)
- Deklaracija o pravima djeteta (čl. 28. i 31)
- Ustav Republike Hrvatske (čl. 49, 54, 58, 134. i 137)

Istražili smo broj stanovnika Ferdinandovca prema zadnjem popisu stanovništva Republike Hrvatske.

U Općini Ferdinandovac raspitali smo se za procjenu broja stanovnika od 2001. do 2009. godine.

U župnom uredu istražili smo broj umrlih i broj krštenih u posljednjih deset godina – broj je stanovnika u našem selu sve manji.

U školi smo kod ravnatelja dobili podatak o broju učenika u posljednjih devet školskih godina. Iz tih brojki dolazimo do zaključka da opada broj učenika Osnovne škole Ferdinandovac.

Anketirali smo učenike osmog razreda naše škole, srednjoškolce i studente. Iz rezultata ankete vidljivo je da većina ispitanih mladih ljudi ne namjerava ostati u Ferdinandovcu nakon što završi svoje školovanje.

Anketirali smo i mještane Ferdinandovca o njihovu zadovoljstvu života u selu. Većina je njih zadovoljna životom u selu.

Moguća rješenja problema

- Povećati zapošljavanje u selu. Jake su strane ovog pristupa osigurani prihod stanovnika i njihov ostanak na selu. Slabe su strane nedostatak novca u općinskom proračunu za programe poticanja ostanka stanovnika na selu i razvitak gospodarstva, nezainteresiranost za razvoj sela, nedostatak kapitala, potencijalni ulagači bojali bi se neuspjeha u poslovanju i sl.

- Poboljšati kulturnu ponudu sela osnivanjem kulturno-umjetničkog društva. Jaka strana ovog pristupa bila bi mogućnost predstavljanja mjesta diljem Hrvatske (i svijeta), očuvanje kulturne baštine mjesta, poboljšanje turističke ponude, mjesto za druženje i susret. Slaba je strana ovog pristupa teškoća oko pronalaska stručne osobe za vodstvo, novčani izdaci za vodstvo, nošnje, organizaciju nastupa i sl., ali i nedolaženje na probe.
- Izraditi promotivni letak o Ferdinandovcu. Jaka strana ovog pristupa jest mali financijski izdatak, jednostavnost izrade, dostupnost stanovništvu. Slaba strana ovog pristupa jest moguća zastarjelost informacija koje su na letku.

Najbolji pristup rješanju problema

Izraditi promotivni letak o Ferdinandovcu.

Plan djelovanja

- Prikupiti informacije i fotografije koje će biti na letku.
- Uz pomoć učitelja informatike sastaviti letak i umnožiti ga.
- Predstaviti letak i podijeliti ga u školi i općini.
- Letak objaviti na mrežnim stranicama općine i škole.
- Letak učiniti dostupnim mještanima (trgovina, mljekara, pošta, ljekarna, zdravstvena ambulanta, dječji vrtić, župni ured i veterinarska stanica).

Promotivnim letkom nastojat ćemo skrenuti pozornost mještanima (pogotovo mladima) da se ne iseljavaju iz sela, tj. da shvate prednosti življenja na selu. Letak bi se mogao iskoristiti i u turističke svrhe, a možda njime potaknemo nekoga na to da odluči živjeti u Ferdinandovcu.

Projekt je bio predstavljen

Projekt ćemo predstaviti učenicima i učiteljima u školi te načelniku općine Ferdinandovac.

16. Tko se boji vuka još!

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Educirati učenike i roditelje kako se ponašati pri eventualnom susretu s vukom. Ukazati odgovornima na pravo djeteta na siguran život, bez strahova i nesigurnosti. Obrazovati se za ljudska prava i demokratsko građanstvo.

Škola

Osnovna škola Dvor, Ante Brune Bušića 5, 44440 Dvor

Tel./telefaks: 044/871-095; 044/871-326

E-adresa: osnovna-skola-dvor@sk.t-com.hr

Voditeljica

Marica Tubić

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 4

Matea Ivančan, Ranka Popović, Stefan Rogo, Gojko Lotina (7a)

Opis

1. Vuk na cestama i u naseljima općine Dvor
– uočeni problemi učenika putnika Osnovne škole Dvor
2. Informirali smo širu javnost o problemu straha od vukova kod učenika putnika
3. Tko se boji vuka još – naše želje; kakve bismo ceste i naselja željeli
4. Mi smo budućnost; što smo poduzeli, što smo ostvarili

Sažetak projekta

Napisan projekt „Tko se boji vuka još“. Učenici i roditelji koji žive u udaljenim i izoliranim naseljima educirani su na nekoliko radionica i predavanja o tome kako se ponašati u susretu s vukom i drugim zvijerima.

Projekt je bio predstavljen

Roditeljima na roditeljskim sastancima, Učiteljskom vijeću, Vijeću roditelja, Vijeću učenika

17. Gledamo očima, vidimo srcem

Tematsko područje

Ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti

Cilj

Proširiti edukativne i zabavne sadržaje za slijepu djecu i djecu slijepih roditelja stvaranjem zvučnog zapisa dječjih priča i pjesama te na taj način poboljšati uključivanje osoba s posebnim potrebama u redovnu nastavu. Glavnu ulogu imaju učenici naše škole koji će sudjelovati na radionicama čitanja i dramatizacije, a nakon toga će se u tonskom studiju sve uvježbano snimiti i pokloniti tonski zapis Udruzi slijepih i slabovidnih Međimurske županije.

Škola

Druga osnovna škola, Trg pape Ivana Pavla II 1, 40000 Čakovec

Tel./telefaks: 040/390-120

E-adresa: os-cakovec-002@skole.htnet.hr

Voditeljica

Snježana Odak Hrkač, prof.

Učenici

Filip Knezić 7b, Luka Lesjak 7c, Luka Jalšovec 3a, Antonija Mrla 4a, Nina Dobša 4b, Juraj Vrhar Lipej 4a, Monika Kuček 5a, Niko Kresta 5a, Veronika Mesarić 6b

Opis

1. Izbor i istraživanje problema

Razgovarajući na Vijeću učenika saznali smo da je roditelj jednog učenika slijep. Ostali su učenici postavljali pitanja i tada sam uočila da djeca imaju puno predrasuda u odnosu na slijepu osobu, ali i prema drugim invalidnim osobama. S obzirom na to da je 2010. godina proglašena Europskom godinom borbe protiv siromaštva i socijalne isključivosti, odlučili smo

nešto poduzeti da bi se stavovi učenika promijenili. Pomogla nam je naša knjižničarka koja je već volontirala u Udruzi slijepih i predložila da snimimo priče za slijepe osobe, posebno za slijepu djecu. Odlučili smo pozvati člana Udruge i upriličiti susret da bismo mogli u izravnom kontaktu sa slijepom osobom dobiti pravu predodžbu o tome kako slijepe osobe žive.

2. Moguća rješenja problema i najbolji pristup

Zaključili smo da je jedino rješenje u izravnom kontaktu i razgovoru sa slijepim osobama. U razgovoru s članovima Udruge slijepih saznali smo da im je najveći problem nedostatak tonskih zapisa priča za slijepu djecu. Odlučili smo snimiti priče za slijepu djecu na CD. Javili smo se na natječaj za građanske inicijative „Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva“. Dobili smo sredstva od udruge „Zamah“ za ostvarenje našeg cilja. I tako je sve počelo.

3. Plan djelovanja i ostvareni rezultati:

Cijeli projekt bio je prezentiran na aktivu razredne i predmetne nastave te na Učiteljskom vijeću. Napravili smo plakate i prezentaciju u svim razredima na satu razrednog odjela. Napravljena je audicija na kojoj su odabrani učenici za čitanje priča. U ovom su nam dijelu pomogle učiteljice hrvatskog jezika. U suradnji s Udrugom odabrali smo priče koje još nemaju u svojoj zbirci. Zahvaljujemo knjižničarki na pomoći u odabiru i pomoći oko suradnje s nakladnicima. Odabrani su učenici uvježbavali čitanje i dramatizaciju u školi i kod kuće. Uslijedilo je snimanje u tonskom studiju. To je bilo malo naporno. Morali smo po nekoliko puta ponavljati tekst, ali sve smo uspjeli snimiti. Na kraju je najveće zadovoljstvo bilo veselje slijepe djece koja su došla u našu školu po tonske zapise i veselo slušala priče.

Projekt je bio predstavljen

Učenicima naše škole u našoj školi i svim lokalnim medijima.

Planiramo da ovo bude početak opširnijeg projekta škole uz pomoć kojeg bi se snimljeni audiomaterijali distribuirali ostalim udrugama slijepih, knjižnici za slijepe, djeci s teškoćama u čitanju, a također i svima zainteresiranima. Te bismo aktivnosti provodili uz pomoć sponzora i donatora, a u kontinuiranoj suradnji s medijima i lokalnom zajednicom te svima zainteresiranima.

18. Cunge, cunge, cungeraj!

Tematsko područje

Kulturna baština, kulturne vrijednosti i stvaralaštvo, razvoj identitetne i interkulturene kompetencije

Cilj

Njegovanje i čuvanje narodne baštine – plesanje zagorskih plesova

Škola

OŠ Ksavera Šandora Gjalskog, Đački put 1, 49210 Zabok

Tel./telefaks: 049/221-050; 049/223-623

E-adresa: os-ksaver-sandor-djalski@kr.htnet.hr

Voditeljice

Ružica Kotarski, prof. pedagogije i Senka Jurina (KUD Zabok)

Učenicima

Anamarija Dragčević 8a, Zrinka Arl 8c, Lucija Novak 8c, Dalija Kolar 8d

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učenicima u školi pokreću raspravu kako njegovati kulturnu baštinu zabočkog kraja na njima zanimljiv način.

Istražuju mogućnosti, kontaktiraju Senku Jurina, voditeljicu folklorne sekcije KUD-a Zabok.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Radi poticanja na čuvanje tradicijskih običaja, kajkavštine i zagorskih plesova voditeljica KUD-a predlaže da svaki razred nauči plesati jedan zagorski ples. Tako će se poticati djeca na veću tjelesnu aktivnost, razvoj koordinacije tijela i osjećaja za ritam, jačanje zajedništva i samopouzdanja.

Učenicima su razgovarali kako čuvati baštinu kajkavskog jezika. Dali su više prijedloga: prikupljanje kajkavskih riječi za stvaranje rječnika zabočke

kajkavštine, prikupljanje priča, običaja, anegdota i opisa tradicionalnih igara, učenje izvornih zagorskih dječjih pjesmica i plesova, organiziranje likovne radionice s motivima zagorske nošnje.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

U školskoj godini 2008/2009. usredotočili smo se na učenje zagorskih plesova.

Razvoj plana akcije

Stručno usavršavanje učitelja na školskim aktivima.

Učitelji razrednici i učitelji TZK-a naučili su sve učenike plesati na plesnim radionicama:

1. razred: Muha h melin nosila
2. razred: Polegala trava detelina
3. razred: Oj ti lepa moja či
4. razred: Jelica kolce vodila
5. razred: Nad mostec
6. razred: Judin polka
7. razred: Repa
8. razred: Oberštajer

Rad s učenicima na satu razrednog odjela – učenike podučavaju razrednici, učitelji TZK-a i volonteri KUD-a Zabok.

Generalna proba u dvorani za TZK.

Javna prezentacija na Trgu Svete Jelene u svibnju 2009.

Ostvareni rezultati

Svi su učenici uključeni u projekt.

Redoviti treninzi plesa – povoljni za mentalno zdravlje i fizičku kondiciju djece.

Odgojna moć folklor a i razvoj socijalizacije među djecom.

Uspješno i zanimljivo promicanje tradicijskih vrednota.

Svi su učenici naučili po jedan ples i to pokazali na javnoj prezentaciji u svibnju 2009.

Projekt se nastavlja u šk. god. 2009/2010. Integrira se s hrvatskim jezikom, likovnom i glazbenim kulturom.

Projekt je bio predstavljen

Javna prezentacija na Trgu Svete Jelene u svibnju za građanstvo, roditelje, učenike škole. Bili su nazočni Ivan Hanžek, gradonačelnik grada Zaboka i Sonja Borovčak, županica Krapinsko-zagorske županije.

Mediji: HRT – dopisništvo Krapina, Radio Zabok, Radio Stubica, Večernji list, Zagorski list, časopis "Zdravi grad".

U suradnji s DND-om Zabok – predstavljanje i priznanje za Najakciju DND-a Hrvatske u 2009. godini.

19. Europski odgoj

Tematsko područje

Građanski odgoj

Cilj

Projekt Europski odgoj provodi se već desetu godinu na području Kaštela i Splita. Njegove su glavne odrednice odgoj budućih hrvatskih građana za život u europskom okružju te aktualizacija nastave povijesti, posebno s obzirom na njezinu odgojnu vrijednost u izgradnji demokratskih građanskih vrlina kod mladeži.

U tom je smislu projekt Europskog odgoja – građanskog odgoja zamišljen kao projektna nastava hrvatskoga demokratskog građanstva. Stoga ovaj projekt svojim sadržajem obuhvaća sljedeće programske teme:

- ljudska prava i odgovornost
- projektna nastava iz demokratskog građanstva – Projekt građanin
- razvoj osobnog, zavičajnog, domovinskog identiteta i interkulturalnosti
- umijeće komuniciranja i rješavanja osobnih i društvenih problema

Škola

OŠ kneza Mislava, Braće Radić 6, 21212 Kaštel Sućurac

Tel./telefaks: 021/224-080

E-adresa: os-knez-mislav@st.htnet.hr

Voditelj

mr. sc. Tihomir Rajčić

Opis

1. Izbor problema

Projekt Europskog odgoja bavi se rješavanjem jednog vrlo izraženog problema današnjice, naime ozbiljnog deficita građanskih vrijednosti u hrvatskom društvu, a posebno kod mladih. Negativno, autoritarno naslijeđe prošlosti, nedovoljno utjecajan sustava podučavanja te nedosljedno provođenje programa koji bi promicali razvoj modernog hrvatskog

građanstva ozbiljan su problem u odgoju djece, mladeži, a posebno u kontekstu približavanja euroatlantskim integracijama.

U tom smislu učenici koji sudjeluju u provođenju projekta Europskog odgoja preuzimaju ulogu posrednika edukatora koji će svojim kolegama istraživanjem, analizom te rješavanjem pažljivo odabranih problema ponuditi modus koji će omogućiti da korisnici programa Europskog odgoja – građanskog odgoja lakše prihvate ulogu hrvatskog građanina te građanske vrijednosti nužne za budući život u europskom okružju.

Ovisno o dobi učenika te konkretnom mikrodrštvenom kontekstu istražuju se četiri problemske cjeline:

Kolijevka Europe – antički Rim: Kakav je doprinos antičkog Rima današnjoj europskoj civilizaciji?

Europa u Hrvatskoj – Ivan Mažuranić vs. Ante Starčević: Kakav je doprinos ovih dviju ličnosti europeizaciji hrvatskog društva te koji je u tom kontekstu bio uspješniji?

Na europskom raskrižju – Hrvatska 1918. – Svetozar Pribičević vs. Stjepan Radić: Je li Hrvatska nakon Prvog svjetskog rata mogla samostalno stupiti na europsku pozornicu ili su balkanske integracije u tom trenutku bile nužnost?

Pred vratima Europe, eurooptimisti vs. euroskeptici – Pažljivo tempirana javna rasprava o prednostima i nedostacima uključivanja u europske integracije.

Naravno, iako su teme zadane, ovaj je model poučavanja fleksibilan. Ukoliko se ukaže mogućnost ili potreba, u njega je vrlo lako inkorporirati i neku drugu temu.

2. Istraživanje problema

U istraživanju spomenutih problemskih cjelina učenici najčešće koriste odabranu povijesnu literaturu hrvatskih i europskih autora. Spomenuta literatura služi kao vodič učiteljima koji sudjeluju u projektu. Na osnovi literature učitelji upoznaju učenike s odabranim problemima te ih, na osnovi pažljivo odabranih odlomaka, upućuju na samostalni rad. Ovaj projekt također podrazumijeva upoznavanje učenika s nekim odrednicama Ustava Republike Hrvatske te s nekim elementima europskog pravnog naslijeda. U tu svrhu posjećuju knjižnice, prate tisak, elektronske medije te koriste spoznaje do kojih mogu doći pretraživanjem interneta.

Sve im ovo omogućava da što cjelovitije uoče važnost povijesnog problema te mogućnost primjene znanja stečenih proučavanjem problema.

3. Oblikovanje mogućih rješenja problema

Nakon provedenog istraživačkog rada dvije učeničke skupine oblikuju moguće alternative u rješavanju problema. Naime, svaka skupina oblikuje svoje javno priopćenje u formi govora (2-3 novinarske kartice, 3600 do 5400 slovnih znakova) koje slušateljima treba ponuditi pozitivne odnosno negativne aspekte istraživanih problema. Pritom obje skupine nastoje svoj kut gledanja na problem predstaviti kao optimalan, ističući u prvom redu elemente koji potenciraju problem građanskih vrlina. Posebnu važnost pritom trebaju pokloniti isticanju konkretnih pouka i rješenja koja treba prihvatiti ili pogreški koje treba izbjegavati, a koji su vidljivi nakon malo detaljnijeg sagledavanja povijesnog problema.

Da bi ponuđeno rješenje što bolje oblikovali i javno prezentirali, učenici prolaze kroz dužu ili kraću vježbu govorničtva, konzultirajući pritom literaturu za područja retorike. Uz to, učenici moraju svojim primjerom pridonositi promicanju vrijednosti iz čl. 1, 39, 40. i 43. Ustava Republike Hrvatske (demokracija, zabrana šovinizma i rasizma, liberalizam, domoljublje). U javnom nastupu, osim kvalitetnog predstavljanja navedenih tema, učenici moraju primijeniti stečena znanja i svoje kolege potaknuti na razmišljanje o pojedinim važnim problemima te njihovu utjecaju na današnjicu. Moraju također biti spremni odgovoriti na sva pitanja svojih kolega te im na djelu prikazati što to znači demokratska, argumentirana rasprava.

4. Najbolji pristup rješavanju problema

Glasnogovornik skupine pred jednim razredom ili pred više njih (ovisno o konkretnim okolnostima u pojedinim školama) izlaže pristup skupine rješavanju problema. Nakon što glasnogovornici obje skupine održe svoje govore, dužni su 15-20 minuta odgovarati na upite učenika o pojedinim aspektima izabranog problema. Osim učeničkih glasnogovornika skupine često odgovaraju i na pitanja odraslih (profesora, predstavnika medija i lokalne vlasti). Nakon toga slijedi glasovanje iz kojeg postaje vidljivo kojem su se od pojedinih rješenja učenici priklonili.

5. Razvoj plana akcije

Nakon što postane jasno kojem su se rješenju učenici priklonili, taj pogled na rješavanje pojedinog povijesnog problema postaje dio osobnog kurikulumu svakog učenika. Naime, odabrano gledište svaki od učenika nastoji uklopiti u svoje životno okružje te pridonijeti izgradnji građanskih vrlina i kod pojedinca i u čitavoj zajednici. Takvo gledište smatra se društvenim i kulturološkim naslijeđem svakog od učenika koje on, u skladu sa svojim mogućnostima, treba promicati u svojoj sredini.

Osim toga važan je aspekt ovog dijela projekta i izdavanje časopisa za europski odgoj i nastavu povijesti "Povijesni šalabahter". Ovaj časopis uz promicanja interesa za povijest ima zadatak i promicanje europskog kuta gledanja na hrvatske probleme iz prošlosti i na suvremena društvena pitanja. U tom smislu ovaj se časopis pokazao kao moćno sredstvo u promicanju modernog hrvatskog građanstva za Europu.

6. Predstavljanje plana široj zajednici

Pojedine skupine svoja gledišta na povijesno-društvene probleme te primjenjivost rješenja tih problema u sadašnjosti predstavljaju u lokalnoj zajednici. U tom smislu posebno je važna suradnja s lokalnim vlastima. Učenici sudionici u ovom projektu već su dva puta posjetili Gradsko vijeće Kaštela.

U povodu Dana Europe planira se posjet Gradskom vijeću Splita, Gradskom vijeću Kaštela i Županijskoj skupštini Županije splitsko-dalmatinske.

Na taj se način i šira društvena zajednica upoznaje s ovim načinom odgojno-obrazovnog rada i pruža mu potrebnu moralnu i materijalnu podršku. Na ovaj se način osim toga postiže veća i brža socijalna uključenost mladih naraštaja u probleme hrvatskog društva i u modalitete njihova rješavanja.

7. Ostvareni rezultati

Projekt "Europskog odgoja" trenutno je u fazi ubrzanog širenja na području Kaštela i Splita. Usporedo s tim teče proces stvaranja mreže škola koje svojim učenicima omogućuju da postanu korisnici, ali i sudionici projekta

Europskog odgoja. Projekt je u fazi traženja svoga mjesta u kontekstu kreiranja posebnog modula u okviru "Građanskog odgoja", kako je to zamišljeno Nacionalnim kurikulumom.

Projekt dobiva kontinuiranu potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Županije splitsko-dalmatinske, Grada Kaštela i mnogi drugih sponzori

Od velike je važnosti, već spomenuta, kvalitetna potpora medija.

Projekt je bio predstavljen

Važan je i angažman u pridobivanju medija da prate i promiču domete Europskog odgoja – građanskog odgoja te tako pridonese stvaranju demokratskog i tolerantnog ozračja u hrvatskom društvu. Naš angažman potvrđuje sudjelovanje u emisijama lokalnih medija (Televizija Jadran, Televizija Dalmacija, Radio Dalmacija) i na Hrvatskoj televiziji te napisi u "Večernjem listu", "Vjesniku" i "Slobodnoj Dalmaciji"

Projekti srednje šole

1. Korupcija – to nisam ja

Tematsko područje projekta

Projekt građanin

Škola

4. gimnazija „Marko Marulić“, Zagrebačka 2, 21000 Split

Tel./telefaks: 021/344-484; 021/315-632

E-adresa: gimnazija-marko-marulic@st.htnet.hr

Voditeljica

Natalija Palčić, prof.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 6

Marin Spetić 3e, Gorana Bulović 3e, Martina Soko 3e, Elia Karamatić 2a,

Marko Župa 2a, Dora Stupalo 2d

Opis

Izbor i istraživanje problema

U najširem se smislu korupcijom smatra svaki oblik zlouporabe ovlasti radi osobne ili skupne koristi, bilo da se radi o javnom ili privatnom sektoru.

Problem korupcije u našoj je sredini jako velik. Korupcija sama po sebi narušava integritet i demokraciju, šteti društvu i narodu, ruši prave vrijednosti, usporava gospodarski razvoj, mijenja mentalitet i način razmišljanja naroda, a posljedice su izražene u svim segmentima društva. Za njezino suzbijanje prvenstveno je odgovorna vlast jer je društveno stanje u našoj nacionalnoj i lokalnoj zajednici „bolesno“ zbog utjecaja korupcije, a ujedno država ima i mogućnost zakonskih rješenja u sprječavanju korupcije. Mišljenja smo da uz državne institucije, koje smatramo najodgovornijima, veliku ulogu ima i angažiranost pojedinca. Kako? Vlastitim ponašanjem i stavom, osobito u suradnji s organizacijama te udrugama u svojoj lokalnoj zajednici. Pojedinac je osobito bitan jer svi tipovi korupcija kreću od njega.

U Hrvatskoj je velik problem što postoje zakoni, ali se ne provode na odgovarajući način.

Stanje je gotovo alarmantno jer postoji puno institucija koje se u javnosti percipiraju kao one koje se samo deklarativno bore protiv korupcije, ali kada je potrebno djelovati, nitko ne želi mesti ispred svoga praga. Sve ostaje na osobnoj odluci pojedinca.

Odlučili smo se baviti problematikom korupcije jer smatramo da je razina korupcije u Hrvatskoj izrazito velika, a da se na njezino suzbijanje itekako može utjecati, i to na razne načine: od edukacije građanstva do poboljšanja učinkovitosti institucija zaduženih za provođenje protukorupcijskih mjera. Problem je korupcije sve veći i treba mu se konačno stati na kraj.

Moguća rješenja problema

1. Službena zakonska regulativa

Okvir za protukorupcijske mjere u Republici Hrvatskoj svoje uporište nalazi u odredbama kaznenog zakonodavstva, Zakona o USKOK-u te međunarodnim pravnim instrumentima kojima je Republika Hrvatska pristupila. Ključni su međunarodni dokumenti Kaznenopravna konvencija o korupciji, Dodatni protokol uz Kaznenopravnu konvenciju o korupciji, Građanskopravna konvencija o korupciji te Konvencija Ujedinjenih naroda protiv korupcije. Ostala zakonska regulativa kojom se u Hrvatskoj određuje ovo područje jest: Zakon o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti, Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, Zakon o zaštiti svjedoka, Zakon o sprječavanju pranja novca, Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima te Zakon o pravu na pristup informacijama.

2. Antikorupcijski sat

Edukativna akcija za srednjoškolce pod nazivom "Antikorupcijski sat" – s predstavnicima USKOK-a te sa sudskim i policijskim stručnjacima za suzbijanje korupcije razgovarali su učenici srednjih škola.

"Antikorupcijski sat" dio je edukativno-promotivne kampanje "Korupcija – to nisam ja" pokrenute radi širenja svijesti o štetnosti korupcije i afirmacije nulte stope tolerancije na korupciju.

3. Strategija za suzbijanje korupcije

Hrvatski sabor na temelju iskustva stečenog u provedbi *Nacionalnog programa za suzbijanje korupcije 2006-2008.* na sjednici održanoj 19. lipnja 2008. donio je Strategiju suzbijanja korupcije („Narodne novine“, broj 75/08) s pripadajućim Akcijskim planom. Strategijom je provedena revizija *Nacionalnog programa suzbijanja korupcije 2006-2008.* i obavljena analiza provedenih mjera kao i prioriternih područja na koja se treba usmjeriti pri suzbijanju korupcije.

Najbolji pristup rješenju problema

Odlučili smo se za politiku “Antikorupcijskog sata” jer smatramo da ona razvija svijest o štetnosti korupcije. Upravo sudjelovanjem u odgoju mladih i nadograđivanju njihove svijesti siječemo problem u samu njegovu korijenu.

S obzirom na to da je korupcija postala novi stil života, želimo kod mladih zaustaviti prihvaćanje takvog obrasca ponašanja. Time se nastoji umanjiti sveopći osjećaj nesigurnosti, nepovjerenja i nezadovoljstva zajednicom u kojoj živimo.

Antikorupcijskim satom podižemo razinu spoznaje o izrazitoj štetnosti korumpiranog društva. Ovo rješenje također smatramo najprimjerenijim jer svi mogu sudjelovati, a za suzbijanje korupcije važan je svaki pojedinac. Problemom korupcije bavi se USKOK te druge vladine organizacije, ali smatramo da se ona u biti može ukloniti samo mijenjanjem svijesti svakoga od nas.

Plan djelovanja

S obzirom na to da je ograničen naš prostor djelovanja pri provedbi akcijskih planova i pri sudjelovanju u samoj strategiji rješavanja problema korupcije u našem društvu, odlučili smo pokušati osmisliti neke zanimljive načine vlastitog doprinosa borbi protiv korupcije. Odlučili smo se prvenstveno posvetiti osobama našeg uzrasta. Stoga su naše akcije usmjerene na:

1. provođenje ankete o poznavanju problema korupcije među učenicima naše škole te o tome u kojoj se mjeri edukacijom utječe na promjenu stava o korupciji – usporedba s učenicima koji su tek upisani u srednju školu i nisu educirani o problemu korupcije

-
2. zahtjev za primjenom transparentnih procedura u radu javnih institucija
 3. provođenje edukativnih tribina o korupciji u školama
 4. uvođenje ikona „antikorupcijski sat“ na internetskoj stranici naše škole
 5. Facebook: osnivanje grupe „Korupcija – to nisam ja“
 6. korištenje medijskog prostora za promociju ove ideje
 7. izrada plakata koji će biti izloženi u školskim prostorima

Projekt je bio predstavljen

IV. gimnazija „Marko Marulić“

– izborna nastava PiG-a u ožujku i travnju

Ured župana Splitsko-dalmatinske županije, 30. ožujka 2009.

Ured gradonačelnika grada Splita, 11. ožujka 2009.

Županijska smotra, 25. travnja 2009.

2. Stari zanati v korbice suvremenosti

Tematsko područje

Razvoj osobnog, zavičajnog i kulturnog identiteta

Cilj

Upoznati učenike sa starim i već pomalo zaboravljenim zanatima kao dijelom tradicije i poslovima kojima se danas bavi vrlo mali broj ljudi, ali i progovoriti o starim zanatima kao novoj mogućnosti pri pokretanju vlastitog posla. Želja nam je razvijati i poticati ljubav prema tradicionalnim vrijednostima i radu kao izvoru radosti i zadovoljstva svakog našeg učenika.

Škola

Srednja škola Bedekovčina, Ljudevita Gaja 1, 49222 Bedekovčina

Tel./telefaks: 049/213-514

E-adresa: sskola-bedekovcina@kr.t-com.hr

Voditeljice

Vera Hrvoj, prof., Marta Žiger, prof., Danijela Švigir, prof.

Učenici

Sanja Beluhan 1Mb, Klara Begić 2Mb, Borna Banjedvorac 2Mb, Karmen Bertić 2Ma, Katarina Hudi 2Ma, Nataša Suntešić 2Ma, Mateja Kralj 3Mb, Antonio Hršak 3G, Nikola Zubić 3G, Ines Cvrtila 4Gb, Hrvoje Vuk 4Gb, Danijel Delija 4Gb, Dominik Benković 4Gb, Mario Kralj 4Ma

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri:

Mateja Kralj 3. r., Matija Jagar 4. r., Nenad Vagan 4. r., Deni Ban 1. r.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Prošle su školske godine učenici proveli projekt kojim je potaknuto uvođenje kajkavskog dijalekta kao oblika dodatne nastave u školi. Projekt je, osim što je pobudio veliko zanimanje učenika, otvorio i čitav niz mogućnosti za daljnje istraživanje. Poseban su interes učenici pokazali za stare zanate

koje vrlo slabo poznaju. Drvene igračke, slamnati krovovi, keramika, kovačija, bačvarstvo, medicinarstvo i licitar, tek su dio zanata o kojima su čuli. Zainteresirali su ih proizvodi nastali na tradicionalan način i upravo smo se zbog toga odlučili i ove školske godine posvetiti njima. Ono što nam se svima nametnulo kao problem jest način kako povezati tradicionalnost i originalnost u proizvodnji s modernim načinom života.

Moguća rješenja problema

Bilo je mnogo zanata kojima su se ljudi nekada bavili. Pri traženju mogućih rješenja problema učenici su imali više mogućnosti izbora. Jedna je mogućnost bila istraživati sve stare zanate u našem zavičaju ili se opredijeliti za neke od njih. S obzirom na to da je naša škola strukovna, učenici su se opredijelili za one zanate koji su na neki način vezani uz zanimanja u našoj školi.

Najbolje rješenje

Učenici su odlučili istraživati one zanate za čije su obavljanje potrebna znanja koja oni dobivaju u školi. Odmah je bilo jasno da su to uglavnom zanimanja vezana uz graditeljstvo, ali i poljoprivredu. Rad na projektu pokazao je da se ova zanimanja mogu uspješno povezati i sa zanimanjima u medicinskom učilištu. Proučili smo postojeću javnu politiku te dogovorili koje sve institucije i agencije moramo kontaktirati da bismo uspjeli riješiti zadani problem. Također smo isplanirali kako na najbolji način postojeće rezultate zabilježiti i sačuvati za generacije koje dolaze.

Plan djelovanja

Plan djelovanja uključivao je čitav niz različitih aktivnosti: posjet Muzejima Hrvatskog zagorja u Gornjoj Stubici, posjet bivšem učeniku, sada uspješnom poduzetniku u Donjoj Stubici, posjet tradicijskom vrtu, obilazak bačvarske radnje, suradnja sa Zagorskom razvojnom agencijom, suradnja sa Zavodom za zapošljavanje te uključivanje učenika u različite radionice koje se organiziraju na razini naše županije. Također je planirano održavanje različitih radionica s prezentacijom zanata kojima ćemo se baviti krajem mjeseca svibnja uz Dan škole.

Ostvareni rezultati

Pokazali smo da tradicionalan način proizvodnje može biti ne samo izvor zarade i osiguravanja materijalne egzistencije već i izvor zadovoljstva i radosti za one koji se njima bave. Također smo pokazali da su postojeća znanja koja učenici dobivaju u formalnom obrazovanju temelj na kojem će graditi svoj profesionalni razvoj. Istaknuli smo važnost daljnjeg usavršavanja i praćenja događaja vezanih ne samo uz osnovno zanimanje već i uz kretanja na tržištu tako da se na najbolji način iskoriste sve mogućnosti koje im se u tom smislu nude.

Projekt je bio predstavljen

S projektom je upoznato Nastavničko vijeće, a javno je predstavljen na tribini u školi na kojoj su sudjelovali učenici završnih razreda u trogodišnjem i četverogodišnjem trajanju, predstavnici Zavoda za zapošljavanje i Zagorske razvojne agencije. Projekt će prije prezentacije na županijskoj smotri biti predstavljen i ravnatelju škole te na Sajmu poslova u Krapini.

3. Mediji – kreatori naše stvarnosti

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Senzibilizirati društvo za sustavni pristup odgoju za medije te naglašavati pravo na izbor humanih vrijednosti u suvremenim medijima. Educirati mlade na koji način trebaju učiniti sve što mogu da bi zaštitili sebe od negativnih utjecaja masovnih medija te ih „medijski opismeniti“.

Škola

Tehnička škola i prirodoslovna gimnazija Ruđera Boškovića,
Vukovarska 209, 31000 Osijek
Tel./telefaks: 031/501-933, 031/495-571; 031/505-341
E-adresa: tehnoloska.skola@os.t-com.hr

Voditeljice

Jasna Sudarić, prof. i Gordana Popović, prof.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 9
Gordan Marijanović, Elvira Pek, Nevena Stojković, Domagoj Šubarić,
Lara Grbec (1a), Donna Vadjla (2e), Ena Tomić, Ana-Marija Cikoš, Josipa
Marijanović (2a)

Opis

Uočavanje i definiranje problema

Na osnovi anketa i intervjua koje smo proveli u našoj školi uvjerali smo se da, s jedne strane, mladi većinu svoga slobodnog vremena provode uz „elitne“ programe i emisije (Red carpet, Big brother, Reality show...) te na internetu, dok je, s druge strane, njihovim roditeljima takav svijet potpuno nepoznat. Možda se ponekad olako optužuje škola zbog odgojno-obrazovnih propusta, a zaboravlja se ili namjerno prešućuje utjecaj drugih čimbenika, primjerice

medija, za koje škola nema adekvatnu edukaciju. Posebno nas je iznenadilo i to što mladi ne znaju prepoznati kvalitetnu dimenziju suvremenih medija.

Alternativne politike

Prikupljali smo informacije i ostale materijale koji su upućivali na štetni utjecaj masmedija na mlade u našoj sredini te proučavali različite pristupe rješavanja problema. Zaključili smo da se u našoj sredini nešto poduzima glede navedenoga problema, ali smatramo da je to još uvijek nedovoljno.

Naše rješenje

Budući da smo na osnovi anketa i iz ostalih izvora zaključili da je potrebno znatno više educirati mlade za medije konkretnim aktivnostima, odlučili smo djelovati uvođenjem debata u razredu (za vrijeme SRO-a), otvaranjem foruma na stranicama naše škole te pokretanjem tema na internetskim forumima, na Facebooku, kreiranjem prigodnih plakata i letaka namijenjenih roditeljima.

Akcijski plan

Intervjui s poznatim osječkim i drugim stručnjacima za medijska pitanja te posjet Gradskom poglavarstvu i ostalim kompetentnim institucijama u našem gradu, promidžba u lokalnoj sredini, a potom sudjelovanje u stručnim i ostalim tijelima naše i drugih škola.

Sažetak projekta

Odgojna pitanja u suvremenome svijetu sve više postaju, čini se, pitanja života i smrti. Navode se brojne konkretne činjenice i primjeri: nasilje, droga, zlostavljanje, samoubojstva, alkohol i sl. Postoje brojni „odgojitelji“ koji pokušavaju utjecati na djecu i mlade: uz tradicionalne odgojne ustanove kao što su obitelj, škola, crkva, danas se sve više nameću mediji, osobito televizija, internet i mobilni telefoni. Svjedoci smo borbe protiv nasilja i svakodnevnih nasilničkih obrazaca koje nam nude mediji.

Mediji afirmiraju mnoga ljudska prava i često pomažu podizanju opće svijesti o važnosti zaštite djece i mladih, ali nažalost često i ugrožavaju njihova prava. Mladi koji su u svom razvoju skloni prihvaćanju različitih vrednota izloženi su opasnostima konzumerizma, nametnutim potrebama

te različitim načinima medijskoga zlostavljanja. Ono što je posebno začuđujuće, ali i zabrinjavajuće, njihova je nedovoljna zaštićenost od negativnih utjecaja neprimjerenih novinskih, televizijskih i internetskih sadržaja i nemoć roditelja koji ne znaju kako to spriječiti.

Potaknuti ovakvim razmišljanjima odlučili smo istraživati i rješavati navedeni problem.

Proveli smo ankete koje su nam potvrdile već poznate činjenice: mladi ljudi puno više znaju od svojih roditelja i služe se suvremenim medijima te izgrađuju svoje društvene odnose pomoću internetske komunikacije, što ima za posljedicu zdravstvene probleme, ali i socijalne i psihološke. Proučili smo zakone i uputili se k mjerodavnima tijelima u našem gradu u cilju istraživanja trenutačne situacije. Posjetom Gradskom poglavarstvu utvrdili smo da Grad ima u planu aktivnosti vezane za zaštitu mladih od neprimjerenih sadržaja na internetu i u drugim medijima. Spoznali smo da su mladi o tome slabo informirani te da nam kao najbolje moguće rješenje mogu poslužiti razni edukativno-informativni materijali kojima bismo ih mogli motivirati i poticati na važnost preventijskoga djelovanja.

Projekt je bio predstavljen

Tehnička škola i prirodoslovna gimnazija Ruđera Boškovića, 25. ožujka 2010.

4. I mi smo posebni

Tematsko područje

Ljudska prava i građanska demokratska odgovornost

Cilj

Podupiranje volonterske inicijative učenika u provedbi humanije integracije djece s invaliditetom u redovni sustav odgoja i obrazovanja, tj. nabavka pokretnog dizala za učenika Maria Leskovara.

Škola

Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok, K. Š. Gjalskog 5, 49210 Zabok

Tel./telefaks: 049/221-620, 049/221-147

E-adresa: skola.umjetnosti.zabok@kr.t-com.hr

Voditeljica

Valentina Petric, prof.

Učenci

Jana Borovčak 2. r., Ivana Vrban 3. r., Marija Sambolić 4. r., Matija Sviben 4. r., Irena Komar 4. r., Dunja Turk 4. r., Kristina Kožić 4. r.

Učenci koji će predstavljati projekt na Smotri:

Jana Borovčak 2. r., Ivana Vrban 3. r., Marija Sambolić 4. r., Matija Sviben 4. r.

Opis

Izbor i istraživanje problema

ŠUDIGO Zabok može se pohvaliti dugogodišnjim karitativnim angažmanom svojih učenika. Humanitarno-karitativna udruga naše škole svoju djelatnost nije ograničila samo na učenike naše škole, već je uključena u humanitarne aktivnosti lokalne zajednice, pa i šire. Želja nam je da takve i slične humanitarne aktivnosti potaknemo u još većoj mjeri te da u njih uključimo ne samo učenike naše škole već i grad Zabok. Iako volonterski klub u našoj školi ne postoji, mi smo učenici senzibilizirani za pomaganje djeci s

posebnim potrebama jer našu školu pohađa upravo takav učenik. Mario Leskovar je učenik drugog razreda medijskih tehničara i ne može se kretati samostalno. S obzirom na to da škola nema infrastrukturu (rampa, sanitarni čvor, dizalo za invalide) koja bi olakšala kretanje djeci u invalidskim kolicima, mi se trudimo da se Mario osjeća kao ravnopravni član školske zajednice. Svakodnevno mu pomažemo u kretanju školskim hodnicima, prenosimo ga stepenicama i nosimo njegova invalidska kolica. Proučili smo Ustav Republike Hrvatske, Konvenciju o pravima djeteta te Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom. Saznali smo da su najčešći problemi vezani uz nedovoljnu informiranost u vezi s ostvarivanjem prava. Proveli smo istraživanje među učenicima naše škole te razgovarali s Mariom i njegovom majkom o tome kako bismo Mariu pomogli da u iduće tri godine što lakše i jednostavnije završi svoje školovanje.

Moguća rješenja problema

Alternativne politike do kojih smo došli bile su sljedeće:

1. Osnivanje volonterskog kluba čiji bi se rad temeljio na pomaganju djeci s invaliditetom da bi se ona što bolje integrirala u nastavni proces, ali i u život zajednice.
2. Gradnja pokretnog dizala (lifta).
3. Preseljenje informatičke opreme i sanitarnog čvora u prizemlje.

Najbolji pristup rješenju problema

Odlučili smo jednoglasno da je najbolji pristup rješenju problema osnivanje Volonterskog kluba koji bi nastavio s postojećim humanitarnim aktivnostima, ali bi se angažirao i u edukativnim aktivnostima s naglaskom na pomaganje djeci s invaliditetom. U naš plan motiviranja i angažiranja učenika uključili bismo i niz aktivnosti kojima bismo pokušali prikupiti novce za kupnju pokretnog dizala.

Plan djelovanja

Osnivanje volonterskog kluba koji bi nastavio s postojećim humanitarnim aktivnostima.

Odlazak skupine volontera u Gradsku upravu Zabok.

Obilježavanje 20. studenog – Međunarodnog humanitarnog dana.

Organiziranje humanitarnog koncerta srednjoškolskih bendova i prikupljanje sredstava za kupnju pokretnog dizala.
Edukacija volontera i voditelja (suradnja s Obiteljskim centrom iz Krapine i Volonterskim centrom iz Zagreba)
Suradnja s Klubom volontera Gimnazije "Antun Gustav Matoš".
Sudjelovanje u Likovnoj koloniji "Vedute grada Zaboka" – doniranje likovnih uradaka
Okrugli stolovi u srednjim školama u Zaboku o učenicima s invaliditetom – prezentacija kratkog filma "Jedan školski dan Maria Leskovara".
U okviru školskog lista prezentacija rada "Što smo postigli".

Ostvareni rezultati

Plan je djelovanja djelomično realiziran, a do kraja školske godine bit će u potpunosti.

Projekt je bio predstavljen

Nacionalnoj zakladi za civilno društvo, Nastavničkom vijeću, Vijeću učenika

5. STOP Codex Alimentarius – NE GMO – hrani!

Tematsko područje

Projekt građanin – njegovanje prirodnog uzgoja hrane

Cilj

Shvatiti i objasniti bit GMO–hrane i u vezi s tim poduzeti odgovarajuće mjere

Škola

Umjetnička škola Luke Sorkočevića, Strossmayera 3, 20000 Dubrovnik

Tel./telefaks: 020/324-636

E-adresa: projekt.gradjanin.usls@gmail.com

Voditelji

Ivana Penjak i Davor Lucianović

Učenic

Katija Bušlje, Martina Krile, Ozana Masnec, Mirna Putica, Sandra Sekulić (2. razred)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Izbor našeg problema napravljen je tijekom jednog od razgovora s gospođom Penjak, našom pedagoginjom. Ona nas je uputila u daljnje istraživanje o GMO-hrani. Naš je zadatak bio da se što više informiramo o takvoj vrsti hrane i otkrijemo pravu istinu.

Moguća rješenja problema

Najbolje je rješenje informirati što više ljudi u vezi s razlikovanjem hrane i biranjem zdrave hrane. Posebno bi trebalo označavati prirodnu, a posebno GMO-hranu. Time bi se omogućio slobodan izbor. Želimo približiti problem široj zajednici.

Najbolji pristup rješenju problema

Uvidjeli smo da je internetskim putem najbolje informirati javnost. Upravo smo preko interneta i stupile u kontakt s osobama koje se diljem svijeta bave tim problemom.

Plan djelovanja

Namjeravamo i dalje ostati u kontaktu s tim osobama te tražiti nove mogućnosti da bismo mogli informirati što više ljudi i poticati one koji se bave prirodnim uzgojem hrane.

Postignuća

Napravili smo anketu u našem gradu i tako informirali sugrađane o ovome problemu.

Projekt je bio predstavljen

Izložba slika i fotografija

6. Školska kantina

Tematsko područje

Zaštita potrošača

Cilj

Poboljšati kakvoću usluge i opseg ponude u školskoj kantini.

Potaknuti sve zainteresirane da donose odgovorne odluke u vezi sa svojim željama i potrebama i pritom vodeći računa o zaštiti općeg dobra te o zaštiti potrošača, a to su prvenstveno učenici škole.

Škola

Tehnička škola za strojarstvo i brodogradnju, Vukovarska 58, 51000 Rijeka

Tel./telefaks: 051/675-746

E-adresa: tehnicka-skola@skole.t-com.hr

Voditeljice

Željka Travaš, dipl. pol. (suradnica Marta Lončarević, prof.)

Učenici

Mario Batistić 4. r., Mladen Banjanin 3. r., Marko Bezjak 4. r., Armin Bećirević 4. r., Mirko Malić 4. r., Luka Večerina 4. r.

Opis

Izbor i istraživanje problema

U našoj školi imamo školsku kantinu. Taj je prostor na osnovi javnog natječaja 2002. godine iznajmljen poduzeću za trgovinu i usluge „Artica“ d.o.o. i od tada se ugovor automatski obnavlja s istim poduzećem. U kantini učenici kupuju sendviče, sokove i razne slastice. Željeli bismo u suradnji sa svima zainteresiranima popraviti kakvoću usluge u našoj kantini. Kao problem smo uočili:

- da bi trebalo redovito dobivati račun za kupljena dobra i usluge
- da ne bi trebali prodavači "istim rukama" primati novac i davati sendviče

- da bi trebalo proširiti ponudu prehrambenih artikala, uvrstiti u ponudu mesne obroke i voće
- da bi trebalo primjerenije urediti prostor školske kantine

Istraživanje našeg problema obuhvaća niz aktivnosti. Promatrali smo zbijanja u školskoj kantini, zatim u kafićima, kantinama, trgovinama i pekarnicama u neposrednoj blizini škole koje naši učenici često posjećuju zbog kupovine, a zbog toga nerijetko kasne na nastavni sat. Obavljen je razgovor s vlasnicima kantine te je uočena njihova dobra volja za promjenom ponude prema željama potrošača – učenika. Prostor dijelimo s Prirodoslovnom i grafičkom školom te smo razgovarali s ravnateljima obiju škola. Uvidjeli smo da se ugovor sa zakupcima produkuje automatski svake godine, a da o svemu odlučuju školski odbori te da postoji spremnost za promjenom postojećeg stanja. Anketirali smo šestotinjak učenika u objema školama.

Moguća rješenja problema

Problem u vezi s našom kantinom mogao bi se rješavati raznim politikama:

- zatvaranjem kantine
- održavanjem postojećeg stanja
- akcijskom politikom informiranog odlučivanja
- edukacijskom politikom

Najbolji pristup

Odlučili smo se za akcijsku politiku informiranog odlučivanja. Širokom analizom stanja sagledati "realnu sliku" kantine, informirati o tome osobe odgovorne za donošenje politike u školi i pokrenuti promjene. Uključiti sve zainteresirane strane. Ustrajati u argumentaciji i podrobnom informiranju onih koji bi se mogli protiviti. Proučiti ustavne i zakonske norme vezane za ovaj problem.

Plan djelovanja

Predočiti ravnateljima i školskim odborima obiju škola rezultate istraživanja. Zahtijevati uz potporu Vijeća učenika i Vijeća roditelja raspisivanje novog natječaja za iznajmljivanje prostora do kraja svibnja 2010. godine. Potpisivanje ugovora uvjetovati poštivanjem prava potrošača

i zadovoljavanjem iskazane potražnje (prema rezultatima ispitivanja tržišta, tj. među učenicima škola). Potkrijepiti stručnim mišljenjem nutricionista, predsjednika Udruge za zaštitu potrošača, županijskog Upravnog odjela za odgoj, obrazovanje i školstvo.

Projekt je bio predstavljen

Na Županijskoj smotri projekata 25. ožujka 2010. u OŠ Vežica.

7. Maloljetničke trudnoće

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Senzibilizacija društva za problem maloljetničke trudnoće

Škola

Upravna i birotehnička škola, Varšavska 17, 10000 Zagreb

Tel./telefaks: 01/4830-774

E-adresa: uibs@uibs.hr

Voditeljica

Ondina Mesar, prof.

Učenici

Ivana Žulj 2a, Nikolina Zokić 2a, Vedran Batrla 2c, Karolina Gajski 2d, Monika Kezerić 2d, Lidija Krnjak 2d, Martina Krot 2d, Valentina Trajbar 2d, Patricia Vlašić 2d, Andre Žižak 2d, Marina Gudić 2e, Valentina Koproščec 2e, Domagoj Tonžetić 2e

Opis

U okviru izbornog predmeta "Ljudska prava" učenici II. razreda odlučili su obrađivati temu koja zaokuplja njihovu svakodnevnicu, a koja uz minimalna ulaganja u obrazovanje može proizvesti uspjeh i smanjenje nedaća koje uzrokuju maloljetničke trudnoće. Izbor problema povezan je s osobnim iskustvom koje učenici u dobi od 15. do 16. godina imaju u vezi sa spolnim sazrijevanjem i zdravstvenim odgojem. Uz nedovoljnu edukaciju, koja je eksperimentalno provedena prošle školske godine, zalažu se za uvođenje spolnog odgoja u nastavu te za obrazovanje za odgovorno spolno ponašanje.

Istraživanje društvene važnosti problema odnosilo se na proučavanje Ustava Republike Hrvatske, zakonskih propisa i Konvencije o pravima djece u kojoj se obrađuje navedena problematika. Učenici su unutar istraživačkog

projekta više puta anketirali učenike, roditelje i građane, a također su i identificirani lokalni nositelji vlasti nadležni za rješavanje ovog problema.

Predložene su mjere alternativne jer su učenici odabrali nekoliko mogućih rješenja problema. Učenici su obrazložili i predložili rad na osvještavanju učenika o pravu na zdrav život, o ugrožavanju života i zdravlja neodgovornim spolnim ponašanjem. Također predlažu u sklopu zdravstvenog odgoja interdisciplinarni pristup i u zdravstveno-edukativnom smislu i u moralno-etičkom.

Učenici su svojom aktivnom ulogom i angažiranošću pokušali pomiriti sukobe koji su nastali pri pokušaju uvođenja zdravstvenog odgoja u školama. Pokušaj je nažalost rezultirao najgorim mogućim rješenjem – zdravstvenog odgoja uopće nema u školama.

U projektu je sudjelovala i učenica koja je rodila prošle godine i svjedočila je o tome s kojim se sve problemima u društvu susretala i kako je u toj situaciji reagirala škola. Danas redovito pohađa školu i istodobno obavlja svoje roditeljske dužnosti, ali nažalost nisu sve priče sa sretnim završetkom.

Projekt je bio predstavljen

S planom akcije među prvima je upoznata pravobraniteljica za djecu gđa Mila Jelavić koju su učenici posjetili i pritom predložili svoja rješenja. Projekt je također predstavljen u Zavodu za javno zdravstvo “Dr. Andrija Štampar”, gdje su učenici prezentirali svoj projekt, a tražili su i potporu savjetovališta za mlade u Klaićevoj bolnici.

8. Korupcija

Tematsko područje

Ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti

Cilj

Educirati mlade da prepoznaju i uspješno se bore protiv korupcije, jednog od aktualnih problema današnjice

Škola

Šumarska i drvodjeljska škola, Karlovac, Vatrogasna cesta 5, 47000 Karlovac

Tel./telefaks: 047/609-599, 047/601-573; 047/611-175

E-adresa: sum.skola-klc@ka.t-com.hr

Voditeljice

Nevenka Bončić, dipl. politolog i Mirna Korkut, prof. pedagogije

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 4

Igor Acketa 4b, Alen Softić 4m, Margareta Kovačević 4dt, Darko Marković 4m

Opis

1. Izbor i istraživanje društvene važnosti problema

"Korupcija: stara pošast – nove opasnosti."

Definirali smo korupciju kao aktualnu pošast u našem društvu koja sve više uzima maha. Pokušali smo osvijestiti da je korupcija pojava koja narušava temeljne vrijednosti svakog demokratskog društva. U prijevodu korupcija znači razbiti ili slomiti, a pritom se misli na odnos povjerenja, vladavinu prava, poštenje, pravednost, jednakost i sigurnost građana. Prepoznali smo i identificirali njezine pojavne oblike, uzroke i posljedice. Pomoću statističkih podataka, svjetskog barometra korupcija i naše ankete prikazali smo složenost i značenje problema. Iznesene podatke potkrijepili smo aktualnim koruptivnim aferama i skandalima.

2. Oblikovanje mogućih rješenja problema

"Što društvo čini?"

Istraživanjem smo doznali da su u cilju suzbijanja korupcije u Republici Hrvatskoj učinjeni određeni koraci. Donesen je Nacionalni program suzbijanja korupcije te ratificirani europski sporazumi i konvencije protiv korupcije. Postavlja se pitanje može li se protiv korupcije učinkovito boriti, odnosno postoji li uopće volja da se otpočne s borbom? Na tragu ovih pitanja istražili smo aktualne slučajeve i pokrenute postupke te djelovanje USKOK-a kao specijaliziranog odjela državnog odvjetništva za borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala. Otkrivanje korupcije i kažnjavanje odgovornih nije dovoljno, pa smo u trećem koraku pokušali razviti strategiju borbe protiv korupcije.

3. Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

"Edukacija kao proces spoznaje i mijenjanje svijesti."

Da bismo ostvarili rezultate u borbi protiv korupcije ponajprije je nužno sagledati i osvijestiti razmjere ovog društvenog zla, što će biti moguće ako sustavno osvijestimo njezine posljedice. Sagledavajući prednosti i nedostatke postojećih politika i proučavajući putove i strategije borbe protiv korupcije, odlučili smo se za edukaciju, prvenstveno mlade generacije, ali i svih članova društva. Promjena svijesti o etičkoj prihvatljivosti oblika korupcije jedan je od prvih koraka u našem predloženom rješenju borbe protiv korupcije. Stvoriti od pasivnih primatelja informacija angažirane subjekte koji će znati ne samo prepoznati pojavu korupcije već i djelovati u cilju njezina suzbijanja, moguće je postići samo sustavnom edukacijom, što podrazumijeva cjeloživotno obrazovanje. Moralne vrijednosti koje stječemo tijekom odrastanja presudne su u oblikovanju naših pogleda i stavova. One pomažu da znamo prepoznati dobro i zlo, razlučiti pošteno od nepoštenog te djelovati u skladu s ljudskim pravima i demokratskom građanskom odgovornošću.

4. Razvoj plana akcije

"Umrežimo se protiv korupcije!"

Aktivna borba protiv korupcije mora obuhvatiti sve segmente društva. Edukacija učenika koji se osposobljavaju za vršnjačke edukatore važna je

jer tako mlada populacija dobiva uvid u opasnosti koruptivne djelatnosti. Interaktivne radionice, predavanja, izrada i podjela letaka, postera, edukativnih brošura, CD-a i sl. sastavni je dio našeg plana djelovanja. Osim što nam je cilj podržati vladine mjere za suzbijanje korupcije, inzistiramo na transparentnosti u donošenju političkih odluka koje povlače za sobom političku odgovornost, što posebno ističemo u kontaktima s nositeljima lokalne vlasti. U građanski osviještenoj sredini nužna je aktivna uloga civilnog društva, tj. djelovanje nevladinih udruga i organizacija te medija kojima je zadatak širiti informacije o korupciji i predlagati aktivnosti da bismo pomogli državi u borbi protiv korupcije. Jačanje socijalnog kapitala, naše uzajamnosti, povjerenja i mreže povezanosti na temelju jednakosti i ravnopravnosti jedan je od važnijih elemenata koji će pomoći da se uspješnije borimo protiv korupcije. Naša je edukacija, uz potporu lokalne zajednice, usmjerena na usvajanje znanja i razvijanje vještina koje će nam pomoći da se uspješnije borimo protiv korupcije koja vodi naše društvo u propast.

Od sljedeće školske godine započet ćemo s projektom edukacije edukatora. Njihova je zadaća da na interaktivnim radionicama za predškolsku djecu, učenike osnovnih i srednjih škola te na tribinama za roditelje i građanstvo osvještaju postojanje problema korupcije u našem društvu i traže načine njezina suzbijanja.

Projekt je bio predstavljen

Vijeću učenika i Vijeću roditelja naše škole

Cilj projekta nastojat ćemo ostvariti pomoću prezentacija u srednjim školama našega grada i županije, u učeničkim domovima, na tribinama u okviru Gradskih i Županijskih vijeća mladih Karlovca te uz pomoć lokalnih medija.

9. Iz škole u kladionicu

Tematsko područje

Interdisciplinarno – psihologija, defektologija, sociologija

Cilj

Ispitati stavove mladih o kockanju

Škola

Srednja škola Obrovac, Obala hrv. časnika Senada Župana 17, 23450 Obrovac

Tel./telefaks: 023/689-058; 023/689-852

E-adresa: ss-obrovac-501@skole.t-com.hr

Voditelji

Darko Tokić i Zdenka Sršen-Juričević

Učenici

Sindy Čolić 3b, Tanja Župan 3d, Mate Brkić 3d, Ivan Karamarko 3b

Opis

1. Uočavanje problema

Kockanje je legalan, svima dostupan, društveno prihvatljiv oblik zabave. Gotovo da i nema grada u kojem nema barem jedna kladionica. Kockanje lako postaje popularan oblik rekreacije za adolescente. Iako je zakonom zabranjeno kockati mladima od 18 godina, u praksi nije teško naići na takve primjere. Mladi su rizična skupina koja lako usvaja modele ponašanja. Prihvaćanje kockanja znači negativne učinke na sve aspekte života, učenje, školski uspjeh. Učenici koji odlaze u kladionice izostaju iz škole, imaju slab uspjeh, agresivna su kad gube.

2. Alternativne politike

Projektna skupina organizirala je radionicu u kojoj je svatko od članova dobio po jedan medij (TV, internet, novine, knjige iz gradske knjižnice, časopisi za mlade) iz kojeg je trebalo prikupiti potrebne informacije. Proučili

smo postojeće zakone u Hrvatskoj te ih usporedili sa zakonima susjednih zemalja. Također smo proučili studije o učincima kockanja.

3. Plan djelovanja

Sve veća dostupnost različitih igara na sreću dovodi do većeg broja osoba koje postaju patološki kockari. Zbog toga je naše istraživanje bilo usmjereno na to da saznamo koliko su mladi informirani i kakvi su njihovi stavovi spram kockanja. Proveli smo istraživanje tijekom siječnja 2010. u srednjoj školi u Obrovcu. Anketiranje je provedeno upitnikom koji su za ovu potrebu izradili učenici projektne skupine uz pomoć školskog psihologa. Tijekom izrade poštovalo se načelo dobrovoljnosti i anonimnosti. Dobiveni su rezultati statistički obrađeni i prikazani u tablicama i grafikonima (vidjeti razredni portfolio).

Naš učenik N. N. (16) uplatio je listić u kladionici. Zaposlenik u tom objektu nije mu ni postavio pitanje koliko ima godina, a nije ni zatražio da pokaže osobni dokument.

Poslali smo upite na razna ministarstva, obratili smo se pravobraniteljici za djecu. Organizirali smo radionicu na temu zašto se krši zakon o zabrani kockanja mlađima od 18 godina.

4. Rješenje problema

Program prevencije kockanja treba biti sastavni dio prihvaćanja i usvajanja zdravih stilova života. U našoj školi mogao bi se realizirati u okviru razredne zajednice. Osim škole i lokalna bi zajednica trebala prepoznati potrebu postojanja savjetovališta u koju bi bez stida došli potražiti pomoć oni koji je žele. Ono što se nužno mora uvesti u zakon jest decidirano zabraniti maloljetnicima ulaz na ovakva mjesta i istovremeno postrožiti kaznene odredbe. Smatramo da je jako važno da kladionice i kockarnice ne bi smjele imati istaknute nazive, blješteće i svjetleće reklame, koje mlade privlače.

U kladionicama bi se trebale stavljati oznake o štetnosti kockanja i upozorenja poput onih koja postoje na kutijama cigareta,

Kockarnicama treba nametnuti visoke poreze jer kockanje nije igra, već biznis koji je dopustila država.

Ono za što se posebno zalažemo jest zabraniti (zatvoriti) kladionice koje se nalaze u blizini škole.

5. Sažetak projekta (postignuća)

Klađenje bi trebalo biti nedostupno mladim od 18, ali ono to ipak nije. Činjenica da su za klađenje potrebni sitni ulozi jest ono što ga naoko čini bezopasnim. Međutim, ta povremena zabava lako prerasta u problematično ponašanje, a naposljetku u patološku ovisnost. Danas postoji mnogo kampanja protiv svega i svačega, ali nismo čuli ni za kampanju kojom bi se tražilo da djeca ne kockaju. Nadamo se da smo u krivu, jer ako kladionicu stavimo pored sendvič bara, većina će klađenje smatrati prihvatljivim ponašanjem. Ne dopustimo da sve ovo postane siva zona.

Projekt je bio predstavljen

Školska razina: Srednja škola Obrovac, 23. veljače 2010.

Županijska razina: Srednja škola Obrovac, 25. ožujka 2010.

10. Grafiti – umjetnost ili vandalizam?

Tematsko područje

Odgovaj za demokratsko građanstvo – Projekt građanin

Cilj

Potaknuti učenike na obogaćivanje znanja, razvijanje vrlina i sposobnosti za stvaranje okruženja u kojem se razvija demokratsko društvo.

Budući da se svakodnevno susrećemo s problemom šaranja gradskih fasada i javnih površina, željeli bismo uvođenjem konkretnih mjera uljepšati gradske zidove, a ujedno udovoljiti grafiterima da se i dalje bave onime što vole.

Pronaći uzroke problema i načine prevladavanja problema

Škola

Privatna srednja ekonomska škola s pravom javnosti INOVA,

3. Vrbik 10, 10000 Zagreb

Razredni odjeli: Folnegovićeve 10

Tel./telefaks: 01/4662893; 01/4662894

E-adresa: inova@pses-inova.hr

Voditeljica

Tajana Pištelek, prof.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 11

Mateo Huzejrović 1. r., Luka Kovačić 1. r., Vanja Sučević 2. r., Tea Kretić 2. r.,

Iva Gavrić 2. r., Petra Jelčić 3. r., Sanja Uzelac 3. r., Iva Drame 3. r., Dorotea

Balog 3. r., Josipa Kovač 3. r., Ivan Josipović 3. r.

Opis

Izbori i istraživanje projekta

- izbor teme – vezan uz svakodnevne probleme srednjoškolaca i mladih uopće
- istraživački rad – posjeti knjižnicama, statističkom zavodu, ankete, posjet kladionicama, kockarnicama, HRT-u, intervjui...

Moguća rješenja problema

- preventivni rad u školama, održavanje predavanja, prezentacija, radionica – rad u okviru sata razredne zajednice da bi se mladi upoznali s problemom i mogućim posljedicama
- poštivanje zakona, strože kažnjavanje prekršitelja (društveno korisni rad – uklanjanjem grafita)
- bolje informiranje mladih zaljubljenika u grafite o dopuštenim mjestima za crtanje

Najbolji pristup rješenju problema

- zalaganje i rad mladih, upoznavanje s problemom – izdavanje letaka i održavanje predavanja i radionica

Plan djelovanja

- upoznavanje sa svrhom i ciljem projektne nastave i konkretnog projekta
- organizacija timova i razvijanje timskog rada i partnerske suradnje svih članova projekta
- razvoj plana akcije – početak izrade dokumentacijske mape
- istraživački rad – posjeti knjižnicama, Gradskom uredu za obrazovanje, kulturu i šport, GSKG-u, Ministarstvu unutarnjih poslova, intervjui...
- izrada portfolia – razvijanje kreativnosti, sustavnosti
- priprema prezentacije
- prezentacija projekta
- evaluacija rada na projektu i postignuća

Ostvareni rezultati

- projekt je još u istraživačkoj fazi
- senzibilizacija mladih i građana za ovaj problem
- održane prve radionice i predavanja s pozitivnim rezultatom – bolje razumijevanje problema, odlučnost da se pokrenu konkretne akcije da bi grafiti postali „samo“ umjetnost

Projekt je bio predstavljen

Učenicima 1, 2, 3. i 4. razreda te roditeljima na roditeljskim sastancima u školi, 29. ožujka 2010.

11. Protiv korupcije!

Tematsko područje

Odgoj za demokratsko građanstvo – Projekt građanin

Cilj

- edukacija učenika o problemu korupcije i njezinim posljedicama po društvo
- upućivanje učenika kome se obratiti u slučaju koruptivnih radnji
- pronalazak uzroka korupcije i načini suprotstavljanja korupciji

Škola

SŠ „Ban Josip Jelačić“, Trg Franje Tuđmana 1, 10290 Zaprešić

Tel./telefaks: 01/339-9984; 01/339-9983

E-adresa: ban.josip.jelacic@zg.t-com.hr

Voditeljica

Božana Palijaš, prof.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 9

Ivan Kosovec 3a, Ivan Laljak 3a, Josip Savić 3a, Tena Bartolac 3b, Maja Kelemen 3b, Silvija Milčić 3b, Matija Kokolić 1c, Luka Majić 1c, Stela Pošta 1c

Opis

Izbori i istraživanje problema

- izbor teme vezan uz činjenicu da svake godine 6 milijardi kuna odlazi u privatne ruke
- istraživački rad – posjet organizaciji Transparency International Hrvatska, razgovor s gradonačelnikom Zaprešića, anketiranje učenika, prikupljanje i analiza statističkih podataka o korupciji

Sve veći broj koruptivnih radnji koje potvrđuju statistički podaci DORH-a i USKOK-a, TV-emisije te novinski članci motivirali su nas da se posvetimo ovom problemu. Cilj nam je educirati učenike o štetnosti korupcije.

Da bi to ostvarili, učenici su proučili što znači korupcija, povijest korupcije, njezine uzroke i posljedice po društvo. Osim na počinitelje i zakonsku regulativu usredotočili su se na moguća rješenja tog problema i ustvrdili da se ona nalaze u: edukaciji, povećanju plaća te češćoj kontroli. Odlučeno je da je edukacija najbolji način da se naši učenici suprotstave tom problemu.

Proučavanje zakona, suradnja s gradonačelnikom Zaprešića, posjet organizaciji Transparency International Hrvatska, objava na internetskim stranicama škole, snimanje TV Zaprešić, snimanje prezentacije filmske grupe naše škole, izrada DVD-a i CD-a, pisanje dopisa, provedba ankete među učenicima, organiziranje igrokaza, javna prezentacija 24. ožujka 2010. pred učenicima i nastavnicima škole – sve je to dio projekta kao kontinuirane aktivnosti.

Prezentacija projekta bit će u sklopu sata svih razrednih zajednica naše škole, a proširit će se od jeseni i na 7. i 8. razrede osnovnih škola u Zaprešiću.

Moguća rješenja

- edukacija
- češća kontrola
- povećanje plaća (svim subjektima koji sudjeluju u ostvarenju javnih interesa)

Najbolji pristup

- smatramo da su zakoni u Republici Hrvatskoj dobri, ali se ne provode, a edukacija je preduvjet za njihovo ostvarenje
- edukacija na svim društvenim razinama: od osnovnih i srednjih škola do visokih učilišta

Plan djelovanja

- osnivanje grupe koja radi na projektu
- edukacija učenika naše škole
- edukacija učenika osnovnih škola od rujna mjeseca 2010.
- prezentacija široj društvenoj zajednici putem sredstava masovne komunikacije (TV Zaprešić)
- osvještavanje problema korupcije

-
- izrada i analiza statističkih podataka o korupciji
 - obilježavanje Međunarodnog dana borbe protiv korupcije – 9. prosinca 2010. u našoj školi
 - izrada portfolia
 - evaluacija rada na projektu

Ostvareni rezultati

- proveli smo anketu o kršenju demokratskih vrijednosti
- izveli smo igrokaz pred učenicima naše škole koji prikazuje tipičan primjer korupcije
- PowerPoint-prezentaciju učenicima naše škole
- posjetili smo gradonačelnika Zaprešića i organizaciju Transparency International Hrvatska

Projekt je bio predstavljen

Učenicima 3. i 4. razreda, profesorima naše škole te zainteresiranim građanima Zaprešića.

12. Volontiranje u službi razvoja socijalne osjetljivosti

Tematsko područje

Osobna prava i odgovornosti i prava drugih

Cilj

Osposobiti učenike za uočavanje problema koji se tiču njihova života i rada u školi, traženje rješenja kroz timski rad i suradnju

Škola

Druga srednja škola Beli Manastir, Školska 3, 31300 Beli Manastir

Tel./telefaks: 031/703-306; 031/705-206; 031/705-707

E-adresa: ss-beli-manastir-503@skole.htnet.hr

Voditeljica

Jasminka Berend, prof.

Učenicima

Andela Durdov 3. r., Vanesa Mihajlović 3. r., Marijana Mijatović 3. r., Dijana Šovakov 3. r., Kristina Džankić 3. r.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Izbor teme – suočeni s recesijom, velikim brojem nezaposlenih, promišljajući o općem padu vrijednosti u društvu, učenici su pokušali pronaći polje djelovanja u kojem će iskazati spremnost i želju mladih da na bilo koji način pomognu drugim osobama.

Smatrajući da je volontiranje korak k upoznavanju potreba drugih, način kako osobnim radom mogu pomoći osobama kojima je to potrebno, svjesni također da mladi nisu dovoljno angažirani, a ni upoznati s volontiranjem, odlučili su se za ovu temu.

Istraživački rad

Učenci su proveli anketu u školi, obradili dobivene odgovore i napravili analizu anketa. Ankete su imale višestruk cilj: upoznavanje sa socijalnim stanjem učenika, osvještavanje mladih ljudi u smislu uočavanja problema i reagiranja na njih, spremnost na sudjelovanje u bilo kojem obliku humanitarne pomoći. Učenci su napravili intervju s voditeljicom smjene, predstavnicima Crvenoga križa, socijalnom radnicom u Centru za socijalnu skrb i volonterkom u udruzi "Oaza" iz Belog Manastira.

Učenica se kao volonter obratila i predsjedniku Republike.

Učenci su do nekih podataka došli prateći tisak i elektronske medije.

Analizirali su dobivene rezultate, proučili Ustav Republike Hrvatske, Opću deklaraciju o ljudskim pravima, Zakon o socijalnoj skrbi i Zakon o volonterstvu.

Moguća rješenja problema

Istraživanje je pokazalo da je socijalna osjetljivost ugrađena u niz pravnih normi, ali je realna slika provedbe sasvim drugačija, pa tako mladež nije dovoljno informirana o samoj mogućnosti volontiranja (kako, gdje i na koji način), te se stvara dojam da se ne volontira dovoljno. Zato su odlučili svojim osobnim primjerom potaknuti osobe na volontiranje bez obzira na dob. Napravili su promidžbu volontiranja, održali ogledni sat o volontiranju mladim učenicima, a što je imalo za cilj potaknuti učenike prvog razreda na volontiranje u našoj zajednici. Sva su svoja iskustva bilježili.

Najbolji pristup rješenju problema

Smatramo da je najbolji pristup rješenju problema učenje o pravima i odgovornostima, o suradničkom odnosu i osvještavanju važnosti zdravog međuljudskog odnosa koje podrazumijeva suvremena europska škola.

Projekt je bio predstavljen

Održavanje oglednog predavanja, predstavljanje projekta profesorima i učenicima naše škole, Centru za socijalnu skrb i PGDI-u Beli Manastir, uključivanje i drugih osoba u projekt volontiranja, ali i cjeloživotnog djelovanja u smislu poštovanju dostojanstva i jednakosti svih pred zakonom (čl. 14. Ustava Republike Hrvatske).

13. Zdrava prehrana

Tematsko područje

Razvoj osobnog, zavičajnog, domovinskog i globalnog identiteta i zaštita potrošača

Cilj

Podizanje svijesti o važnosti zdrave prehrane

Škola

Gimnazija Dr. Ivana Kranjčeva, Dr. Ivana Kranjčeva 5, 48350 Đurđevac

Tel./telefaks: 048/812-021

E-adresa:

gimnik@skole.htnet.hr, dvergic@skole.hr, dusanka.vergic@skole.hr

Voditeljica

Dušanka Vergić, prof.

Učenci

Broj učenika koji su sudjelovali u izradi projekta: 8

Marina Balala 4b, Danijel Barberić 4b, Tena Blažok 4b, Jasmin Božo 3b, Nika Kovačev 2b, Dino Lukanec 4b, Maja Severić 4b, Dorotea Švraka 4b

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri:

Marina Balala 4b, Tena Blažok 4b, Maja Severić 4b, Dorotea Švraka 4b

Opis

Naša grupa odlučila se za projekt „Zdrava prehrana“.

Nakon dugog i mukotrpnog istraživanja tradicionalne podravske kuhinje te današnje prehrane ljudi danas, zaključili smo da su se u prošlosti ljudi hranili kvalitetnije, bolje i zdravije. Na tu smo se temu odlučili zbog toga da osvijestimo važnost zdrave prehrane i pojedinca.

Problem prehrane izabrali smo jer smatramo da je najizraženiji u našoj sredini, a posebno među našim vršnjacima. Proveli smo istraživanje na reprezentativnom uzorku građana pomoću anketa i različitih intervjua.

Proučili smo prehrambene navike ljudi i razmotrili njihove prednosti i nedostatke. Kontaktirali smo i osobe iz javnog života te i njih zamolili za mišljenje i savjete koji nam mogu pomoći pri ostvarivanju projekta.

Svaki član grupe izabrao je jednu smjernicu za poboljšanje prehrane. Nakon brojnih rasprava odlučili smo se za najprimjerenije rješenje. Naš plan zdrave prehrane sastoji se od više segmenata. Najprije smo odlučili razgovarati sa stručnjacima iz područja prehrane i pitati ih za njihovo mišljenje o kvaliteti prehrane. Zatim smo poradili na podizanju svijesti građana o važnosti prehrane prezentacijama i predstavljanjem projekta. Nakon što smo pokazali da smo odgovorni i savjesni učenici, te da nam je stalo do zdravijeg i dužeg života, uspjeli smo potaknuti građane da razmisle o svojoj prehrani te da promijene nešto u vezi s prehranom. Na kraju smo odlučili sastaviti kuharicu zdrave prehrane.

Organizirali smo dva javna izlaganja projekta te svojim govorničkim umijećem dokazali da je svaki obrok bitan i da može doprinijeti zaštiti čovjekova zdravlja. U našem izlaganju koristili smo i moderne medije koje nažalost nismo bili u mogućnosti prikazati u ovom projektu. Prvo smo izlaganje održali u Segetu Donjem na državnom i svehrvatskom ekokvizu „Lijepa naša“ 12. ožujka 2009. Prikazali smo prehrambene navike naših prabaka i pradjedova te prezentirali podravska i mediteranska jela. Drugo smo izlaganje imali 27. lipnja 2009. u Đurđevcu. Aktivno smo sudjelovali na danima voća u našem gradu i županiji.

Bili smo veoma zadovoljni postignutim rezultatima. Uspješno smo podigli svijest o važnosti zdrave prehrane i ukazali posljedice nezdrave i *fast food* prehrane.

Projekt je bio predstavljen

Seget Donji, 12. ožujka 2009.

Đurđevac, 27. lipnja 2009. i 29. ožujka 2010. (Projektni dan)

Đurđevac i Koprivnica, listopad 2009.

14. Varanje na ispitima

Tematsko područje

Prava i dužnosti učenika u školskom sustavu – Projekt građanin

Cilj

Osvijestiti svim sudionicima u nastavi loše strane prepisivanja, potreba utvrđivanja postupka u vezi s "prepisivačima"

Škola

Srednja škola Koprivnica, Trg slobode 7, 48000 Koprivnica

Tel./telefaks: 048/621-088; 048/623-760

E-adresa: srednja.skola.koprivnica4@kc.t-com.hr

Voditeljica

Tatjana Kolarić

Učenicima

Broj učenika koji su sudjelovali u izradi projekta: 10

Ivana Ključarić 2a, Ivana Rašan 2a, Ivona Šimunić 2a, Valentina Špoljarić 2a, Nikolina Turković 2a, Dunja Vargović 2a, Monika Balija 2a, Korana Jambor 2e, Kristina Jurjević 2e, Tanja Milek 2e

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri:

Valentina Špoljarić, Nikolina Turković, Ivana Ključarić, Ivana Rašan

Opis

Izbor i istraživanje problema

Uspoređujući školske sustave Velike Britanije i Hrvatske u sklopu nastave engleskoga jezika, učenicima se učinilo zanimljivim i aktualnim razgovarati o "prepisivanju" i opisati svoja iskustva i usporediti ih s britanskim.

Odlučili smo ispitati mišljenja učenika, profesora, stručnih suradnika i vodstva škole te proučiti dokumente i propise koji bi se mogli odnositi na ovu temu. I učenike i nastavnike najviše pogađa situacija kada nastavnik pronade šalabahter kod učenika. Posljedice su prepisivanja različite ovisno

o nastavniku te smo popisali moguće "scenarije". Proveli smo ankete o tome koji tip ispitivanja učenicima najviše odgovara i koliko se doista služe šalabahterima. Zanimalo nas je i mišljenje pojedinih profesora, pedagoga i psihologa škole. Učenici su skupili primjere šalabahtera i popisali različite metode prepisivanja. Proučili su i Pravilnik o ocjenjivanju, Statut škole, Prijedlog nacionalnog kurikulumu, Temeljne međunarodne dokumente o obrazovanju, Priručnik o dokimologiji te Priručnik za provedbu državne mature.

Moguća rješenja problema

Raspravljajući o problemu, učenici su predložili moguća poboljšanja problema koja bi bila prihvatljiva učenicima, a možda i profesorima:

- više kraćih testova
- više projektne i istraživačke nastave
- bolja i otvorenija komunikacija profesora i učenika
- utvrditi kakav je postupak kad se učenik "uhvati" u prepisivanju (Pravilnik o ocjenjivanju i drugi dokumenti)
- dati mogućnost da se neki predmeti ispituju usmeno, a ne pismeno
- omogućiti učeniku koji je uhvaćen u prepisivanju da naknadno odgovara gradivo prema dogovoru
- smanjiti opseg gradiva čije se poznavanje provjerava testovima

Budući da svako rješenje ima dobrih i loših strana, teško je bilo izdvojiti jedno najbolje rješenje, realnije je djelovati istovremeno na nekoliko razina rješavanja problema.

Najbolji pristup rješenju problema

Nema jedinstvenog i jednostavnog rješenja problema "varanja" na testovima. Učenici podržavaju stvaranje nacionalnog kurikulumu za srednje strukovne škole i zalažu se za manji opseg gradiva, za manje detalja koje treba naučiti, za bolju komunikaciju s profesorima i utvrđivanje postupka u vezi s prepisivanjem u Pravilniku o ocjenjivanju te za jasno određivanje pravila ponašanja pri pisanju pismenih provjera znanja.

Plan djelovanja

Učenici su odlučili razgovarati o temi "varanja" na testovima i prezentirati svoje ideje u razredu. Također su odlučili u suradnji s profesoricom Dijanom Mateša pripremiti igrokaz koji prikazuje tipične situacije kad profesor pronade šalabahter kod učenika. Najvažnija bi zadaća ovoga projekta bila osvijestiti svim sudionicima u nastavi loše strane prepisivanja i potrebu da se utvrdi kakav je postupak u vezi s "prepisivačima".

Ostvareni rezultati

Tijekom prezentacije dobivene su zanimljive i većinom pozitivne reakcije na ideje koje su učenici zastupali. Nekoliko je razrednih odjela pozvalo učenice da govore o svome projektu. Posebno je dojmljiv bio igrokaz i za učenike i za profesore. Postalo je naime jasno da su profesori često u potlačenoj i podređenoj poziciji kada "uhvate" učenika u prepisivanju. Sve bi se moglo izbjeći pomoću nekoliko odredbi u Statutu ili Pravilniku škole.

Projekt je bio predstavljen

Na Školskoj smotri 23. veljače 2010, na Županijskoj smotri 30. ožujka 2010, više put na satu razrednog odjela. Informacija o projektu objavljena je u Večernjemu listu 3. ožujka, a o tome je bilo riječi i na Radiju "Drava" te RKC-u u sklopu emisije „Zvono“ 12. ožujka 2010.

15. Diskriminacija naša svagdašnja

Tematsko područje

Ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti

Cilj

Poučiti sve zainteresirane o diskriminaciji i nediskriminacijskom ponašanju

Škola

Ekonomska i upravna škola Osijek, Trg Svetog Trojstva 4, 31000 Osijek

Tel./telefaks: 031/207-104; 031/212-670

E-adresa: ekonomska-skola-osijek@os.t-com.hr

Voditelj projekta:

Dalibor Popović, prof.

Učenicima

Ivana Benko, Katarina Mikić, Anamarija Kovačić, Ivona Tomić

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učenicima su u školi često suočeni s problemom diskriminacije među svojim vršnjacima. Ne usuđuju se potražiti pomoć, pa ćemo im omogućiti da saznaju što je to točno diskriminacija, koji oblici diskriminacije postoje i gdje mogu potražiti pomoć bez imalo srama. Budući da mi dolazimo iz upravne škole, više ćemo se obazirati na pravnu stranu (ne)diskriminacije. Smatramo da se diskriminacija može riješiti pravnim sredstvima.

Istraživački rad

Prikupljali smo razne materijale: članke iz novina, podatke s interneta, istraživanja koja su provedena na području Osijeka i okolice. Proveli smo anketu među učenicima svih razreda naše škole, čak smo dobili priliku anketirati i neke profesore. Dali smo si više truda, pa smo anketirali i prolaznike u gradu. Razgovarali smo sa školskom psihologinjom i ona nam

je dala neke primjere diskriminacije u našoj Ekonomskoj i upravnoj školi, ali i u našoj okolini. Naravno, nije nam smjela dati konkretne podatke o tim slučajevima jer je tajnost podataka zajamčena odnosom klijent – psiholog. Budući da smo mi učenici upravnog usmjerenja, proučavali smo Ustav Republike Hrvatske i naše zakone koji se bavi problemom diskriminacije. Tražili smo primjere diskriminacije u školama, poduzećima i ustanovama.

Moguća rješenja problema

Ankete su pokazale da je diskriminacija prisutna u Ekonomskoj i upravnoj školi (čak 38%), a naša je škola samo primjer da je diskriminacija prisutna u gradu Osijeku i njegovoj okolini. Ponudili smo moguća rješenja za smanjenje diskriminacije pravnim sredstvima. Druga su rješenja problema akcije u gradu, medijska kampanja protiv diskriminacije i obrazovanje djece.

Najbolji pristup rješenju problema

Smatramo da je najbolji pristup rješenju problema podučavanje djece da budu tolerantna (roditeljski dom, vrtić, osnovna i srednja škola).

Projekt je bio predstavljen

Na Međužupanijskoj smotri projekata za ljudska prava i demokratsko građanstvo i u Ugostiteljsko-turističkoj školi u Osijeku u travnju 2010. godine. Na satu razredne nastave u Ekonomskoj i upravnoj školi.

Dokumenti za organizaciju i provedbu smotre

Program smotre

Srijeda, 12. svibnja 2010., područje predškolskog odgoja i obrazovanja,
Velika dvorana MZOŠ-a, Donje Svetice 38

Četvrtak, 13. svibnja 2010., osnovne i srednje škole,
Gradska skupština Grada Zagreba, Ćirilometodska 5

Srijeda, 12. svibnja 2010., predškolski odgoj i obrazovanje

8.30 – 9.00	Registracija sudionika smotre - Velika dvorana MZOŠ-a, Donje Svetice 38
9.00 – 9.10	Uvodna riječ ravnatelja AZOO-a Vinko Filipović, prof.
9.10 – 9.20	Uvodna riječ predsjednice Državnog povjerenstva Nevenka Lončarić-Jelačić, prof.
9.20 – 9.30	Uvodna riječ tajnika Državnog povjerenstva NPOOLJP-a i koordinatorice za predškolski odgoj i obrazovanje mr. sc. Tomislav Ogrinšak, viši savjetnik mr. sc. Andreja Silić
9.30 – 9.45	Važnost i vrste nacionalnih programa u RH-a, s posebnim osvrtom na NPOOLJP načelnice Odjela za predškolski odgoj i obrazovanje MZOŠ-a Mara Ivanković, prof.
9.45 – 10.05	Integralni pristup ljudskim pravima u odgoju i obrazovanju prof. dr. sc. Vedrana Spajić Vrkaš
10.05 – 10.25	Riječ članova Prosudbenog vijeća za projekte u predškolskom odgoju i obrazovanju (Povjerenstva Smotre) prof. dr. sc. Dubravka Maleš, prof. dr. sc. Ivanka Stričević
10.25 – 10.45	Stanka
10.45 – 12.20	Prezentacija odabranih projekata iz područja NPOOLJP, osvrti članova Prosudbenog povjerenstva za projekte u predškolskom odgoju i obrazovanju i rasprava sudionika
12.20 – 13.00	Stanka
13.00 – 14.00	Nastavak prezentacije odabranih projekata iz područja NPOOLJP-a, osvrti članova Prosudbenog povjerenstva za projekte u predškolskom odgoju i obrazovanju i rasprava sudionika
14.00 – 15.00	Rasprava o projektima
15.00 – 15.30	Podjela zahvalnica i završna riječ mr. sc. Andreja Silić

Četvrtak 13. svibnja 2010., osnovne i srednje škole	
8.30 – 9.00	Registracija sudionika - Zgrada Starogradske vijećnice, Ćirilometodska 5
9.00 – 9.30	Pozdravni govor
9.30 – 9.45	Stvaralaštvo mladih
9.45 – 10.00	Uvod u Smotru
10.00 – 11.30	Prikaz i obrana projekta
11.30 – 12.30	Stanka
12.30 – 15.00	Nastavak prikaza i obrane projekata
15.00 – 16.00	Dodjeljivanje pohvalnica i zahvalnica učenicima i sudionicima
16.00 – 18.00	Posjet učenika Hrvatskom saboru prema protokolu (odlazak sudionika)

Organizatori smotre

Organizatori su smotre projekata iz Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske i Agencija za odgoj i obrazovanje

ČLANOVI DRŽAVNOGA POVJERENSTVA SMOTRE PROJEKATA IZ PODRUČJA NACIONALNOGA PROGRAMA ODGOJA I OBRAZOVANJA ZA LJUDSKA PRAVA I DEMOKRATSKO GRAĐANSTVO

1. Ante Akmadža, Željeznička tehnička škola, Palmotićeve 84, Zagreb
2. Višnja Biti, HRT, Hrvatski radio, Prisavlje 3, Zagreb
3. Mira Božić, Dječji vrtić „Ivana Brlić Mažuranić“, Cerska 22, Zagreb
4. Jelena Gaal, Dječji vrtić Ciciban, Vladimira Vidrića 2, Velika Gorica
5. Zdravka Giacometti, HRT, Prisavlje 3, Zagreb
6. Nada Gudek, Dječji vrtić Trešnjevka, Badalićeva 24, Zagreb
7. Renata Horvat, dipl. uč., Osnovna škola Josipa Račića, Srednjaci b.b., Zagreb
8. Vera Hrvoj, prof., Srednja škola Bedekovčina, Gajeve 1, Bedekovčina
9. Nevenka Lončarić-Jelačić, prof., Agencija za odgoj i obrazovanje, Donje Svetice 38, Zagreb, predsjednica
10. Ksenija Matuš, prof., Gimnazija Bjelovar, Matice hrvatske 14, Bjelovar
11. mr. sc. Tomislav Ogrinšak, Agencija za odgoj i obrazovanje, Donje Svetice 38, Zagreb, tajnik
12. Biljana Petljak Jakunić, dipl. uč., Agencija za odgoj i obrazovanje, Donje Svetice 38, Zagreb
13. Snježana Romić, dipl. uč., Osnovna škola Lijepa naša, Tuhelj 54, Tuhelj
14. mr. sc. Inga Seme Stojnović, Agencija za odgoj i obrazovanje, Donje Svetice 38, Zagreb

-
15. mr. sc. Andreja Silić, Agencija za odgoj i obrazovanje,
Donje Svetice 38, Zagreb
 16. Elvira Skender Miličević, prof., Upravna i birotehnička škola,
Varšavska 17, Zagreb
 17. Božica Šarić, Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok,
K. Š. Gjalskoga 5, Zabok
 18. Nataša Vulić, prof., Agencija za odgoj i obrazovanje,
Donje Svetice 38, Zagreb

Suci/procjenitelji

Suci/procjenitelji prikazivanja i obrane učeničkih projekata imaju vrlo važnu ulogu u vrednovanju cjelokupne Smotre. Biraju se iz reda uglednih i utjecajnih građana u javnosti.

U ovogodišnjoj će Smotri sudjelovati

Ante Akmađža, prof., ravnatelj Željezničke tehničke škole u Zagrebu

Tamara Barić Dadić, načelnica u Odgojnom zavodu Turopolje

Branimir Bilić, novinar, urednik TV-emisije "Misli 21. stoljeća", HRT Zagreb

Višnja Biti, novinarka, voditeljica emisije "Zašto tako?", HRT Zagreb

Davor Dubravica, načelnik sektora za suzbijanje korupcije, Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske

Zdravka Giacometti, novinarka, redakcija "Dobro jutro Hrvatska", HRT, Zagreb

Đurđa Kulušić, viša savjetnica, Agencija za odgoj i obrazovanje

Mirjana Lovreković, ravnateljica Učilišta Volonter

Luka Mađerić, predstojnik Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske

prof. dr. sc. Dubravka Maleš, Filozofski fakultet, Zagreb

prof. dr. sc. Milan Mesić, Filozofski fakultet, Zagreb

Ksenija Matuš, profesorica savjetnica, Gimnazija Bjelovar

mr. sc. Marin Mrčela, sudac Vrhovnog suda

Jagoda Novak, voditeljica Odjela za istraživanje i informiranje, Centar za ljudska prava, Zagreb

Sanja Prelogović, ravnateljica OŠ "Đuro Ester", Koprivnica

Ksenija Puljanić, prof., Željeznička tehnička škola u Zagrebu

Ester Radmilo, dipl. iur., Ured pravobraniteljice za djecu

Snježana Romić, učiteljica savjetnica, OŠ "Lijepa naša", Tuhelj

Đuro Sessa, sudac Vrhovnog suda u Zagrebu, Predsjednik Udruge hrvatskih sudaca

prof. dr. sc. Vedrana Spajić-Vrkaš, Centar za ljudska prava Filozofskog fakulteta u Zagrebu

dr. sc. Ivanka Stričević, Knjižnica Medveščak, Zagreb
Mirjana Sučević, učiteljica savjetnica, OŠ "Josip Račić", Zagreb
Elvira Skender Miličević, profesorica savjetnica, Upravna i birotehnička
škola, Zagreb
dr. sc. Berto Šalaj, Fakultet političkih znanosti, Zagreb
mr. sc. Marija Dubravka Uzelac, predsjednica Udruge Mali korak, Centar za
kulturu mira i nenasilja, Zagreb

Sudionici smotre

Popis projekata dječjih vrtića

R. br.	Naziv projekta	Dječji vrtić	Mentori/ce
1. DV	Zdravo dijete bit će zdrav čovjek	Dječji vrtić „Tratinčica“, Trg podravskih heroja 7, 48000 Koprivnica	Ksenija Zember, Adrijana Gajski i Zoran Zagorščak
2. DV	Zajedno do razumijevanja i suradnje	Dječji vrtić Matije Gupca, Braće Cvijić 18, 10000 Zagreb	Marija Hrustić, Mirjana Strčić, Milica Cekuš, Silvija Zlatar, Blaženka Pintur, ravnateljica Lidija Vuković
3. DV	Razumijemo različitost i ona nas obogaćuje	Dječji vrtić „Sunce“, Veslačka 1, 23000 Zadar	Defektologinja Zlata Simić, odgojiteljice Ivana Demo i Biljana Vrsaljko
4. DV	Različitost – odgoj za ljudska prava	Dječji vrtić „Vandela Božilkovića“, Hanibala Lucića bb 21450 Hvar	Tanja Gabelić, Veronika Puljić
5. DV	Vrtičke prometne pustolovine	Dječji vrtić „Botinec“, Zlatarova Zlata 67, 10020 Zagreb	Blaženka Klarić Jozić, Mirjana Malagić, Adriana Matija, Marijana Mulalić
6. DV	Pravo na život u zdravom okolišu	Dječji vrtić „Kutina“, Augusta Cesarca 4a, 44000 Kutina	Branka Tonković i Dušanka Mašala
7. DV	Kulturna baština kao poticaj cjelovitom razvoju djeteta	Dječji vrtić Ivane Brlić Mažuranić, Cerska 22, 10000 Zagreb	Sanja Dugan i Biserka Detelj Kisi
8. DV	Različitost – odgoj za toleranciju	Dječji vrtić „Ciciban“, Vladimira Vidrića 2, 10410 Velika Gorica	Mirjana Orlić i Milanka Zlodi
9. DV	Dječja prava u vrtiću	Dječji vrtić Čakovec, Lavoslava Ružičke 2, 40000 Čakovec	Nevenka Holetić i Gordana Patarčec

Popis projekata osnovne i srednje škole

Red br.	Naziv projekta	Škola	Mentor	Učenci
1. RN	Kruh sa sedam kora	Osnovna škola Bol, Hrvatskih iseljenika 10, 21000 Split	Blanka Ljubenkov, dipl. uč.	Goran Bogetić 2. r., Marijan Kurtović 2. r., Neno Petričević 2. r., Jure Roso 2. r., Roko Vivodinac 2. r.
2. RN	Naše papuče	OŠ Stjepana Radića, PŠ Orehovica, 49228 Brestovec Orehovički	Jelena Mlakar, učiteljica razredne nastave Ljubica Gorički, prof. pedagogije	Mateja Groš 4c, Đurđica Jakuš 4c, Mateja Kobeščak 4c, Josip Meštrović 4c, Kristijan Pavlek 4c, Valentina Stojković 4c, Mateja Tenšek 4c,
3. RN	Moj grad kroz prošlost – Žučo u slavnom gradu Dubrovniku	OŠ Marina Getaldića, Frana Supila 3, 20000 Dubrovnik	Đurđica Bender-Masle, učiteljica razredne nastave, Jadranka Zlošilo, prof. psihologije	Dora Ivičević-Bakulić 3a, Marin Lucianović 3a, Ivan Mrnarević 3a, Vesna Palčok 3a, Sarah Viteškić 3a
4. RN	Mijenjamo ulaz u školsko dvorište	OŠ Zlata Bistrice, Vladimira Nazora 10, 49247 Zlata Bistrice	Marija Car, vjeroučiteljica Andreja Jerbec, učiteljica, Jasna Kokot Pelko, stručni suradnik – defektolog logoped	Hrvoje Gršić 4. r., Kristijan Zemljčić 4. r., Robert Varga 4. r., Julijan Brlečić 4. r., Diana Keravica 4. r., Karlo Martinuš 4. r., Mihael Pavlin 3. r., Klaudija Korpar 4. r., Beti Pavleković 4. r., Mateja Martinjak 4. r., Dora Pugar 4. r., Jana Jakopec 3. r., Marijana Dukarić 4. r., Antonio Srebačić 4. r., Ivan Futivić 3. r., Matea Odorjan 4. r.
5. RN	Sigurnost djece u školskom dvorištu	Osnovna škola Dvor, Ante Brune Bušića 5, 44440 Dvor	Vesna Kunstl, učiteljica mentorica	Lucija Pavlović, Mile Rogulja, Valerija Samardžija, Boris Bašteck – 4a
6. RN	Platnena vrećica umjesto plastične	Osnovna škola „Đuro Ester“, Trg slobode 5, 48000 Koprivnica	Biserka Knez	Dino Bali, Bartolomeo Bardek, Ana Ciglar, Ana Csik, Lucija Đaković, Kristina Galkina, Dominik Hontičić, Mihael Kirasić, Helena Klasić, Aurelija Krklec, Ivan Kučan, Benedikt Lazar, Matija Orehovec, Srđan Ostoić, Lorena Plavšić, Marjan Radanović, Martina Radić, Ana Sikavica, Martina Szabo, Tesa Marija Šijak, Dorian Škutin – svi su učenici 3c razreda Dolores Šaško, Sara Smolak, Ivona Kovač, Paula Laloš, Nina Alvir, Josipa Kolar, Lara Lončarić, Petra Krušec, Hana Brnica, Antonio Sabolović, Filip Marković – Male vezilje, 4. razred

Red br.	Naziv projekta	Škola	Mentor	Učenci
1. PN	Kako zaštititi smeđu žabu?	OŠ "Petar Zrinski" Čabar, Narodnog oslobođenja 5, 51306 Čabar	Ksenija Petelin, prof.	Andrea Poje 6. r., Alen Štimac 6. r., Lorena Škrbac 6. r., Sandi Zbašnik 6. r., Grga Poje 6. r., Izabel-Maria Rajšel 5. r., Anja Hoge 5. r., Lana Reljac 5. r., David Kuzele 5. r.
2. PN	Dubrovačko primorje bez plastičnih vrećica	OŠ Slano, Trg Rudera Boškovića 17, 20232 Slano	Ljilja Šimunović, Ivana Penjak Kasavica	Maja Grbavac, Petar Šimunović, Andrijana Glumac, Antonio Sviličić, Petra Pavković
3. PN	Non scholae sed vitae discimus!	OŠ Vežica, Kvaternikova 49, Rijeka	Gordana Frol	Zrinka Trope 8a, Iva Jurković 8a, Hana Avdović 8a, Domagoj Mičetić 8a, Hela Juretić 8b, Amadea Badurina Petričević 8b
4. PN	Siguran put do škole	Osnovna škola Frana Krste Frankopana, Frankopanska 64, 31000 Osijek	Anica Fumić, nastavnica, Dubravka Čuržik, pedagoginja	Tihana Grgić 7. r., Antonija Petrić 7. r., Sara Grbešić 7. r., Katarina Dubravac 7. r.
5. PN	Hvarska čipka od agave – hrvatski dragulj na popisu svjetske baštine	Osnovna škola Hvar, Pučkog ustanka bb, 21450 Hvar	Zrinka Zokić, dipl. uč.	Ivana Kustura 6. r., Ivana Novak 6. r., Katarina Ravlić 6. r., Viktorija Vlahović 6. r., Marinela Zaninović
6. PN	Statistički izlet u prošlost	OŠ Lijepa naša Tuhelj, Tuhelj 54, 49215 Tuhelj	Ančica Slaviček, prof. Suradnici na projektu: Iva Grčić, prof., Vlatka Matečić, dipl. uč., Nenad Sušec, dipl. ing., Davor Žažar, prof.	Ivan Barlović, Marija Bregni, Darijo Mustač, Filip Haramina, Ivan Vahtarić, Josipa Mihelja, Alenka Krznar, Kristina Horak, Sofija Iveković, Mateja Karlo, Mario Lončarić, Josip Turčin, Davor Ilić, Leonardo Žlender, Marko Mlinarić, Krešimir Zanoški, Josip Sporiš, Darko Komerički, Goran Rasonja, Kristina Harapin, Valentina Petrač, Ljubica Šivak, Ivan Slovenec – 7. r.

Red br.	Naziv projekta	Škola	Mentor	Učenci
7. PN	HPV – spolno prenosive bolesti	OŠ „Duro Ester“, Trg slobode 5, 48000 Koprivnica	Ana-Marija Bobovčan, prof. i Mišela Lokotar, prof.	8. razred: Božica Banfić, Helena Bebek, Kristijan Benić, Petra Brgles, Karlo Doboš, Tea Đurkan, Marija Fabijanec, Tomislav Galešić, Luka Grüngold, Tomislav Grgetić, Stjepan Habdija, Antonio Jurić, Marko Kolarek, Hrvoje Kolarić, Mislav Kranjčev, Irena Milikšić, Đuro Milčić, Matej Mlinarić, Antonija Peričić, Mateja Puž, Patricija Prlog, Dijana Popijač, Marinela Strnad, Filip Žigolić, Ester Valentina Bojanović, Lora Cvitić, Marko Dolenc, Mislav Farac, Neven Funtek, Robin Galešić, Damjan Galinec, Alen Grudić, Dunja Havajić, Lucija Kerovec, Luka Lazar, Antonio Mikolaj, Nikolina Nemeč, Dario Pehneč, Iva Pejak, Marijan Posavec, Lara Puhalo, Vanesa Radulović, Antonio Sabolović, Marija Sivonjić, Ivana Viljevac, Tara Vukmirić, Tomislav Dukarić, Dorotea Bardek-Šašek, Dragan Bartolec, Anamarija Behin, Bruno Bijelić, David Bijelić, Borno Blašković, Silvija Glavica, Tamara Guslov, Tena Halusek, Nina Hajster, Dino Jakupec, Karlo Kekez, Vivien Kučan, David Emanuel Lukšić, Silvia Matočec, Nikola Novak, Ivan Orehovec, David Prelogović, Lucija Sabolić, Karlo Ivan Slatina, Sara Stubić, Dominik Špoljar, Ana Tonklin, Davorin Car, Tomislav Cesterić, Sandra Eduč, Marina Ferenčak, Ivana Halapir, Ivan Hrašćanec, Lorena Ivanović, Nika Jendrašinkin, Arijana Kolar, Marko Kovač, Stjepan Kovačić, Denis Kralj, Antonija Mohorko, Denis Paul Pauna, Denis Peras, Bruno Peričić, Danijela Rac, Viktorija Subotičanec, Borna Surkuš, Hrvoje Šifkorn, Goran Špoljar, Leo Tkalčić, Denis Vedriš, Jurica Vitković, Nela Brlek, Mia Capek, Matija Celiščak, Damjan Despotušić, Ivan Evačić, Lara Filipović, Lovro Gajski, Ivan Horvat, Anton Hrenić, Anamarija Komorski, Dominik Koščak, Mark Levatić, Karlo Liber, Bruno Mihoković, Irina Nemeč, Matija Osrečak, Nikolina Posavec, Severina Prekpaljaj, Mateo Šulj

Red br.	Naziv projekta	Škola	Mentor	Učenci
8. PN	Turistička promocija Trsata	OŠ „Trsat“, Slavka Krautzeka 23, 51000 Rijeka	Đurđica Novak-Žagar	Vana Padjen 7a, Doria Valković 7b, Vedran Šapić 7b, Halid Siam 7b, Ariana Krišković 7b, Vana Maras 8a
9. PN	Josip Račić	OŠ Josipa Račića, Srednjaci bb, 10000 Zagreb	Dragana Rakonca, dipl. uč.	Učenci 3a razreda: Ivor Boronjek, Antonija Džajić, Fran Fadljević, Nika Horvat, Gabriela Iva Miškulin Petrović, Filip Sabljaković, Ante Soče, Petra Štruklec, Petra Toto, Val Vrbić, Erika Žnidarec Učenci uključeni u "Građanski odgoj": Jelena Bistровić, Sara Breber, Hrvoje Komušar, Dora Raić, Zdeslav Strika, Jan Tovernić, Emma Gaš, Fran Hromiš, Nika Livaković, Filip Mihalinec, Nika Stastny
10. PN	Očeme "kaj" vrnuti nazaj	OŠ Sveti Križ Začretje, Školska 5, 49223 Sveti Križ Začretje	Ksenija Mihelec, prof. povijesti Nevenka Sinković, pedagoginja	Učenci 6. razreda: Nikolina Božiček, Paulina Lončar, Luka Ivanković, Marija Martinjak, Matija Petrečija, Lorena Barić, Matea Bajs, Valentino Vrančić
11. PN	Pitka voda – zalog budućnosti	OŠ Jurja Barakovića, Ražanac bb, 23248 Ražanac	Mirsija Tokić	Sara Bolonja 8. r., Paula Dušević 8. r., Paulo Dušević 8. r., Marko Marasović 8. r., Lucija Brkljača 7. r.
12. PN	Pravo lice Facebooka	OŠ Podmurvice Podmurvice 6, 51000 Rijeka	Sonja Dragičević	8. razred: Anja Pirich, Ana Marija Laškarin, Marija Raspor, Veronika Krebel, Venera Zubović 6. razred: Cvijeta Plenković, Mia Jančić, Lovre Šušić, Maša Palčić, Andrea Nežić, Emma Superina, Ivan Šantić, Domagoj Vukelić, Ema Ilić, Martina Sudac, Marta Prpić, Karla Tomljanović
13. PN	I oni bi (u) školu!	OŠ Žrnovnica, Hrvatskih velikana 41, 21251 Žrnovnica	Ankica Dobrović, učiteljica RN	Učenice 7b razreda: Karla Lovrić, Meri Lovrić, Filomena Markovina, Antonia Milas, Dora Vlajić

Red br.	Naziv projekta	Škola	Mentor	Učenci
14. PN	Ovisnosti i odgoj za životne vrijednosti	OŠ Sveta Marija A. Habuša 29 A 40326 Sveta Marija	Anica Trstenjak, dipl. kateheta Romina Volar, uč. povijesti	7a razred: Dario Barić, Davor Darić, Matej Ivaci, Andrea Janković, Reberto Kedmenec, Paulina Kendel, Dominik Klarić, Jelena Kvakana, Josip Mihalac, Luka Mustač, Tena Orehovec, Dominik Pavlic, Kristina Poljak, Lara Poljak, Aleksandar Pongrac, Dorothea Skitarelić, Davor Štok, Lana Žvorc 7b razred: Dario Balažin, Ivan Bartolić, Tamara Blagus, Mihael Gašparić, Dinko Golubić, Lucija Hošnjak, Daniel Igrac, Katarina Kaser, Karla Mustač, Martina Mustač, Dominik Pavlic, Valentina Poljak, Antonio Rebek, Antonia Skoliber, Rebeka Štefić, Dominik Šulj, Emilio Šulj 8. razred: Kristina Ban, Marko Bartolić, Martina Erdelji, Sjuzanna Erdelji, Ana-Marija Horvat, Diana Hunjadi, Filip Igrac, Ana Janković, Tonka Kaser, Iva Kedmenec, Filip Kvakana, Romano Kvakana, Dino Mustač, Katarina Mustač, Maja Poljak, Damir Pongrac, Goran Pongrac, Luka Pongrac, Sara Slaviček, Nikolina Šlibar, Mihaela Štefić, Dino Štirinić, Barbara Zadravec
15. PN	Malo nas je, ali nas ima	OŠ Ferdinandovac, Dravska 66, 48356 Ferdinandovac	Mihaela Hapavel, prof.	Andrea Repić 7. r., Klara Kolar 7. r., Goran Bošnjak 8. r., Nikola Fuček 8. r., Ana Lulić 8. r., Arijana Tkalčec 8. r.
16. PN	Tko se boji vuka još!	Osnovna škola Dvor, Ante Brune Bušića 5, 44440 Dvor	Marica Tubić	Matea Ivančan, Ranka Popović, Stefan Rogo, Gojko Lotina – učenici 7a razreda
17. PN	Gledamo očima, vidimo srcem	Druga osnovna škola, Trg pape Ivana Pavla II 1, 40000 Čakovec	Snježana Odak Hrkač, prof.	Filip Knezić 7b, Luka Lesjak 7c, Luka Jalšovec 3a, Antonija Mrla 4a, Nina Dobša 4b, Juraj Vrhar Lipej 4a, Monika Kuček 5a, Niko Krešta 5a, Veronika Mesarić 6b
18. PN	Cunge, cunge, cungeraj!	OŠ Ksavera Šandora Gjalskog, Đački put 1, 49210 Zabok	Ružica Kotarski, prof. pedagogije Senka Jurina (KUD Zabok)	Anamarija Dragčević 8a, Zrinka Arl 8c, Lucija Novak 8c, Dalija Kolar 8d
19. PN	Hrvatski građanin za Europu	OŠ kneza Mislava, Braće Radić 6, 21212 Kaštel Sućurac	mr. sc. Tihomir Rajčić	Sara Bosančić, Josipa Jagnjić, Marko Miljković, Monika Jukić

Red br.	Naziv projekta	Škola	Mentor	Učenci
1. SŠ	Korupcija – to nisam ja	4. gimnazija „Marko Marulić“, Zagrebačka 2, 21000 Split	Natalija Palčić, prof.	Marin Spetić 3e, Gorana Bulović 3e, Martina Soko 3e, Elia Karamatić 2a, Marko Župa 2a, Dora Stupalo 2d
2. SŠ	Stari zanati v korbice suvremenosti	Srednja škola Bedekovčina, Ljudevita Gaja 1, 49222 Bedekovčina	Vera Hrvoj, prof., Marta Žiger, prof., Danijela Švigir, prof.	Sanja Beluhan 1Mb, Klara Begić 2Mb, Borna Banjedvorac 2Mb, Karmen Bertić 2Ma, Katarina Hudi 2Ma, Nataša Suntešić 2Ma, Mateja Kralj 3Mb, Antonio Hršak 3G, Nikola Zubić 3G, Irnes Cvrtila 4Gb, Hrvoje Vuk 4Gb, Danijel Delija 4Gb, Dominik Benković 4Gb, Mario Kralj 4Ma
3. SŠ	Mediji – kreatori naše stvarnosti	Tehnička škola i prirodoslovna gimnazija Rudera Boškovića, Vukovarska 209, 31000 Osijek	Jasna Sudarić, prof. i Gordana Popović, prof.	Gordan Martjanović, Elvira Pek, Nevena Stojković, Domagoj Šubarić, Lara Grbec, Donna Vadlja, Ena Tomić, Ana-Marija Cikoš, Josipa Marijanović
4. SŠ	I mi smo posebni	Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok, K. Š. Gjalskog 5, 49210 Zabok	Valentina Petric, prof.	Jana Borovčak 2. r., Ivana Vrbanić 3. r., Marija Sambolić 4. r., Matija Sviben 4. r., Irena Komar 4. r., Dunja Turk 4. r., Kristina Kožić 4. r.
5. SŠ	STOP Codex Alimentarius – NE GMO hrani!	Umjetnička škola Luke Sorkočevića, Strossmayera 3, 20000 Dubrovnik	Ivana Penjak i Davor Lucianović	Martina Krile, Ozana Masnec, Mirna Putica, Sandra Sekulić
6. SŠ	Školska kantina	Tehnička škola za strojarstvo i brodogradnju, Vukovarska 58, 51000 Rijeka	Željka Travaš, dipl. pol. (suradnica Marta Lončarević, prof.)	Mario Batistić 4. r., Mladen Banjanin, 3. r., Marko Bezjak 4. r., Armin Bećirević 4eb, Mirko Malić 4. r., Luka Večerina 4. r.
7. SŠ	Maloljetničke trudnoće	Upravna i birotehnička škola, Varšavska 17, 10000 Zagreb	Ondina Mesar, prof.	Ivana Žulj 2a, Nikolina Zokić 2a, Vedran Batrla 2c, Karolina Gajski 2d, Monika Kezerić 2d, Lidija Krnjak 2d, Martina Krot 2d, Valentina Trajbar 2d, Patricia Vlašić 2d, Andre Žižak 2d, Marina Gudić 2e, Valentina Koproščec 2e, Domagoj Tonžetić 2e
8. SŠ	Korupcija	Šumarska i drvodjeljska škola, Karlovac, Vatrogasna cesta 5, 47000 Karlovac	Nevenka Bončić, dipl. politolog, Mirna Korkut, prof. pedagogije	Igor Acketa 4b, Alen Softić 4m, Margareta Kovačević 4dt, Darko Marković 4m

Red br.	Naziv projekta	Škola	Mentor	Učenci
9. SŠ	Iz škole u kladionicu	Srednja škola Obrovac, Obala hrv. časnika Senada Župana 17, Obrovac	Darko Tokić i Zdenka Sršen-Juričević	Sindy Čolić 3b, Tanja Župan 3d, Mate Brkić 3d, Ivan Karamarko 3b
10. SŠ	Grafiti – umjetnost ili vandalizam?	Privatna srednja ekonomska škola s pravom javnosti INOVA, 3. Vrbik 10, 10000 Zagreb	Tajana Pištelek, prof.	Mateo Huzejrović 1. r., Luka Kovačić 1. r., Vanja Sučević 2. r., Tea Kretić 2. r., Iva Gavrić 2. r., Petra Jelčić 3. r., Sanja Uzelac 3. r., Iva Drame 3. r., Dorotea Balog 3. r., Josipa Kovač 3. r., Ivan Josipović 3. r.
11. SŠ	Protiv korupcije!	SŠ „Ban Josip Jelačić“, Trg Franje Tuđmana 1, 10290 Zaprešić	Božana Palijaš, prof.	Ivan Kosovec 3a, Ivan Laljak 3a, Josip Savić 3a, Tena Bartolac 3b, Maja Kelemen 3b, Silvija Milčić 3b, Matija Kokolić 1c, Luka Majić 1c, Stela Pošta 1c
12. SŠ	Volontiranje u službi razvoja socijalne osjetljivosti	Druga srednja škola Beli Manastir, Školska 3, 31300 Beli Manastir	Jasminka Berend, prof.	Andela Durđov 3. r., Vanesa Mihajlović 3. r., Marijana Mijatović 3. r., Dijana Šovakov 3. r., Kristina Džankić 3. r.
13. SŠ	Zdrava prehrana	Gimnazija Dr. Ivana Kranjčeva Đurđevac, Dr. Ivana Kranjčeva 5, 48350 Đurđevac	Dušanka Vergić, prof.	Marina Balala 4b, Danijel Barberić 4b, Tena Blažok 4b, Jasmin Božo 3b, Nika Kovačev 2b, Dino Lukanec 4b, Maja Severić 4b, Dorotea Švraka 4b
14. SŠ	Varanje na ispitima	Srednja škola, Trg slobode 7, 48000 Koprivnica	Tatjana Kolrarić	Ivana Ključarić 2a, Valentina Špoljarić 2a, Ivona Šimunić 2a, Ivana Rašan 2a, Dunja Vargović 2a, Ivana Turković 2e, Korana Jambor 2e, Tanja Milek 2e, Kristina Jurjević 2e,
15. SŠ	Diskriminacija naša svagdašnja	Ekonomska i upravna škola Osijek, Trg Svetog Trojstva 4, 31000 Osijek	Dalibor Popović, prof.	Ivana Benko, Katarina Mikić, Anamarija Kovačić, Ivona Tomić

Programske teme

S projektom iz demokratskog građanstva i ljudskih prava po metodi *Projekt građanin* mogu sudjelovati:

- odgojitelji predškolskog odgoja
- učenici razredne nastave osnovnih škola
- učenici predmetne nastave osnovnih škola
- učenici srednjih škola.

Cilj Smotre: Omogućiti učenicima stjecanje kompetencija za cjeloživotno učenje

Na Smotri mogu sudjelovati projekti iz sljedećih tematskih područja.

1. Predškolski odgoj

- osobna prava i odgovornosti i prava drugih;
- pravo na zdravu okolinu i čuvanje okoline;
- razvoj osobnog, zavičajnog, domovinskog identiteta i interkulturalnosti;
- ponos i čuvanje baštine.

2. Razredna nastava

- ljudska prava i odgovornosti;
- zaštita voda u zavičaju;
- zavičaj, gospodarstvo u zavičaju i poduzetnička kompetencija;
- projektna nastava iz demokratskog građanstva – projekt građanin
- zaštita okoliša;
- razvoj osobnog, zavičajnog, domovinskog identiteta i interkulturalnosti
- razvoj kulturne osviještenosti
- jezične / dijalektalne osobitosti razvičajnih regija
- umijeće komuniciranja i rješavanja osobnih i društvenih problema.

3. Predmetna nastava osnovne škole i srednje škole

- ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti;
- projektna nastava iz demokratskog građanstva – projekt građanin
- umijeće komuniciranja i rješavanja osobnih i društvenih problema
- razvoj osobnog, zavičajnog, domovinskog i globalnog identiteta
- gospodarstvo i poduzetnička kompetencija
- zaštita okoliša
- europske integracije;
- kulturna baština, kulturne vrijednosti i stvaralaštvo, razvoj identitetne i interkulture kompetencije

Svaki projekt djece u dječjim vrtićima, učenika osnovne škole te učenika srednjih škola treba imati sljedeće **sastavnice**:

1. naziv projekta
2. tematsko područje
3. cilj projekta
4. naziv dječjeg vrtića/škole, adresa, telefon, faks, e-pošta;
5. ime i prezime voditelja projekta;
6. podaci o djeci u dječjim vrtićima te učenicama/učenicima
7. opis projekta: opis pojedinih dionica projekta (prema metodičkim odrednicama za provedbu projekata te prema osobitostima za svaku dob – izbor i istraživanje problema, moguća rješenja problema, najbolji pristup, plan djelovanja, podaci o tome gdje je projekt bio predstavljen, ostvareni rezultati);

Opis provedbe projekata

Proces odgoja i obrazovanja za ljudska prava u sustavu predškolskog odgoja ostvaruje se na tri razine:

- Cjelokupno ozračje u kojem dijete živi u obitelji i vrtiću (prostor, ritam života, materijalno okružje, odnosi i interakcije s drugima)
- Svakodnevnne životne situacije (zadovoljavanje osnovnih potreba, dosljednosti u primjeni odgojnih postupaka, razvoj socijalne veze s odgojiteljicom/odgojiteljem i osjećaja komunikacijske sigurnosti i dr.)
- Planirani poticaji za raznovrsne igre i planirana zbivanja u odgojnoj skupini i vrtiću te okružju.

U izboru tematike projekta valja polaziti od potreba i mogućnosti djece i uvažavati načela i metode predškolskog razvojnog kurikuluma. Projekt treba imati elemente akcijskog istraživanja.

1. Izbor teme koja je povezana sa životom djeteta

Izbor teme se mora temeljiti na intrinzičnoj motivaciji djeteta. Polazište je u nekom, za djecu važnom životnom problemu i interesu koji je svojstven njihovim razvojnim osobinama. Teme iz područja predškolskog odgoja i obrazovanja integriraju četiri grupe prava i odgovornosti: pravo na preživljavanje, pravo na razvojne poticaje, pravo na sudjelovanje i zaštitna prava;

2. Razvoj projekta u predškolskom odgoju i obrazovanju

a) Stvaranje materijalnog i interakcijskog okružja

Osiguranje poticajne materijalne sredine i što raznovrsnijih izvora znanja. Osigurati timski pristup i partnersku suradnju svih sudionika projekta: u odgojnoj skupini, unutar vrtića, s roditeljima djece i s lokalnom zajednicom.

b) Aktivna uključenost djeteta – učenje činjenjem, informacije iz prve ruke

Rad na projektu odvija se u kontekstu koji potiče djecu na pregovaranje, suradnju, preuzimanje odgovornosti za traženje odgovora (učenje kako učiti), provjeravanje svojih otkrića i traženje vlastitih pristupa rješavanju

problema. Iskustva koja djeca stječu tijekom projekta moraju biti relevantna za njegov život.

c) Kreativno izražavanje i prosocijalno ponašanje

Način ponašanja djece u igri i rezultati dječjeg stvaranja (govornog, likovnog, glazbenog i praktičnog) sredstvo su motiviranja za dalja istraživanja, ali i mjerilo rasta i razvoja djeteta te postignuća vezanih za temu projekta.

3. Evaluacija procesa i postignuća

Procjenjuje se praktična primjena novih znanja i vještina djece. Procjenu vrši odgojitelj, odnosno tim koji radi na projektu, na temelju promatranja dječje igre i stvaranja.

Tijek rada na provedbi projekta učenika osnovnih i srednjih škola

Projektna nastava ostvaruje se kroz najmanje sedam koraka zbog toga da se očuva demokratska procedura rješavanja problema, ali i svi procesni dijelovi projekta. Znanje projektnog planiranja učenici će trebati kasnije u svojem profesionalnom i građanskom životu. Takvo učenje namijenjeno je učenicima razredne nastave i predmetne nastave osnovnih škola i učenicima srednjih škola. Za ostvarenje projekta potrebno je najmanje 15 školskih sati.

Svaki sat planira se tako **da uključuje interdisciplinarni pristup u oblikovanju sata** kao što su: čitanje, diskusija, pisanje, istraživanje činjenica, analiza grafova, rješavanje problema u malim skupinama, socijalno učenje, učenje kako učiti, poduzetništvo, tehnike suradničkog učenja, igra uloga, proučavanje zakona i Ustava RH, pisanje dopisa, molbi, kontaktiranje s osobama iz javnog života i predstavnicima vlasti, javni nastup itd.

Učenici u suradnji s roditeljima i učiteljima izabiru problem, sustavno ga istražuju, dokumentiraju i oblikuju plan rješavanja problema. U ostvarivanju projekta uspostavlja se suradnja s roditeljima, stručnjacima, predstavnicima vlasti, medija, ljudima iz lokalne zajednice u čiju nadležnost spada rješavanje problema. Da bi se došlo do odgovarajućeg izbora i rješenja problema, u nastavnom procesu planiraju se sljedeće dionice.

1. Izbor problema

Prepoznavanje problema u svojoj sredini kroz osobno iskustvo, razgovor s roditeljima, rođacima, prijateljima, učiteljima. Raspravljavanje i selekcioniranje problema kojim će se razred ili skupina baviti većinskim brojem glasova razreda.

2. Istraživanje društvene važnosti problema

Proučavanje zakona i propisa koji se odnose na problem. Upoznavanje ustavnih odredbi iz područja rješavanja problema. Praćenje tiska i ostalih medija. Anketiranje učenika i građana. Korištenje biblioteka i čitaonica, udžbeničke literature, prikupljanje informacija elektronskom poštom, slaganje dokumentacijskih mapa.

3. Oblikovanje mogućih rješenja problema

Dijeljenje projektne skupine u četiri manje skupine. Svaka skupina raspravlja i oblikuje najbolji način rješavanja problema. Utvrđuju se načini, pristupi, postupci, identificiraju se lokalni nositelji vlasti u čije područje rada spada problem i koji mogu pomoći u rješavanju problema.

4. Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Glasnogovornik svake skupine pred cijelim razredom obrazlaže pristup skupine rješavanju problema. Cijeli razred raspravlja o jakim i slabim stranama ponuđenog rješenja. Na kraju razred izabire najuspješnije rješenje među ponuđenima a slabe strane nastoji ponuđenim rješenjem prevladati.

5. Razvoj plana akcije

Projektna skupina razvija plan akcije, odnosno planiranje aktivnosti koje će se poduzeti kako bi se proveo plan i došlo do oživotvorenja predloženog rješenja problema. Projektna skupina izrađuje portfelj i dokumentacijsku mapu rješavanja problema.

6. Predstavljanje plana akcije široj zajednici

S planom akcije upoznaju se ostali učenici, roditelji, razrednici, predstavnici lokalne zajednice. Tako se stvara pozitivno ozračje za prihvaćanje ponuđenog rješenja problema. Projekt se može prikazati u školi pred nastavnicima, učenicima, na roditeljskom sastanku, na razini cijele škole i sl. Bit je u tome

da učenici učvršćuju svoje vještine argumentacije, javnog nastupanja, razvijaju svoje stavove, upoznaju u očima drugih svoju osobnost.

7. Javno predstavljanje ponudjenog rješenja problema

Za predstavljanje projekta izvan škole potrebno je pomoći učenicima tako da voditelj projekta unaprijed dogovori odlazak predstavnicima lokalnih vlasti koji su nadležni za rješavanje problema. Može se uputiti obavijesti medijima o mjestu i vremenu susreta s predstavnicima lokalnih vlasti. Prilikom predstavljanja potrebno je koristiti portfelj i dokumentacijsku mapu. Na portfelj se stavljaju samo najreprezentativniji dokumenti (fotografije, isječci iz novina, rezultati ankete, članci zakona, tekstualni zapisi učenika i drugi važni materijali prikupljeni i nastali u pojedinim koracima rješavanja problema).

Sadržaj smotre i vrednovanje postignuća:

- I. dokumenti projekta su ogledna mapa (četiri spojena *hamera/panoa* 70x100) i dokumentacijska mapa projekta – format A4 ili A5.
- II. Obrazloženje i obrana projektnog cilja (do 16 minuta) – skupina od četiri učenika pred prosudbenim povjerenstvom.

Sadržaj i procedura Smotre detaljno su opisani u priručniku za nastavnike *Projekt građanin*.

Voditelji projekta

Projekt vode samo oni voditelji koji su prošli stručnu edukaciju za primjenu Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava, za aktivne metode učenja i poučavanja i projektnu nastavu – projekt građanin.

Selekcija projekata

Izbor najkvalitetnijih projekata vrši Državno povjerenstvo te o rezultatima izbora obavješćuju voditelje projekata. Izbor se vrši prema sljedećim okvirnim kriterijima:

- izbor teme i postupak provedbe treba biti u skladu s uputama objavljenim u Katalogu natjecanja susreta i smotri;
- projekt treba imati obilježja integriranog razvojnog kurikuluma i uvažavati zadaće i načela odgoja i obrazovanja za demokratsko građanstvo i ljudska prava;

- u prikazu se daje proces provedbe projekta i postignuća vidljivih u promjenama okruženja i ponašanju djece i odraslih;
- u provedbi i prikazu postignuća treba koristiti kreativne načine izražavanja djece i odraslih.

Osposobljenost koju stječu učenici radeći na projektima iz područja demokratskog građanstva

Učenici se osposobljavaju da budu konstruktivni građani zauzeti za izgradnju boljeg društva, a ne bespomoćni kritizeri koji svojim tihim otporom unište svaki razvojni projekt. Doživljaj uspjeha u ovom području prenosi se na bolje učenje u drugim predmetima jer je doživljeni uspjeh izvor motivacije.

Projektna nastava uključuje sve metode aktivne uključenosti učenika u nastavni proces.

Takvim učenjem stječe se društvena osposobljenost: znanja, vještine i stavovi koji su neophodni za **cjeloživotno učenje**.

- istraživanje,
- učenje kako učiti,
- rješavanje problema,
- timski rad,
- suradničko učenje,
- dokumentarni pristup,
- rasprava,
- kratak i argumentiran govor,
- javni nastup,
- poduzetnička osviještenost,
- učenje Ustava RH i zakona njihovim korištenjem u rješavanju stvarnih problema,
- identitetna, kulturna i interkulturalna osviještenost
- komunikacijske vještine,
- razvoj građanskih i moralnih vrlina.

Kriteriji za vrednovanje projekta

1. Značaj

Je li skupina izabrala najvažnije informacije za ukazivanje na značaj problema i mogućnost njegova rješenja?

2. Razumijevanje

Jesu li izlagatelji pokazali razumijevanje prirode i opsega problema s obzirom na alternativne pristupe rješenja problema koje su prepoznali? Jesu li pokazali razumijevanje svojeg plana djelovanja?

3. Obrana stajališta

Je li skupina na odgovarajući način predstavila svoje stajalište? Jesu li učenici branili svoja stajališta na odgovarajući način prilikom odgovaranja na postavljena pitanja?

4. Točnost u odgovaranju

Jesu li odgovori na pitanja sudaca bili uspješni?

5. Suradnja unutar skupine/timski rad

Jesu li se branitelji projekta držali onog dijela rješenja problema za koji su bili odgovorni? Jesu li se nadopunjavali uvažavajući pritom mišljenja ostalih?

Kriteriji za vrednovanje obrane projekta

1. Uvjerljivost

Je li izlaganje u cjelini uvjerljivo pokazalo da je izabrani problem važan?

2. Praktičnost i uskladenost

Je li predloženi pristup za dobivanje potpore ostvariv? Jesu li uzeta u obzir stvarna ograničenja?

3. Je li odnos između izlaganja bio jasan? Je li se svako izlaganje nadovezivalo na ono prethodno ili prethodna?

4. Obrana stajališta

U kojoj su mjeri učenici uspjeli dokazati da je njihov plan djelovanja razuman? U kojoj su mjeri uspjeli dokazati da mogu osigurati potporu i prevladati otpor u zajednici i kod izvršne i zakonodavne vlasti u odnosu na njihov plan djelovanja?

5. Točnost u odgovaranju

U kojoj su mjeri odgovori učenika bili točni u odnosu na pitanja?

6. Suradnja

Jesu li izlaganja učenika pokazala da su razgovarali o postignutom i naučili surađivati radeći na projektu?

U vrednovanju obrane projekta uzima se u obzir cjelokupni rezultat s obzirom na kreativnost, originalnost i učinkovitost izlaganja. Obrana projekta vrednuje se opisno.

Literatura

1. Nacionalni program odgoja i obrazovanja o ljudskim pravima, Vlada Republike Hrvatske (1999), Nacionalni odbor za obrazovanje o ljudskim pravima, Zagreb

2. Temeljni međunarodni dokumenti iz područja odgoja i obrazovanja za ljudska prava (1999), Vlada Republike Hrvatske, Nacionalni odbor za obrazovanje o ljudskim pravima, Zagreb
3. Projekt građanin, priručnik za nastavnike (2008), Agencija za odgoj i obrazovanje, prijevod. Centar za građanski odgoj i Ministarstvo prosvjete SAD, Zagreb
4. Lončarić-Jelačić, Nevenka: Odgoj za ljudska prava i aktivno građanstvo kroz cjelokupni školski pristup (2008), Brošura za Smotru projekata iz Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo, Zagreb
5. Spajić-Vrkaš, V., Stričević I., Maleš D., Matijević M.: Poučavati prava i slobode – priručnik za učitelje osnovne škole s vježbama za razrednu nastavu (2004), Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo, Zagreb.
6. Maleš, Dubravka, Stričević, Ivanka: Odgoj za demokraciju u ranom djetinjstvu (2005), Priručnik za rad s djecom predškolske dobi na usvajanju humanih vrijednosti: Udruženje Djeca prva, Zagreb
7. Maleš, Dubravka i suradnici: Živjeti i učiti prava (2003), Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
8. Uzelac, Maja: 111 koraka prema demokraciji i ljudskim pravima (2006), Priručnik građanske i političke kulture za mlade i odrasle. Mali korak, Zagreb, Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo
9. Markočić, Matilda: Igrom do škole (2003), Udruženje „Djeca prva“, Zagreb
10. Humane vrednote i Istraživanje humanitarnog prava (2004), Zavod za školstvo Republike Hrvatske, Hrvatski crveni križ i ICRC, Zagreb

Upute za suce/procjenitelje

Smotra Projekta građanin kulminacija je interaktivnog programa građanskog odgoja kojem je cilj aktivno uključivanje mladih u građanski život njihovih zajednica. U Projektu građanin, učenici uočavaju i analiziraju pitanja i probleme s kojima se suočava njihova zajednica (škola, susjedstvo, grad, država). Oni odabiru jedno od tih pitanja i problema za detaljno istraživanje. Nakon što dovrše svoje istraživanje oni predlažu javnu politiku koja se bavi tim pitanjem ili problemom. Na kraju, izrađuju plan akcije u kojem su detaljno opisani koraci koji se trebaju poduzeti da bi njihov prijedlog javne politike bio usvojen od strane nadležnih tijela. Tada, na osnovi svojih istraživanja razred ili projektna skupina izrađuje svoj portfelj.

Da bi izradili portfelj Projekta građanin, učenici se dijele u četiri podgrupe, jedna grupa za svaki dio portfelja. Glavna odgovornost svake grupe je

Prva grupa – Objašnjenje problema

Druga grupa – Istraživanje alternativne politike

Treća grupa – Predlaganje javne politike

Četvrta grupa – Izrada plana akcije

Sljedeći podaci pripremljeni su da bi vam pomogli u vrednovanju svakoga od četiri dijela portfelja. Portfelj ima dvije komponente – oglednu komponentu i dokumentacijsku komponentu. Te dvije komponente zajedno čine portfelj koji ćete vrednovati. U tu svrhu koristit ćete „Popis kriterija za portfelj“ i „Obrazac za procjenu portfelja“. „Obrazac za procjenu portfelja“ ima pet dijelova, četiri dijela s kriterijima za vrednovanje portfelja i jedan dio s kriterijima za sveukupno vrednovanje rada učenika.

Dolje navedeni podaci odgovaraju četirima glavnim dijelovima koji čine oglednu komponentu i dokumentacijsku mapu.

Prva grupa za izradu portfelja – objašnjenje problema

Ogledni dio

U prvom oglednom dijelu treba navesti detaljno objašnjenje odabranog problema te razloge zašto ga je razred ili projektna skupina odabrala. Pisani sažetak na jednoj ili dvije stranice trebao bi obuhvaćati jasan opis pitanja/problema i što je razred/skupina o njemu naučila. U prvom oglednom dijelu trebali bi se nalaziti i odgovarajući grafikoni, fotografije, ilustracije i/ili strip. Učenici bi trebali navesti i sve izvore koje su koristili u istraživanju.

Pisani sažetak treba postaviti na ogledni pano, a on mora sadržavati sljedeće podatke:

- jasno objašnjenje prirode pitanja/problema koji su učenici odabrali za istraživanje
- stupanj ozbiljnosti i opseg pitanja/problema
- razina(e) tijela vlasti koja su nadležna za bavljenje tim problemom
- navedene osobe ili grupe koje bi mogle podijeliti odgovornost za rješavanje tog problema
- navedena neslaganja oko problema u zajednici
- postoji li već politika koja se bavi tim problemom
- ako politika postoji, navesti objašnjenje njezine prikladnosti

Dokumentacijska mapa

U prvome dijelu mape učenici moraju dokumentirati svoje istraživanje, uključujući i odabir materijala koji najbolje podupire njihove tvrdnje. Kao dodatak sadržaju, ovaj dio mora sadržavati dokaze koji podupiru njihov grupni rad. Na primjer:

- popunjeni obrazac "Uočavanje i analiza problema".
- sažetak obrazaca korištenih tijekom vođenja razgovora (ili reprezentativne primjerke)
- relevantne članke iz novina i/ili časopisa
- popunjene obrasce koji se odnose na medije – radio i TV, ili obrasce o korištenim izvorima
- ostale odgovarajuće članke i izvješća

Druga grupa za izradu portfelja – istraživanje alternativne politike

Ogledni dio

U drugom oglednom dijelu treba navesti detaljno objašnjenje i vrednovanje dvaju ili tri prijedloga alternativne javne politike koju su predložile različite grupe ili pojedinci. Ako već postoji javna politika i nju treba uključiti, zajedno s objašnjenjem njezine učinkovitosti. U drugom oglednom dijelu trebali bi se nalaziti i odgovarajući grafikoni, fotografije, ilustracije i/ili strip. Učenici bi trebali navesti i sve izvore koje su koristili.

Ogledni dio treba sadržavati pisani sažetak, ne duži od jedne stranice, za svaku alternativnu javnu politiku koja se predstavlja. Svaki sažetak trebao bi sadržavati sljedeće podatke:

- ako već postoji javna politika, njezino objašnjenje i vrednovanje njezine učinkovitosti (koje su prednosti i nedostaci)
- detaljno objašnjenje alternativne politike/rješenja i njezinih prednosti i nedostataka, zajedno s podacima koji to podupiru
- navod izvora koji predlaže tu javnu politiku (npr. građani, posebna interesna grupa, zakonodavstvo, gradska skupština ili gradsko vijeće)

Dokumentacijska mapa

U drugome dijelu mape učenici moraju dokumentirati svoje istraživanje, uključujući i odabir materijala koji najbolje podupire njihove tvrdnje. Kao dodatak sadržaju, ovaj dio mora sadržavati dokaze koji podupiru njihov grupni rad. Na primjer:

- primjerak cijelog teksta politike, ako ona već postoji
- pisma ili memorandume posebnih interesnih grupa ili pojedinaca
- promidžbeni materijal koji je u opticaju u zajednici
- ostale odgovarajuće članke i izvješća koji podupiru navedene tvrdnje

Treća grupa za izradu portfelja – predlaganje javne politike

Ogledni dio

U trećem dijelu treba jasno objasniti odabrani prijedlog javne politike kojim se želi rješavati određeni problem i razlozi zbog kojih ga je razred/skupina odlučila podržati. Razred/skupina može odlučiti i podržati postojeću politiku, prilagoditi postojeću politiku, predložiti novu politiku, ili poduprijeti jednu od alternativnih politika opisanih u oglednom dijelu broj dva. U trećem oglednom dijelu trebali bi se nalaziti i odgovarajući grafikoni, fotografije, ilustracije i/ili strip. Učenici bi trebali navesti i sve izvore koje su koristili.

Ogledni dio trebao bi sadržavati pisani sažetak od jedne do dvije stranice u kojem se navodi sljedeće:

- Objašnjenje javne politike koju razred predlaže i opravdanje kako će se ta javna politika najbolje baviti navedenim problemom.
- Prednosti i nedostaci javne politike, uključujući i aktualne podatke koji podupiru navedene tvrdnje, imenovane osobe ili grupe na koje će ta politika imati utjecaj te koji će biti mogući učinak.
- Izjava u kojoj se navode odgovarajuća tijela vlasti ili državni ured, koji će biti odgovorni za provedbu predložene javne politike.
- Mišljenje u kojem se navodi zašto predložena javna politika nije u suprotnosti sa zakonom ili Ustavom.

Dokumentacijska mapa

U trećem dijelu mape učenici moraju dokumentirati svoje istraživanje, uključujući i odabir materijala koji najbolje podupire njihove tvrdnje. Kao dodatak sadržaju, ovaj dio mora sadržavati dokaze koji podupiru njihov grupni rad. Na primjer:

- popunjeni obrazac „Mišljenja o ustavnosti“
- relevantne zakone, uredbe i/ili pravilnike
- kopiju postojeće politike ili zakona, ili modele nove ili prilagođene javne politike
- ostale relevantne članke i izvješća koji podupiru navedene tvrdnje

Četvrta grupa za izradu portfelja – izrada plana akcije

Ogledni dio

Četvrti ogledni dio portfelja trebao bi sadržavati detaljan opis procesa koji je potrebno provesti da bi predložena javna politika bila usvojena od strane nadležnog tijela vlasti ili državnog ureda. Plan bi trebao sadržavati sljedeće: korake za dobivanje potpore navedenoj politici u zajednici i detaljan plan provedbe predložene javne politike. U četvrtom oglednom dijelu trebali bi se nalaziti i relevantni grafikoni, fotografije, ilustracije i/ili strip. Učenici bi trebali navesti i sve izvore koje su koristili.

Pismeni sažetak treba sadržavati sljedeće podatke:

- jasno objašnjenje na koji će način razred od dužnosnika tražiti potporu javnoj politici koju predlažu
- jasno objašnjenje na koji će način razred tražiti potporu javnoj politici i planu akcije koju predlažu od strane posebnih interesnih grupa, grupa u zajednici, poduzeća ili utjecajnih pojedinaca
- navedene utjecajne pojedince, poduzeća, posebne interesne grupe ili državne urede koji bi se mogli suprotstaviti predloženoj javnoj politici i planu akcije te razloge zbog kojih bi to oni mogli učiniti
- objašnjenje koraka koje treba poduzeti da bi se proveo plan akcije i koje su koristi plana
- procjenu troškova i vremenski okvir za provedbu plana akcije, ako je moguće

Dokumentacijska mapa

U četvrtom dijelu mape učenici moraju dokumentirati svoje istraživanje, uključujući i odabir materijala koji najbolje podupire njihove tvrdnje. Kao dodatak sadržaju, ovaj dio mora sadržavati dokaze koji podupiru njihov grupni rad. Na primjer:

- pisane izjave potpore ili suprotstavljanja
- promidžbeni materijal
- pisma utjecajnih osoba ili javnih dužnosnika
- ostale relevantne članke i izvješća koji podupiru navedene tvrdnje

Osvrt

Ovaj dio se nalazi samo u dokumentacijskoj mapi. U posljednjem koraku Projekta građanin traži se od učenika da se osvrnu na svoje iskustvo učenja. Peti dio dokumentacijske mape treba sadržavati kratke izjave i/ili pisma učenika u kojima oni opisuju što su naučili iz Projekta građanin. To uključuje osvrt na to što su naučili o javnoj politici i procesu donošenja politike. Trebaju objasniti kako im je Projekt građanin pomogao da bolje razumiju ulogu dužnosnika i građana. Na kraju, u osvrtu bi trebalo navesti kako bi projektu drugačije pristupili da ga rade iznova.

Obrazac za procjenu obrane projekta

Portfelj Projekta građanin sastoji se od dva dijela: oglednog panoa od četiri dijela i dokumentacijske mape od pet dijelova. Kada vrednujete portfelj, kriterije koji se nalaze u obrascu za procjenu treba primijeniti na ogledni dio i na odgovarajući dio u dokumentacijskoj mapi. U vrednovanje portfelja i dokumentacijske mape uključuje se i vrednovanje njegove obrane. Skala procjene je sljedeća: **Izvršno, vrlo uspješno, uspješno, zadovoljavajuće.**

KRITERIJI VREDNOVANJA	PROCJENA	KOMENTAR
<p>Prvi pano: Razumijevanje problema</p> <ul style="list-style-type: none">• Navodi i objašnjava problem i njegove uzroke i predstavlja dokaze postojanja problema• Pokazuje razumijevanje pitanja vezanih uz problem• Pokazuje razumijevanje postojeće ili predložene javne politike• Objašnjava neslaganja oko problema koji možda postoje u zajednici• Objašnjava zašto bi vlast trebala biti uključena u rješavanje		

KRITERIJI VREDNOVANJA	PROCJENA	KOMENTAR
<p>Drugi pano: Analiza alternativne politike</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predstavlja dvije ili tri alternativne javne politike kao rješenje problema • Objašnjava prednosti i nedostatke svake predstavljene alternativne politike • Utvrđuje koje su nesuglasice i sukobi vezani uz svaku od alternativa 		
<p>Treći pano: Priprema javne politike i uvjeravanje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navodi javnu politiku kojom se rješava problem i državni odjel ili tijelo nadležno za provođenje predložene javne politike • Podržava predloženu javnu politiku objašnjenjima i dokazima • Utvrđuje i objašnjava prednosti i nedostatke predložene javne politike • Objašnjava i podupire podacima zašto je njihova predložena javna politike ustavna 		

KRITERIJI VREDNOVANJA	PROCJENA	KOMENTAR
<p>Četvrti pano: Provedba plana akcije</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navodi pojedince i grupe koje podupiru i koje se suprotstavljaju toj politici, a na koje će ona utjecati • Navodi dužnosnike koje podupiru i koje se suprotstavljaju toj politici, a na koje će ona utjecati • Navodi i objašnjava slijed akcija kojima će djelovati da se njihova predložena javna politika provede • Predlaže akciju koja se nastavlja i temelji na dokazima predstavljenima na prethodnim panoima 		
<p>Cjelokupni portfelj: Opseg u kojem cjelokupni portfelj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predstavlja materijal na oglednim panoima i dokumentacijskoj mapi koji je međusobno povezan i međusobno se podupire • Predstavlja jasan i uvjerljiv slijed od jednog do drugog oglednog panoa • Koristi standarde dobrog pisanja • Koristi odgovarajuće i prikladne grafikone i pisane podatke • Vizualno je privlačan • Uključuje dokaze, • U dokumentacijskoj mapi u petom poglavlju učenici su dali osvrt o tome što su naučili 		

Ukupna procjena projekta:

- a) Izvrsno
- b) Vrlo uspješno
- c) Uspješno
- d) Zadovoljavajuće

Komentar:

Jake strane obrane projekta:

Ima li slabih strana? Vaše preporuke za poboljšanje:

Procjenitelj: _____

Ime škole/učitelja _____

Dodaci

3. ŽUPANIJSKA SMOTRA PROJEKATA IZ DEMOKRATSKOG GRAĐANSTVA U KRAPINSKO- ZAGORSKOJ ŽUPANIJI

U OŠ Lijepa naša Tuhelj 25. ožujka 2010. godine održana je treća Županijska smotra projekata iz Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo. Otvorenju Smotre bili su nazočni i pozdravili sudionike zamjenica ravnateljice škole domaćina Tanja Šurina, načelnik općine Tuhelj Armando Slaviček, predstavnik AZOO-a Nevenka Lončarić-Jelačić, viša savjetnica za nacionalne programe i Kata Lučić, viša savjetnica za razrednu nastavu te zamjenica župana Krapinsko-zagorske županije Sonja Borovčak.

Prigodan stvaralački program prikazali su učenici škole domaćina članovi recitatorske družine pod vodstvom učiteljice Tanje Šurina.

Na Smotri je sudjelovalo ukupno 30 učenika i 23 voditelja. Prikazano je 8 projekata:

jedan dječjeg vrtića: **Oko jene hiže...** – Dječji vrtić Rožica, Veliko Trgovišće

dva učenika nižih razreda:

Mijenjamo ulaz u školsko dvorište – OŠ Zlatar Bistrica

Naše papuče – OŠ Stjepana Radića, PŠ Orehovica

tri učenika viših razreda osnovnih škola:

Cunge, cunge, cungeraj – OŠ Ksavera Šandora Gjalskog, Zabok

Očeme "kaj" vratiti nazaj – OŠ Sveti Križ, Začretje

Statistički izlet u prošlost – OŠ Lijepa naša, Tuhelj

dva projekta učenika srednjih škola:

Stari zanati v korbice suvremenosti – SŠ Bedekovčina

I mi smo posebni – Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću, Zabok

Prezentacije projekata pratila su po tri suca/procjenitelja koji su učenicima postavljali pitanja i vrednovali njihova izlaganja, portfolio i dokumentacijsku mapu.

Suci procjenitelji projekata bili su članovi Županijskog povjerenstva – učitelji i profesori osposobljeni za provođenja građanskog odgoja i obrazovanja u školama Renata Čandrlić, Goran Šuper, Branko Pratengrazer, Danuta Lojna te Ivan Šmid, djelatnik ZARA-e, na razvojnim projektima i predavač na Veleučilištu Vern te novinarka Višnja Biti i Zdravka Giacometti.

U prezentacijama projekata učenici su pokazali koliko su upoznati sa zakonskim propisima koji utječu na njihov život i rad u školi i sredini u kojoj žive. Sustavno su proučili probleme za koje smatraju da su važni, dokumentirali problem i tražili rješenja. U ostvarivanje projekata surađivali su s roditeljima, svim djelatnicima škole, strukturama lokalne vlasti, širom javnosti. Svaki njihov prijedlog bio je temeljen na zakonima i naišao na potporu šire javnosti. Dokazali su da su ojačali svoje govorničke sposobnost, osobito sposobnosti argumentacije, stekli su strpljivost u slušanju drugih, uvažavanju tuđeg mišljenja te učili na osobnim i tuđim iskustvima.

Radom na projektima usmjeravaju se na razvoj kompetencija koje su bitne za život i rad u modernom društvu. To su: poduzetništvo, umijeće učenja, osobni i socijalni razvoj, informacijsko-komunikacijska tehnologija, zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša i građanski odgoj. Suci su izrekli pohvale svim prikazanim projektima.

Sudionici su dobili katalog koji je izdan u suradnji Krapinsko-zagorske županije i Agencije za odgoj i obrazovanje te pohvalnice i zahvalnice posebno tiskane u županiji za ovu Smotru. Svaka škola dobila je plaketu koju su izradili učenici Srednje škole Bedekovčina, a također je tiskan i plakat u SŠ Bedekovčina koji su osmislili Mario Kralj, učenik četvrtog razreda, građevinski tehničar uz profesora Ivana Matijaševića. Ove su godine besplatnim ulaznicama Terme Tuhelj i Terme Jezerčica nagradile sve sudionike – učenike i mentore – koji su pripremili projekte.

Smotra je uspješno provedena, a svi su projekti predloženi za Državnu smotru koja će se održati u Zagrebu 13. svibnja.

Snježana Romić
Predsjednica Povjerenstva:

Projekt građanin u Koprivničko-križevačkoj županiji u šk. god 2008/2009. i 2009/2010.

(Smotre projekata i moduli: Zakon u razredu, Humane vrednote, Trgovanje ljudima, Zaštita potrošača, Medijacija)

Projekt građanin u Koprivničko-križevačkoj županiji započeo je s djelovanjem 2006. godine kroz predavanja i radionice za odgojitelje, učitelje te osnovnoškolske i srednjoškolske profesore, stručne suradnike i ravnatelje. Od tada do danas održana su mnoga korisna predavanja i radionice koje su pomogle nastavnicima da s učenicima u školama realiziraju projekte.

U šk. god. 2008/2009. prvo predavanje i radionice održale su nam viša savjetnica iz Agencije za odgoj i obrazovanje Nevenka Lončarić-Jelačić s temom "Metodička osnova integriranja interdisciplinarnih sadržaja odgoja i obrazovanja u školski kurikulum", Ana Knežević-Hesky s temom "Razvoj osobnih, profesionalnih i socijalnih kompetencija" te Renata Čandrić koja je sa županijskim voditeljicama vodila radionice.

U studenome održana je Prva državna smotra iz simuliranih suđenja u sklopu projekta "Zakon u razredu". Učenici Gimnazije "Fran Galović" iz Koprivnice sudjelovali su na Državnoj smotri koja se održala 8. studenoga 2008. na Županijskom sudu u Zagrebu. Šest škola natjecalo se u pripremanju sudskih slučajeva po američkom i hrvatskom modelu, a naši su gimnazijalci zajedno s učenicima IV. gimnazije iz Zagreba pripremili oba procesa na engleskom jeziku. U američkom modelu predstavljali su obranu u slučaju izazivanja prometne nesreće i nepružanja pomoći teško ozlijeđenoj osobi, a sudac je bio g. Paul de Muniz, predsjednik Vrhovnog suda države Oregon, dok su u hrvatskom modelu predstavljali optužbu u istom slučaju, a Sudskim vijećem predsjedao je sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske g. Marin Mrčela. Sudac De Muniz i sudac Mrčela pohvalili su naše učenike na izvrsnom znanju engleskog jezika i slučaja koji su predstavljali, a sudac De Muniz čak je rekao da bi se mogli ravnopravno natjecati sa svojim

američkim vršnjacima. Među uvažanim gostima koji su pratili suđenja bili su predstavnici pravosudnog sustava i suradnici iz inozemstva – iz Marylanda, Delawarea i Oregona. Simulirana suđenja koriste se kao oblik upoznavanja učenika s pravosudnim sustavom i snagom zakona, a temelji se na suradnji škola i sudova te se rade u sklopu projekta "Zakon u razredu".

Drugi stručni skup održan je u siječnju 2009. godine, a teme su bile: Humane vrednote i Prevencija trgovanje ljudima. Predavanje i radionice vodile su Ljerka Čačić i Nives Vudrić iz Hrvatskog Crvenog križa. U travnju je održana druga Županijska smotra projekata. Prikazani su projekti:

Igram i kretanjem do zdravlja – OŠ "Đuro Ester", Koprivnica

"Bu!!! – Baci upaljač!!!" – OŠ "Antun Nemčić Gostovinski", Koprivnica

Zanemarimo razlike – OŠ "Đuro Ester", Koprivnica

Zaštita okoliša u gradu Đurđevcu – Gimnazija Dr. Ivana Kranjčeva, Đurđevac
Miroljubivo rješavanje sukoba u školi (medijacija) – OŠ "Đuro Ester", Koprivnica

Druga Državna smotra simuliranih suđenja održana je 9. svibnja 2009. u Zagrebu, a na njoj su ponovo sudjelovali učenici Gimnazije "Fran Galović". Učenici su pripremili slučaj "Država protiv Beck Martina" kada je srednjoškolac optužen za ubojstvo nakon što je učenica koja ga je optužila za varanje na maturi pronađena mrtva. Po američkom modelu zadatak im je bio optužiti Becka Martina, dok su ga po hrvatskom modelu morali obraniti, što im je u oba slučaja pošlo za rukom.

U istom mjesecu posjetila nas je američko-brazilska delegacija i sudjelovali smo s pet projekata na Državnoj smotri "Projekt građanin".

Na prvom ŽSV-u u šk. god. 2009/2010. Snježana Romić predstavila nam je novi modul Zaštita potrošača na predavanju i u radionici. U siječnju je održano drugo ŽSV s temom "Osnovne komunikacijske kompetencije", predavači su bile Marija-Dubravka Uzelac i Karmen Ratković. Na istom skupu predstavljen je modul Medijacija – posredovanje u sukobu koji je s učenicima OŠ „Đuro Ester“ predstavila Jasna Relja.

Na trećoj Državnoj smotri simuliranih suđenja održanoj 6. ožujka 2010. na Županijskom sudu u Zagrebu, "odvjetnički tim" učenika Gimnazije "Fran Galović" ponovio je prošlogodišnji uspjeh. Sedamnaestogodišnjak

Jordan Swift, atletska zvijezda Gimnazije Eastside, iznenada je umro od srčanog udara, a autopsija je pokazala da je smrt uzrokovana prekomjernom uporabom steroida. Njegova samohrana majka podnijela je tužbu za skrivljenu smrt protiv Gimnazije Eastside i atletskog trenera. Na suđenju po hrvatskom modelu gimnazijalci su imali zadatak obraniti školu i trenera, dok su po američkom modelu morali dokazati njihovu krivnju, što su i u jednom i u drugom slučaju uspješno obavili. Budući da se radi o parničnom postupku, u pripremama za hrvatski model suđenja pomogle su im viša sudska savjetnica gđa Vesna Tkalčec i sudska savjetnica Lidija Bačani. Gimnazijalci su također u sklopu svojih priprema nazočili stvarnim suđenjima na Županijskom sudu u Koprivnici.

U OŠ "Đuro Ester" u Koprivnici održana je 30. ožujka 2010. godine treća Županijska smotra projekata djece iz vrtića te učenika osnovnih i srednjih škola iz područja Nacionalnoga programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo. Organizatori Smotre bili su Agencija za odgoj i obrazovanje, Županija koprivničko-križevačka i OŠ "Đuro Ester" iz Koprivnice.

Prikazani su projekti:

Zdravo dijete bit će zdrav čovjek – DV "Tratinčica", Koprivnica

Platnena vrećica umjesto plastične – OŠ "Đuro Ester", Koprivnica

Ovisnosti i odgoj za životne vrijednosti – OŠ Sveta Marija, Sveta Marija

HPV – spolno prenosive bolesti – OŠ "Đuro Ester", Koprivnica

Malo nas je, ali nas ima – OŠ Ferdinandovac

Varanje na ispitima – Srednja škola Koprivnica

Zdrava prehrana – Gimnazija Dr. Ivana Kranjčeva, Đurđevac

Svi projekti rađeni su i prezentirani prema metodi Projekt građanin. Predstavljajući projekte, učenici su dokazali da su se aktivno uključili u oblikovanje javne politike kako bi unaprijedili opće dobro. Izabrali su problem, sustavno ga istraživali, dokumentirali i oblikovali plan rješavanja problema u sedam koraka. U ostvarivanje projekta uključivali su roditelje, stručnjake i ljude iz lokalne zajednice koji mogu pomoći u rješavanju problema. Svi projekti bili su uspješno prezentirani, učenici su uspjeli uvjeriti slušatelje da je problem kojim su se bavili važan. Dokazali su da je njihovo predloženo rješenje ostvarivo.

Skup su pratili predstavnici vrtića, razredne i predmetne nastave, profesori srednjih škola, stručni suradnici, ravnatelji s područja naše Županije i Međimurske županije te predstavnici Grada i Županije.

Suci/procjenitelji bili su: mr. sc. Tomislav Ogrinšak, viši savjetnik u Agenciji za odgoj i obrazovanje u Zagrebu; Melita Mioč Felak, sutkinja Županijskog suda u Koprivnici te županijske voditeljice za demokratsko građanstvo; Jasna Kraljić Cmrk, prof., iz Gimnazije "Fran Galović" u Koprivnici i kao mjeritelj vremena mr. Sanja Prelogović, ravnateljica škole domaćina.

Mentori projekata bili su: Andrijana Gajski i Ksenija Zember iz Dječjeg vrtića „Tratinčica“, Koprivnica; Biserka Knez, Ana Marija Bobovčan i Mišela Lokotar iz OŠ „Đuro Ester“, Koprivnica; Mihaela Hapavel iz OŠ Ferdinandovac; Anica Trstenjak i Romina Volar iz OŠ Sveta Marija iz Međimurja; Dušanka Vergić iz Gimnazije Dr. Ivana Kranjčeva iz Đurđevca; Tatjana Kolarić iz Srednja škole u Koprivnici.

Svi su projekti predloženi za državnu smotru.

Američko-brazilska delegacija u posjetu Koprivnici

Učenici Gimnazije "Fran Galović" iz Koprivnice već treću godinu sudjeluju u projektu "Zakon u razredu" te iza sebe imaju dvije državne smotre u simuliranom suđenju, od kojih je posljednja održana 9. svibnja na Županijskom sudu u Zagrebu. To je bio dovoljan razlog da direktorica projekta, gospođa Marilyn Cover, 13. svibnja 2009. dovede dvanaesteročlanu američko-brazilsku delegaciju u Koprivnicu da bi se поближе upoznali s učenicima naše škole, a i da bi iz prve ruke saznali kakva je suradnja s lokalnom zajednicom. Gospođa Cover željela je također gostima iz Brazila, države koja je od ove godine nova zemlja partner u projektu, pokazati što se sve može ostvariti uz dobru suradnju škole i sudstva.

Delegacija se sastojala od uglednih sudaca, pravnika, profesora, predstavnika ministarstava te djelatnika i suradnika "Civitas", organizacije za promicanje građanskog odgoja i ljudskih prava iz SAD-a i Brazila.

Nakon što je ravnatelj goste pozdravio i u svome pozdravnom govoru predstavio gimnaziju, gosti su pogledali film o radu u protekloj školskoj godini, a potom su učenici prezentirali svoj dosadašnji rad na projektu.

Učinili su to najprije kratkom prezentacijom, a zatim u knjižnici u neformalnom razgovoru. Goste je najviše zanimalo kako su učenici doživjeli sudjelovanje u projektu. Također su iskoristili priliku da im čestitaju na uspjehu na državnoj smotri kad su uspjeli, u istom slučaju po američkom modelu suđenja, a zatim po hrvatskom, osloboditi odnosno optužiti okrivljenika za ubojstvo.

Poslije Gimnazije gosti su posjetili Osnovnu školu "Đuro Ester", gdje su saznali nešto više o projektima u koje je škola uključena, a zatim su obišli neke razrede i kušali što je tog dana bilo na meniju školske kuhinje. Domaćini su im bili zamjenica ravnatelja gđa Viktorija Ružić, prof. Tomislava Kraljić te savjetnica Sanja Prelogović.

Posjet je nastavljen na Županijskom i Općinskom sudu, gdje su predsjednik Županijskog suda g. Ivan Deković i predsjednik Kaznenog odjela g. Krešimir Kraljić govorili o organizaciji i djelovanju sudstva u našoj županiji, a predsjednica Općinskog suda gđa Vesna Rep provela je delegaciju u obilazak zgrade suda i zemljišno-knjižnog odjela. Sudska savjetnica Nina Bezerić, koja aktivno surađuje sa školama na projektu, osvrnula se na dosadašnju suradnju. G. Deković također je istaknuo važnost educiranja mladih ljudi o funkcioniranju sudstva, njihovim pravima i obvezama, a sve to na zabavan i zanimljiv način.

Nakon toga delegacija se uputila u posjet gradonačelniku, g. Zvonimiru Mršiću, koji je gostima predstavio sliku Koprivnice danas.

Ukratko, toliko ih je oduševila Koprivnica da su neki poželjeli doći živjeti ovamo.

Na kraju su gosti posjetili galeriju u Hlebinama i s pregršt ugodnih dojmova krenuli za Zagreb.

Jasna Kraljić Cmrk, prof. i mr. Sanja Prelogović
voditeljice ŽSV-a za demokratsko građanstvo u Koprivničko-križevačkoj
županiji

